Ministerie van Financiën

A 10 06_2024

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG Herstel
Programma DG Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Brief Wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen

Datum
18 juni 2024

Notanummer
2024-0000357149

Bijlagen
1. brief

Aanleiding
In de week van 17 juni (naar verwachting 19 juni) verzendt de Koning de stukken rondom de Wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling aan de Kamer. Er is een begeleidende brief opgesteld om parallel met de stukken verzenden.

Beslispunten
- U wordt gevraagd in te stemmen met de Kamerbrief, en deze bij akkoord te ondertekeningen.
- U wordt gevraagd bij akkoord in te stemmen met het openbaar maken van de voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's (omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten
- De brief gaat in op de belangrijkste elementen van de wetsaanpassing;
- De brief gaat ook in op het feit dat sommige aanpassingen niet in de wet zijn opgenomen op basis van juridische argumenten, en dat daarom de realiteit is dat er ook na de wetswijziging knelpunten zullen blijven bestaan;
- De brief meldt dat er nader wordt gekeken naar de budgettaire situatie rondom de bezwaarafhandeling;
- De brief verzoekt de Kamer om spoedige behandeling in verband met de nabestaandenregeling.

Toelichting

Communicatie
COMM bereidt een persbericht voor.

Politiek/bestuurlijke context

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Doc nr.	Datum	Titel doc.	Toelichting	Lakgronden
1	1-6-2023	Nota-stasTD- Beslis- en bezwaartermijnen	De staatssecretaris T&D wordt in deze nota geïnformeerd uitspraken van rechtbanken en het mogelijke verlengen van de beslistermijn op een aanvraag en op een bezwaarschrift.	Persoonsgegevens
2	8-6-2023	Nota-stasTD- Beslistermijn	De staatssecretaris T&D ontvangt een nota ter beslissing inzake het verlengen van bepaalde beslistermijnen.	Persoonsgegevens
3	22-6-2023	Nota-stasTD-Beslistermijnen	De staatssecretaris T&D ontvangt een nadere nota ter beslissing inzake het verlengen van bepaalde beslistermijnen.	Persoonsgegevens
4	24-8-2023	Nota-stasTD- Proces wetsvoorstel Wet aanpassen nabestaandenregelingen hersteloperatie toeslagen	De staatsecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane ontvangt een beslisnota waarin om akkoord wordt gevraagd met de planning van het wetsvoorstel.	Persoonsgegevens
5	22-9-2023	Nota-stasTD- Bespreeknota beslistermijnen	De staatssecretaris T&D ontvangt een nota ter bespreking inzake het verlengen van bepaalde beslistermijnen.	Persoonsgegevens
6	6-10-2023	Nota-stasTD- Beslisnota beslistermijnen	De staatsecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane wordt geadviseerd om bepaalde beslistermijnen in de Wet hersteloperatie toeslagen te wijzigen.	Persoonsgegevens
7	8-11-2023	Nota-stasTD- Stand van zaken uitvoeringstoets amendement leijten - regeling nabestaanden overleden gedupeerden	De staatssecretaris T&D ontvangt een nota ter bespreking inzake de nabestaandenregeling en het amendement Leijten.	Persoonsgegevens
8	16-11-2023	Nota-stasTD- Differentiatie beslistermijnen bezwaar	De staatssecretaris T&D ontvangt een nadere nota ter beslissing inzake het verlengen van bepaalde beslistermijnen.	Persoonsgegevens
9	21-11-2023	Nota-stasTD- Aanvulling nota differentiatie beslistermijnen bezwaar	De staatssecretaris T&D ontvangt een nota ter bespreking waarin een voorstel wordt uiteengezet m.b.t. het verlengen van specifieke beslistermijnen.	Persoonsgegevens
10	23-11-2023	Nota-stasTD- Vervolg- uitvoering amendementen Leijten, regeling nabestaanden	De staatssecretaris T&D ontvangt een nota ter beslissing inzake het komen tot een uitvoerbare nabestaandenregeling.	Persoonsgegevens
11	24-11-2023	Nota-stasTD- Verzending conceptwetsvoorstel naar adviesorganen	De staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane wordt geadviseerd om het wetsvoorstel ter advisering aan te bieden aan de Raad voor de Rechtspraak en de Raad voor Rechtsbijstand.	Persoonsgegevens
12	20-12-2023	Nota-stasTD- Wetsvoorstel beslistermijnen verzenden naar adviesorganen	De staatsecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane wordt geadviseerd het wetsvoorstel aan te bieden bij de Raad voor de Rechtspraak en de Raad voor Rechtsbijstand.	Persoonsgegevens
13	17-1-2024	Nota-stasTD- Wetsvoorstel wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen	De staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane wordt geadviseerd om in de nabestaandenregeling op te nemen dat de eigen kinderen van de overleden aanvrager in een bepaalde situatie een beroep kunnen doen op die regeling.	Persoonsgegevens
14	9-2-2024	Nota-stasTD- Wetsvoorstel naar ACTH	De staatssecretaris T&D ontvangt een nota ter bespreking waarin o.a. wordt aangegeven dat het wetsvoorstel binnenkort wordt behandeld in de ACTH.	Persoonsgegevens
15	14-2-2024	Nota-stasTD- Aanbiedingsformulier MCTH	De staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane wordt geadviseerd om het MCTH-aanbiedingsformulier te tekenen.	Persoonsgegevens
16	15-2-2024	Nota-stasTD- Reactie overleg- en adviesorganen	De staatssecretaris T&D ontvangt een nota ter bespreking inzake het komen tot een uitvoerbare nabestaandenregeling.	Persoonsgegevens
17	21-2-2024	Nota-stasTD- Wet termijnaanpassingen en nabestaandenregeling hersteloperatie	De staatssecretaris T&D ontvangt een nota ter beslissing inzake het aanbieden van het wetsvoorstel bij de MCTH.	Persoonsgegevens
18	6-3-2024	Nota-stasTD- Ondertekenen brieven wetsvoorstel beslistermijnen en nabestaandenregeling	De staatsecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane wordt geadviseerd om de memorie van toelichting en een brief aan het kabinet van de Koning te tekenen.	Persoonsgegevens
19	26-3-2024	Nota-stasTD- Inzet BAC en CvW bij de aanvullende regelingen	De staatsecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane wordt geadviseerd om een wettelijke grondslag te introduceren om de commissies een rol te kunnen geven in de aanvullende regelingen in de hersteloperatie toeslagen.	Persoonsgegevens
20	2-4-2024	Nota-stasTD- Wijzigingen (eind) data in Wet hersteloperatie toeslagen	De staatsecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane wordt geadviseerd om een aantal vervaldata in de Wet hersteloperatie toeslagen te schrappen en te regelen dat die regelingen bij koninklijk besluit kunnen vervallen.	Persoonsgegevens
21	11-4-2024	Nota-stasTD- Verlengen termijn SBN nabestaandenregeling	De staatsecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane wordt geadviseerd om te regelen dat voor SBN een beslistermijn geldt die start vanaf het vaststellen van gedupeerdheid van de overleden aanvrager.	Persoonsgegevens
22	12-5-2024	Nota-stasTD- Opvolging RvS-advies wetvoorstel beslistermijnen/nabestaanden	De staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane ontvangt een nota ter bespreking met enkele thema's in het wetsvoorstel naar aanleiding van het ontvangen advies van de Afdeling advisering van de Raad van State.	Persoonsgegevens
23	4-6-2024	Nota-stasTD- Nader rapport wetsvoorstel Wet aanpassing termijnen nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen	De staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane ontvangt een beslisnota met het nader rapport en aangepast wetsvoorstel	Persoonsgegevens
24	6-6-2024	Nota-stasTD- Ondertekening MR-formulier	De staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane ontvangt een nota ter beslissing om het MR-formulier voor de MR van 14 juni 2024 te tekenen.	Persoonsgegevens
25	14-6-2024	Nota-stasTD- Ondertekenen stukken wetsvoorstel	De staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane wordt geadviseerd om het wetsvoorstel door de koning bij de Tweede Kamer in te laten dienen en daartoe de memorie van toelichting en het nader rapport te tekenen.	Persoonsgegevens

HV 01-06-2023

Ministerie van Financiën

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
TER INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Nota beslis- en bezwaartermijnen

Datum
1 juni 2023

Notanummer
2023-132736

Bijlagen
geen

Aanleiding

De Tweede Kamer heeft bij herhaling ernstige zorgen uitgesproken over het niet halen van de wettelijke beslistermijnen. In de Nota naar aanleiding van het Verslag zal worden aangegeven dat deze zorg en de uitspraken van verschillende rechtbanken aanleiding is om opnieuw kritisch naar de wettelijke termijnen te kijken. Er wordt ook aangegeven dat eventuele wijzigingen in de wettelijke termijnen in een separaat wetsvoorstel zullen worden opgenomen.
Recente uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland, Rotterdam[1], Den Haag en Amsterdam over het toenemend aantal beroepen vanwege niet tijdig beslissen vormen mede aanleiding voor deze nota.

Deze uitspraken vormen de aanleiding voor een heroverweging wat realistische beslis- en bezwaartermijnen zijn ten aanzien van:

- de termijn voor het beslissen op aanvragen voor de integrale beoordeling (IB),
- het beslissen op bezwaar voor de huidige herstelmaatregelen en
- het beslissen op bezwaar voor de nieuwe regelingen.

U heeft gevraagd om een nota met meer inhoudelijke richting met betrekking tot de keuze van beslis- en bezwaartermijnen. Middels deze nota willen wij u graag een eerste inhoudelijke richting geven. U ontvangt op vrijdag 9 juni een nota ter besluitvorming over dit onderwerp. Daarin wordt ook het proces geschetst.

nota bespreken

Informatiepunt: nota ter besluitvorming volgt op vrijdag 9 juni

U ontvangt op vrijdag 9 juni een nota ter besluitvorming met betrekking tot het eventuele verlengen van de beslistermijn op een aanvraag en de beslistermijn op een bezwaarschrift.

Toelichting

- De hersteloperatie is gebaat bij beslistermijnen die waargemaakt kunnen worden. Tegelijkertijd moeten beslistermijnen een prikkel vormen om tijdig te besluiten.
- De realiteit en de termijnen uit de Wht liggen – door verschillende oorzaken – erg ver uit elkaar. Dit maakt dat de burger op dit moment

[1] ECLI:NL:RBMNE:2023:1702, rechtbank Midden-Nederland, 14 april 2023 en ECLI:NL:RBROT:2023:3474, rechtbank Rotterdam 25 april 2023.

geen houvast heeft aan deze termijnen en de prikkel tot tijdig beslissen beperkt is.

- Nieuwe beslistermijnen die opnieuw niet haalbaar zijn, zullen niet het gewenste effect hebben en zijn moeilijk uit te leggen naar gedupeerden en de Kamer.
- Er wordt onderzocht of het wenselijk en mogelijk is om de huidige beslistermijnen generiek te verlengen om voorspelbaar, zoveel mogelijk eenduidig en consistent te zijn richting gedupeerden. De beslistermijnen van al afgedane beoordelingen worden mogelijk met terugwerkende kracht aangepast. De juridische onderbouwing van het generiek verlengen en het verlengen van beslistermijnen met terugwerkende kracht wordt nog nader onderzocht en afgestemd met J&V.
- Wanneer de beoordeling binnen een realistische termijn kan worden uitgevoerd is de verwachting dat het aantal bezwaren vanwege termijnoverschrijdingen zal afnemen.
- Gegeven de huidige en aanstaande werkvoorraden wordt gedacht aan de volgende beslis- en bezwaartermijnen
  - de beslistermijn voor aanvragen voor een herstelmaatregel door een gedupeerde (KOT) verlengen tot 31 december 2025 (zonder mogelijkheid om die daarna te verlengen);
  - de termijnen voor het beslissen op bezwaar inzake beslissingen op aanvraag in het kader van de hersteloperatie generiek verlengen tot en met 1 juli 2027;
  - de termijn voor het beslissen op bezwaar voor de aanvullende regelingen in het kader van de hersteloperatie generiek verlengen tot en met 31 december 2027, met dien verstande dat na deze datum de normale termijn voor het beslissen op bezwaar (van in beginsel zes weken) weer wordt gehanteerd.
- Daarnaast wordt onderzocht of de termijn om een bezwaar in te dienen wordt verlengd naar 18 weken. Deze termijnen zijn onder voorbehoud van:
  - mogelijk extra instroom tot het einde van het jaar bij UHT en
  - het effect van versnellingsmaatregelen op grond van 'versneld duidelijkheid voor ouders' (VDVO).
  - De verdere juridische onderbouwing en afstemming met J&V en eventuele andere partijen.

Nadere toelichting

- In de Wet hersteloperatie toeslagen (Wht) zijn beslistermijnen opgenomen voor het beslissen op een aanvraag voor een herstelmaatregel. Deze termijn is zes maanden en kan eenmaal worden verlengd met zes maanden. De termijn voor het beslissen op bezwaar is geregeld in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en bedraagt zes weken. Deze termijn kan eenmaal met zes weken worden verlengd. Indien advies wordt gegeven door een adviescommissie dan kan deze termijn met nog zes weken worden verlengd. Indien de indiener van het bezwaarschrift daarmee instemt, is verder uitstel mogelijk.
- De beslistermijnen voor het beslissen op aanvragen en het beslissen op bezwaar blijken in de praktijk vaak niet haalbaar. Veel aanvragers en bezwaarmakers stellen de Staat vervolgens in gebreke, verzoeken om een dwangsom en tekenen beroepen niet tijdig aan bij de rechtbank, waarna UHT een termijn krijgt van de rechtbank waarbinnen alsnog een besluit

0001

moet volgen. UHT geeft hieraan gevolg door deze ouders met voorrang te behandelen. Dit levert een grote werkstroom op die veel tijd en aandacht vergt en die - op grote schaal - het principe van behandeling op volgorde van binnenkomst doorkruist.

- De rechtbank Midden-Nederland heeft op 14 april 2023 een uitspraak gedaan over het toenemend aantal beroepen vanwege niet tijdig beslissen door structureel overschrijden van de wettelijke beslistermijnen uit de Wht. De rechtbank concludeert dat dit vooral komt doordat de wetgever een regeling met onhaalbare beslistermijnen heeft aanvaard en iets belooft dat niet kan worden waargemaakt. Gevolg is dat het versnellingseffect in individuele zaken steeds kleiner wordt naarmate het aantal zaken toeneemt. De rechtbank Den Haag heeft dit oordeel in de uitspraak van 19 mei 2023 overgenomen.
- Ten gunste van de collectieve belangen van de groep van (gedupeerde) aanvragers heeft deze rechtbank bepaald dat de Belastingdienst/Toeslagen in beroepsprocedures vanwege niet tijdig beslissen in UHT-zaken voortaan in beginsel een nadere beslistermijn krijgt tot 1 juli 2024. De rechtbank vindt één lange termijn eerlijker en duidelijk(er) naar (gedupeerde) aanvragers.
- Anders dan de rechtbank Midden-Nederland zien de rechtbanken Rotterdam en Amsterdam[2] geen reden om de huidige werkwijze (beslissen binnen 12 weken na datum verweerschrift) te wijzigen. Deze uitspraak vormt (vooralsnog) geen belemmering voor het volgen van de uitspraak van de rechtbank Midden-Nederland: de rechtbank Rotterdam overweegt sec dat het mogelijk is om binnen 12 weken een besluit te nemen. De rechtbank Midden-Nederland constateert hetzelfde maar motiveert vervolgens uitgebreid dat/waarom de huidige werkwijze (grote aantallen beroepen niet tijdig) ertoe leidt dat gedupeerden die beroep aantekenen met voorrang worden behandeld ten koste van gedupeerden die geen beroep niet tijdig aantekenen[3].
- Het is van groot belang dat potentieel gedupeerden duidelijkheid hebben wanneer zij een beslissing op hun aanvraag voor herstel ontvangen. Dat kan alleen als er realistische termijnen worden gehanteerd. In dit kader stellen wij voor om, los van de maatregelen op grond van VDVO, conform de redenering van de rechtbank Midden-Nederland, een verlengde termijn voor beslissingen op aanvraag te hanteren. Dit is een vergaande, noodzakelijke ingreep om gedupeerden zo spoedig mogelijk te helpen. Daarbij wordt ingezet op een realistische termijn, zodat ouders weten waar ze aan toe zijn en op volgorde van aanmelding behandeld kunnen worden.
- Bij het bepalen van eventuele nieuwe beslis- en bezwaartermijnen wordt de inbreuk op de rechtszekerheid voor potentieel gedupeerde betrokkenen afgezet tegen de voordelen die deze inbreuk heeft op de snellere behandeling van aanvragen en bezwaarschriften door UHT. Hierbij speelt artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, waarin o.a. is bepaald dat een ieder recht heeft op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak binnen een redelijke termijn, een rol. Daarnaast is de keuze voor generieke termijnen een afwijking van de systematiek van de Algemene

[2] ECLI:NL:RBAMS:2023:3204, rechtbank Amsterdam 17 mei 2023.
[3] Tegen zowel de uitspraak van de rechtbank Rotterdam als tegen de uitspraak van de rechtbank Midden-Nederland is hoger beroep ingesteld bij de Raad van State.

0001

wet bestuursrecht. De komende week zal met J&V verder worden gesproken om de juridische onderbouwing af te stemmen.

- In de huidige afwikkeling van zaken blijkt dat potentieel gedupeerden bezwaar aantekenen doordat de afhandeling van hun zaak zo lang duurt en er gebrek aan perspectief over de uitkomst is. Maatregelen om die gewenste duidelijkheid te geven en snelheid in de afwikkeling te brengen rechtvaardigen naar onze mening het wijzigen van de tot nog toe gehanteerde beslistermijnen.
- Aangezien de beslis- en bezwaartermijnen generiek fors worden verlengd, is het redelijk om ook de termijn waarbinnen de belanghebbende bezwaar kan aantekenen, te verlengen. Voorstel is om de termijn voor het indienen van bezwaar te verlengen naar 18 weken.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

afstemmen met VDVO

0001

Ministerie van Financiën

15/6 18.30

A/ 10_06_2023 besproken

TER BESLISSING
Aan
De staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Nota beslistermijnen

Datum
8 juni 2023

Notanummer
2023-0000139002

Bijlagen
Nota DGH 132736

Aanleiding

U ontvangt deze nota ter besluitvorming in vervolg op de nota van 1 juni 2023 (als bijlage bijgevoegd).

Beslispunt

Beslistermijnen aanpassen in de huidige regelingen in de hersteloperatie
Gaat u – onder voorbehoud van de afstemming met J&V – akkoord met het aanpassen van de volgende beslistermijnen:

a. de beslistermijn voor UHT voor aanvragen integrale beoordelingen (IB) verlengen tot **31 december 2025** (zonder mogelijkheid om die daarna te verlengen);
b. de termijnen voor het beslissen op bezwaar door UHT inzake beschikkingen op aanvraag in het kader van de hersteloperatie verlengen tot **1 juli 2027**;
c. de termijn voor het beslissen op bezwaar voor de aanvullende regelingen in het kader van de hersteloperatie verlengen tot en met **31 december 2027**, met dien verstande dat na deze datum de normale termijn voor het beslissen op bezwaar (van in beginsel zes weken) weer wordt gehanteerd.

(wanneer)

Kernpunten

- Zoals in de nota d.d. 1 juni 2023 (kenmerk 2023-132736) geschetst is het voorstel om de huidige beslistermijnen generiek te verlengen:
  - voor het beslissen op een aanvraag IB: **31 december 2025**;
  - voor het beslissen op bezwaar in het kader van de hersteloperatie: **1 juli 2027**;
  - voor het beslissen op bezwaar voor de aanvullende regelingen (ex-partnerregeling, regeling voor nabestaanden van overleden aanvragers en van overleden kinderen, kindregeling, HZK-regeling): **31 december 2027**, met dien verstande dat na deze datum de normale termijn voor het beslissen op bezwaar (van in beginsel zes weken) weer wordt gehanteerd.
- Eerder is ook de minder vergaande maatregel overwogen om de termijnen per regeling (substantieel) te verruimen. Dit verdient niet de voorkeur, omdat de verwachting is dat er dan juist nog meer vertraging optreedt vanwege de onderlinge afhankelijkheid van de verschillende fases van afhandeling, waardoor de duur om in individuele zaken te beslissen niet constant is. Eén eindtermijn komt ook het meest tegemoet aan de noodzaak om de meest urgente gedupeerden het eerst te kunnen helpen, zonder dat deze achtergesteld worden doordat latere aanvragers met een beroep niet tijdig op hen voorgaan. Het toepassen van een generieke termijn is een (weinig voorkomende) afwijking van de systematiek van de Awb. Er is een voorbeeld waar een generieke

beslistermijn van een kalenderjaar is toegepast op de beslistermijn in bezwaar.[1] Wel wordt vaker in wettelijke bepalingen afgeweken van de geldende bezwaartermijnen zoals opgenomen in de Awb.

- Als er geen wettelijke maatregelen worden getroffen, blijven de huidige wettelijke beslistermijnen van kracht die in de praktijk niet haalbaar zijn en die ouders ook geen transparant beeld geven van wanneer zij - uiterlijk - een beslissing kunnen verwachten. De voorgestelde maatregelen geven dat beeld wel, voor de groep ouders als geheel en dragen daarmee bij aan een transparante voorspelbare overheid. Door deze wettelijke maatregelen kan maximaal worden ingezet op een zo efficiënt mogelijke planning waarbij:
  - personele capaciteit die nu wordt ingezet voor ingebrekestellingen en beroepen niet-tijdig kunnen worden benut voor het realiseren van versnellingsmaatregelen en zo mogelijk het bereiken van verdere versnelling voor de gehele hersteloperatie;
  - de planning kan worden geoptimaliseerd volgens het beginsel van first in first out, waarbij tevens ruimte is voor het vaker ruimte bieden aan urgente gevallen (maatregel 14e VGR) en voor versnelde afdoening om de totale voorraad te beperken en zo de groep ouders als geheel minder lang te laten wachten.
- De voorgestelde beslistermijnen zijn onder voorbehoud van mogelijke extra instroom tot het einde van het jaar bij UHT.
- Bij deze voorstellen moet rekening gehouden worden met het risico dat advocaten in anticipatie op de in werking te treden wetswijziging, of na het in werking treden van de wet, alsnog (op grote schaal) ingebrekestellingen zullen versturen en beroepen niet-tijdig zullen instellen. Ook is op dit moment niet duidelijk wat de uitkomst zal zijn van de gerechtelijke procedures in hoger beroep bij de Raad van State tegen de uitspraken van de rechtbanken over de beroepen niet-tijdig.
- Het eenzijdig ten nadele van de burger aanpassen van de beslistermijnen staat op gespannen voet met het rechtszekerheidsbeginsel en het fair-trialbeginsel zoals opgenomen in het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). Indien wordt gekozen de beslistermijnen te verlengen wordt daarbij gedacht aan de onderbouwing die gegeven is onder het kopje "motivering juridische toelaatbaarheid".
- De voorgestelde aangepaste beslistermijnen houden een juridisch novum in en werken voor zowel de lopende, nog aan te vangen, als de reeds verlopen termijnen.
- Deze nota ligt momenteel ook ter afstemming bij ambtelijk J&V. J&V is voornamelijk gevraagd te kijken naar de juridische onderbouwing.
- De voorgestelde beslistermijnen zijn in beginsel in lijn met de inzet vanuit het project Versneld Duidelijkheid voor Ouders. Deze kunnen uiteraard worden aangepast naar aanleiding van de bespreking van de maatregelen en tijdslijnen binnen dat project.

Toelichting

Benodigde verlengingen beslis- en bezwaartermijnen

Op basis van een analyse van huidige doorlooptijden heeft UHT in beeld gebracht wat de meest realistische beslistermijnen op aanvragen en op bezwaarschriften zijn. Deze beslistermijnen wijken, zoals bekend, af van de cijfers waar de rechtbank Midden-Nederland zich op heeft gebaseerd bij het bepalen van een realistische beslistermijn voor UHT.

[1] In artikel 30 van de Wet waardering onroerende zaken is bepaald dat de gemeenteambtenaar voor alle aanvragen die niet zijn ingediend in de laatste zes weken van een kalenderjaar, uitspraak doet in het kalenderjaar waarin het bezwaarschrift is ontvangen

0002

a. Beslissing op een aanvraag – 31 december 2025

De prognose van UHT is dat op 31 december 2025 honderd procent van de IB is afgerond. Deze datum van 31 december 2025 geldt zowel voor de groep waarbij de beslistermijn nog niet is verlopen als voor de groep waarbij dat wel het geval is.
De planning ten aanzien van de IB is gedeeld in de VGR t1 2023 en is als volgt: met de aankondiging van het maatregelenpakket voor versnelling en verbetering, is de prognose afgegeven dat 90% van de IB afgehandeld is in het eerste kwartaal van 2025, en de laatste 10% in het half jaar daarna. Voorbehoud was hierbij dat de omvang van de doelgroep constant blijft en de opschaling bij UHT volgens schema loopt. De huidige inschatting is nog steeds dat 90% van de eerder verwachte aanmeldingen (ca. 57.000 van de 63.000) afgerond zullen zijn in het eerste kwartaal van 2025. In het half jaar daarna zullen de resterende 6.000 aanmeldingen worden afgerond.

UHT verwacht eind 2023 ruim 68.000 aanmeldingen te hebben in plaats van de 63.000 die in de VGR Q4 2022 zijn genoemd. In de VGR t1 2023 wordt aangegeven dat voor de geprognosticeerde 5.000 extra aanmeldingen naar verwachting de IB wordt afgerond in het derde en/of vierde kwartaal van 2025 waardoor de verwachte afhandeling van alle IB's uitkomt op 31 december 2025.

De beslistermijn van 31 december 2025 zal alleen gelden voor de IB. Met betrekking tot de CWS is nog geen realistische termijn te geven. Deze is mede afhankelijk van de alternatieven met betrekking tot Versneld Duidelijkheid voor Ouders.

b. Beslissing op bezwaar (aanvrager) – 1 juli 2027

In de 13e VGR is een ambitieus plan neergelegd om eind 2026 alle bezwaren tegen de IB te hebben afgehandeld. De onderbouwing daarvan is neergelegd in een business case bezwaar (u bent hierover geïnformeerd in de nota van 18 januari 2023 met nr. 2023-11609) en is gebaseerd op verschillende maatregelen, waaronder:

- verkorting van de doorlooptijden (vergroten productiviteit);
- werving van personeel;
- beperken uitstroom personeel;
- automatisering backoffice.

De realisatie blijft tot op heden achter, zoals ook toegelicht in de 14e VGR. De prognose om alle bezwaren (eerste toets en IB) in 2026 te hebben afgerond komt daarmee onder druk te staan. In de aanbiedingsbrief van de 14e VGR staan de maatregelen opgenomen ter versnelling van het bezwaarproces. Aanname is dat deze beoogde versnelling nodig is om de gegeven prognose van eind 2026 te realiseren en dat dat niet leidt tot verdere versnelling ten opzichte van de business case. Daarnaast is ook hier de voorziene toegenomen instroom bij de IB (68.000 in plaats van 63.000) van belang. Gelet op de besliscapaciteit per maand die in 2026 op 408 zaken per maand wordt voorzien, levert dat een extra tijdbeslag van ongeveer drie maanden op, rekening houdend met het gehanteerde bezwaarpercentage van 20%. Binnen het project Versneld Duidelijkheid voor Ouders zijn er verschillende maatregelen opgenomen rondom bezwaar, met de inzet om de bezwaren binnen de afgegeven prognose af te ronden. Afwachtende de besluitvorming binnen dat traject en de onzekerheid bij de huidige prognose ligt het nu in de rede om niet eind 2026 als einddatum in de wet op te nemen, maar uit te gaan van 1 juli 2027.

c. Beslissingen op bezwaar nieuwe regelingen – 31 december 2027

Voor de nieuwe regelingen: kindregeling, HZK-regeling, ex-partnerregeling, regeling voor nabestaanden van overleden aanvragers en van overleden kinderen, geldt dat de termijnen nog

niet zijn aangevangen of nog conform termijn lopen bij de reeds aangevangen kindregeling. Toch wordt met het oog op de reeds bestaande bezwaren en aankomende bezwaren bij KOT bij het cluster BBI van UHT voorzien dat ook hier termijnen overschreden zullen worden.

De instroom bezwaren op deze regelingen is verder afhankelijk van een aantal aannames en onzekerheden, zoals:

- De instroom bezwaren is onbekend bij gebrek aan historische gegevens.
- Het aantal zelfmelders, met mogelijk afwijzingen, vormt een risico.
- Het ontbreken van ervaring met de behandeling van bezwaren op de nieuwe regelingen, waardoor de behandelduur per bezwaar nog niet zeker is.

Zodoende is het verstandig om in aansluiting op de termijn van 1 juli 2027 voor bezwaar KOT een marge van een halfjaar in te bouwen voor de bezwaren op de aanvullende regelingen tot 31 december 2027.

Omdat de bezwaartermijn voor de aanvullende regelingen afhankelijk is van het moment waarop wordt bepaald of een aanvrager voor een herstelregeling in aanmerking komt, kan de datum om bezwaar in te stellen ook na 31 december 2027 liggen. In een dergelijk geval worden de gebruikelijke Awb-beslistermijnen op bezwaar weer gehanteerd.

Motivering juridische toelaatbaarheid

- Het eenzijdig ten nadele van de burger aanpassen van de beslistermijnen staat op gespannen voet met het rechtszekerheidsbeginsel en het fair-trialbeginsel zoals opgenomen in Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). Het gaat hierbij voornamelijk om artikel 6 EVRM waarin o.a. is bepaald dat een ieder recht heeft op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak binnen een redelijke termijn. Het recht op een eerlijk proces omvat verder het principe van equality of arms, wat bepaalt dat er sprake moet zijn van processueel evenwicht tussen de partijen.
- Bij het stellen van nieuwe beslistermijnen voor de groep voor wie de beslistermijnen al zijn verstreken maar die (nog) geen beroep niet tijdig bij de rechtbank hebben ingediend, is er eerder sprake van een strijdigheid met het rechtszekerheidsbeginsel en artikel 6 EVRM.
- Als gevolg van het verlengen van de beslistermijn voor UHT is de effectieve toegang van deze groep tot de rechter beperkt. Deze groep kan geen snellere beslissing via de rechter afdwingen en zij hebben niet langer recht op een dwangsom als zij de Staat in gebreke stellen. De onderbouwing van het stellen van nieuwe beslistermijnen dient in het licht van artikel 6 EVRM te worden beoordeeld. Dit betekent dat de inperking van de rechten van burgers bij wet is voorzien en voldoende toegankelijk en voorzienbaar is. Daarnaast moet de maatregel een legitiem doel dienen dat noodzakelijk is in een democratische samenleving. Het gaat daarbij om de toetsing aan noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit. De inmenging moet evenredig zijn aan het nagestreefde doel (proportionaliteit) en de daarvoor aangevoerde gronden moeten relevant en toereikend zijn. Er mogen geen andere middelen voorhanden zijn die een geringere inbreuk veroorzaken en waarmee hetzelfde resultaat kan worden bereikt (subsidiariteit). Verder moet er sprake zijn van een evenwichtigheid van de belangenaantasting in relatie tot de nagestreefde doelstellingen.
- In het kader van toetsing aan artikel 6 EVRM is van belang of de beslistermijnen in het kader van de hersteloperatie toeslagenaffaire verlengd mogen worden (voor een herstelmaatregel kinderopvangtoeslag tot 31 december 2025, voor het beslissen op bezwaar op beschikkingen op aanvraag tot en met 1 juli 2027 en voor het beslissen op bezwaar voor de aanvullende regelingen tot en met 31 december 2027). Het verlengen van de beslistermijnen vormt immers een beperking voor (potentieel) gedupeerden van

wie de beslistermijn al verlopen is maar die (nog) geen gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om een beroep niet-tijdig in te stellen. Voor de overige (potentieel) gedupeerden geldt dat de regels tijdens de beoordelingsprocedures worden gewijzigd wat ook inperking van hun rechten betekent (namelijk het vervallen van de mogelijkheid om beroep niet-tijdig aan te tekenen na het verstrijken van de beslistermijn van tweemaal 6 maanden). Een inperking van het recht om een beroep niet-tijdig in te stellen, is mogelijk maar hierbij moet wel een afweging worden gemaakt tussen individuele belangen en collectieve belangen (die worden gediend met het legitieme doel).

- De hersteloperatie toeslagen heeft een grootschalig en omvangrijk karakter. De verwachting van UHT is 68.000 aanvragen eind 2023 en de teller staat nu al op 63.000. Het structureel overschrijden van de wettelijke beslistermijnen, maakt een vergaande ingreep noodzakelijk. Het mitigeert de ongewenste tendens om individuele procedures van gedupeerde ouders te blijven versnellen ten nadele van het collectief van aanvragers (ouders die geen beroep bij de rechtbank instellen), en daarmee het ongewenste gevolg dat UHT steeds minder tijd aan inhoudelijke beoordelingen kan besteden en verdere grootschalige vertraging optreedt.
- Het legitieme doel is dat alle (potentieel) gedupeerden recht hebben op duidelijkheid over wanneer zij een beslissing kunnen verwachten en dat het stellen van één lange termijn het eerlijkst is en de meeste duidelijkheid geeft voor (potentieel) gedupeerden. Specifiek bij het herstel van de toeslagenaffaire wordt er steeds meer geprocedeerd over het niet nemen van besluiten in vergelijking met andere beroepen niet tijdig. Gedupeerden willen weten waar ze aan toe zijn en hebben hier ook recht op.
- Hierbij wordt het uitgangspunt gehanteerd dat UHT de hersteloperatie moet kunnen afhandelen op basis van het moment van binnenkomst van de aanvraag zonder dat grote hoeveelheden beroepsprocedures vanwege niet tijdig beslissen deze planning telkens doorkruisen. De collectieve belangen van alle gedupeerde ouders die in afwachting zijn van een beslissing van UHT wegen zwaarder dan de belangen van de selectie van gedupeerde ouders die zich tot de rechtbank wendt met een beroep vanwege niet tijdig beslissen. De bijzondere situatie van de hersteloperatie rechtvaardigt deze wijze van afdoening. Dit is eerlijker voor de groep ouders als geheel en voorkomt het nu al zichtbare effect dat de beroepsprocedures de processen bij UHT (in toenemende mate) verstoren. Daardoor is de beperking van het recht evenredig aan het nagestreefde doel en is de maatregel om beslistermijnen categorisch te verlengen als proportioneel te beschouwen.
- Verder zijn er geen andere middelen waarmee hetzelfde resultaat zou kunnen worden bereikt: op de instroom van zowel aanvragen als de (exponentiële) toename van het aantal beroepen niet-tijdig is geen invloed uit te oefenen. Als gevolg hiervan is al grote stagnatie opgetreden in de afhandeling van aanvragen en beslissingen op bezwaar. Deze vertraging hangt nauw samen met de beslistermijnen die in de Wht zijn opgenomen en waarvan is vastgesteld (door meerdere rechtbanken) dat deze van meet af aan niet realistisch (te kort) waren. UHT geeft gevolg aan de gerechtelijke uitspraken. Dit betekent dat ouders maar zeer beperkt op volgorde van binnenkomst worden behandeld en er grote verschillen ontstaan in de snelheid waarmee ouders worden geholpen. Daarnaast levert het een grote werkstroom op die veel tijd en aandacht vergt, waardoor het geheel aan ouders langzamer wordt geholpen. Een betere doorstroom in de afhandeling kan daardoor alleen bewerkstelligd worden door de beslistermijnen te verlengen tot een einddatum verder weg, zodat het grootschalige proces waar UHT zich voor gesteld ziet, niet telkens vertraagd wordt door beroepen niet tijdig. Hierdoor voldoet het verlengen van beslistermijnen ook aan de subsidiariteit.
- Ook de groep voor wie de termijnen al verlopen zijn (26.000 aanvragers) geldt dat het stellen van één termijn een legitiem doel dient en beperking van hun rechten kan rechtvaardigen. In aanvulling op wat hiervoor staat over toetsing aan artikel 6 EVRM, geldt voor deze groep, sterker dan voor de groep van wie de beslistermijnen nog niet

verstreken zijn en de groep toekomstige aanvragers, dat zij recht hebben op een beslissing en moeten kunnen profiteren van het first in first out principe van behandeling van hun aanvraag/bezwaar. Juist in deze groep bevinden zich aanvragers van het eerste uur die het langst op een beslissing wachten. Door het stellen van één termijn is het effect specifiek voor deze groep het grootst: de langst wachtenden ontvangen het eerst een beslissing, zonder dat individuele beroepen niet-tijdig van gedupeerde ouders die (veel) later een aanvraag hebben gedaan, dit nog kunnen frustreren.

- De belangen van alle gedupeerden gezamenlijk (afdoening binnen een redelijke/realistische termijn) gaat gelet op het voorgaande, voor op het individuele belang om via de rechter een snellere beoordeling af te dwingen. Het is daarom wenselijk om realistische termijnen hiervoor vast te leggen in wetgeving. Eén lange termijn is daarbij eerlijker en duidelijker voor alle ouders samen. Dit betreft voor bezwaren een afwijking van de systematiek van de Awb. Gezien het unieke karakter van de hersteloperatie waarbij in een beperkte periode een zeer groot aantal zaken (tienduizenden) moeten worden behandeld, is het noodzakelijk om af te wijken van deze systematiek.

Financiën
Het verruimen van de beslistermijnen zoals vermeld, zal er in de praktijk toe leiden dat het aantal ingebrekestellingen, verzoeken om een dwangsom en beroepen niet tijdig bij de rechtbank zeer beperkt zal zijn. Door met terugwerkende kracht te regelen dat de beslistermijnen ook gelden voor de reeds verlopen termijnen, dient er rekening mee te worden gehouden dat ouders en hun gemachtigden zich daarbij niet zullen neerleggen en er – al dan niet vóór inwerkingtreding van de wet – alsnog beroepen niet tijdig beslissen worden ingediend. Afhankelijk van dat effect en de inwerkingtreding van de aangepaste beslistermijnen zal een deel van de huidig beschikbare budgetten (€ 20,6 miljoen) niet benodigd zijn.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Dat is sedaan met een derde apm = ?

A/26-06-2023 bespreken

Ministerie van Financiën

27/6 13.15

TER BESLISSING
Aan
De staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Nota beslistermijnen

Datum
22 juni 2023

Notanummer
2023- 152774

Bijlagen
Advies JenV / BZK

Aanleiding
U ontvangt deze nota ter beslissing in vervolg op de nota's van 1 en 8 juni 2023 (kenmerk 2023-132736 en 2023-139002). In vervolg op de vorige nota's is op 22 juni 2023 advies van JenV en BZK ontvangen. In deze nota ontvangt u een voorstel voor nieuwe realistische beslistermijnen. Het advies van JenV/BZK van 22 juni 2023 is hierin verwerkt.

Beslispunten:

Beslispunt 1:
Bent u akkoord met het verlengen van de beslistermijnen voor alle aanvragen in categorie A en B (nog niet verlopen termijnen) tot 31 december 2025.

Beslispunt 2:
Welke van de twee opties met betrekking tot de termijn van beslissing op bezwaar heeft uw voorkeur:

- Optie A: één generieke beslistermijn met einddatum 1 juli 2027 voor kinderopvangtoeslag en 31 december 2027 voor nieuwe regelingen.
- Optie B: het verlengen van de beslistermijnen uit de Awb. De berekening van hoe lang deze termijnen dan zouden moeten worden, wordt dinsdag afgerond en kan tijdens de staf of ander bespreekmoment worden toegelicht. Tenzij de berekening leidt tot een zeer lange beslistermijn, heeft optie B onze voorkeur boven optie A.

Kernpunten

- In de nota's d.d. 1 juni 2023 (kenmerk 2023-132736) en 8 juni 2023 (kenmerk 139002) is het voorstel geschetst om de huidige beslistermijnen generiek te verlengen:
  - voor het beslissen op een aanvraag IB: 31 december 2025;
  - voor het beslissen op bezwaar in het kader van de hersteloperatie: 1 juli 2027;
  - voor het beslissen op bezwaar voor de aanvullende regelingen (ex-partnerregeling, regeling voor nabestaanden van overleden aanvragers en van overleden kinderen, kindregeling, HZK-regeling): 31 december 2027, met dien verstande dat na deze datum de normale termijn voor het beslissen op bezwaar (van in beginsel zes weken) weer wordt gehanteerd.

Daarnaast bent u geïnformeerd over de redenen waarom het verlengen noodzakelijk is voor UHT en heeft u in deze nota's een motivering gekregen van de juridische toelaatbaarheid.

- Eén van de mogelijkheden om noodzakelijke ruimte te creëren voor de uitvoering, is aanpassing van de beslistermijnen. Dit is een maatregel die wordt voorgesteld naast de maatregelen die in VDO worden voorgesteld.

- Tegen de uitspraak van de rechtbank Midden-Nederland is hoger beroep aangetekend bij de Raad van State (voorlopige voorziening). Met deze nota informeer ik u dat het eerste hoger beroep bij de Raad van State dient op 17 juli 2023.

- Vanwege het ingrijpende karakter op rechtsbescherming in brede zin heeft ook overleg met ambtelijk J&V en BZK plaatsgevonden op 16 juni 2023. Daarnaast hebben BZK en J&V gezamenlijk een memo geschreven met een appreciatie van de eerder met u besproken nota. Dit memo is als bijlage toegevoegd. Het gaat hier om een ambtelijk memo dat niet is voorgelegd aan de bewindspersonen.

- Naar aanleiding van het advies van J&V en BZK is door UHT nogmaals gekeken naar de beslistermijn op bezwaar. Daarbij is naast een generieke beslistermijn van 31 juli respectievelijk 31 december 2027 nogmaals gekeken naar een vaste verlenging van de beslistermijn (verlenging van de Awb-termijnen van 6+6 weken). UHT berekent op dit moment nog wat een redelijke beslistermijn dan zou moeten zijn. De verwachting is dat dit om een **nader te bepalen aantal** weken zal gaan. De exacte beslistermijn kunnen wij u tijdens de bespreking van deze nota toelichten. Tenzij de berekening leidt tot een zeer lange beslistermijn, heeft optie B de voorkeur boven optie A.

Toelichting

Beslispunt 1 – verlengen beslistermijnen aanvraag IB

Met betrekking tot de beslissingen op de aanvraag IB zijn kortweg de volgende categorieën te onderscheiden. Ook J&V en BZK maken het onderscheid tussen deze drie categorieën.

Categorie A – nog niet ingediende aanvragen

Het betreft hier aanvragen die nog niet zijn ingediend en waarvan de beslistermijn nog niet is gaan lopen. Het verlengen van de beslistermijnen voor deze aanvragen ligt het minst gevoelig.

BZK en J&V geven bij deze categorie aan dat deze beslistermijn, hoewel uitzonderlijk lang, mogelijk kan worden gerechtvaardigd, afhankelijk van de onderbouwing. Wij adviseren u dan ook deze termijnen te verlengen.

Categorie B – al ingediende aanvragen waarvan de termijn nog niet is verlopen

Deze categorie betreft aanvragen die al wel zijn ingediend, maar nog niet zijn verlopen op het moment dat de voorgenomen wetswijziging bekend wordt gemaakt (bijvoorbeeld door middel van een persbericht). Het verlengen van deze termijnen is kwetsbaarder dan de termijnen in categorie A.

Door wel de al ingediende, niet verlopen aanvragen te verlengen kan voor de in 2023 ingediende aanvragen IB geregeld worden dat zij vóór 31 december 2025 een beslissing ontvangen. Dit betreft (afhankelijk van de definitieve instroom tegen het einde van het jaar) een groep van circa 8.000 tot 10.000 aanvragers. Hiermee ontstaat voor deze groep aanvragers duidelijkheid over het moment waarop zij hun beslissing uiterlijk ontvangen. BZK en J&V geven bij deze categorie aan dat het verlengen van deze termijnen juridisch kwetsbaar is, maar niet bij voorbaat ontoelaatbaar. Omdat de rechtspositie (spelregels) van deze groep tussentijds wordt gewijzigd, staat er een spanning met het rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel. Gezien het belang van het verlengen

van deze termijnen voor UHT adviseren wij u dan ook om ook de termijnen voor de ouders in categorie B te verlengen.

Categorie C – al ingediende aanvragen waarvan de termijn al is verlopen
Deze categorie betreft aanvragen die al zijn ingediend en waarvan de termijnen al zijn verlopen. Zoals eerder met u besproken is het verlengen van deze termijnen heel erg kwetsbaar.

BZK en J&V concluderen dat de voorgesteld beslistermijn voor deze groep ouders (waarschijnlijk) juridisch ontoelaatbaar is. Deze termijnverlenging staat nog meer dan bij de ouders in categorie B op gespannen voet met het rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel. Daarnaast is het mogelijk dat deze wijziging ook in strijd is met het eigendomsrecht van artikel 1 EVRM. Wij adviseren u om de termijnen voor de ouders in categorie C niet te verlengen.

Beslistermijn – 31 december 2025
Het voorstel is om de beslistermijnen voor de aanvragen uit categorie A en B vast te stellen op 31 december 2025. UHT komt naar aanleiding van analyse van doorlooptijden uit op een termijn die verder in de toekomst ligt dan de datum 1 juli 2024, die de rechtbank Midden-Nederland heeft bepaald. Het gaat hier om lange termijnen die realistisch zijn. Het heeft geen zin om (opnieuw) niet haalbare termijnen vast te leggen. Daarbij is het vaste rechtspraak dat een (nadere) termijn niet onnodig lang maar ook niet onrealistisch kort mag zijn (bijv. RvS 26 januari 2023, ECLI:NL:RVS:2023:325). Weliswaar zijn de benodigde beslistermijnen absoluut gezien lang, maar relatief gezien (afgezet tegen de enorme omvang van de hersteloperatie, verwachte instroom eind 2023 van 68.000), zijn deze als redelijk te beschouwen.

Voor deze groep verdient het de voorkeur om één termijn op te nemen die als uiterste datum geldt waarvóór alle aanvragen moeten zijn afgehandeld. UHT moet namelijk de hersteloperatie kunnen afhandelen op basis van het moment van binnenkomst van de aanvraag zonder dat grote hoeveelheden beroepsprocedures vanwege niet tijdig beslissen deze planning telkens doorkruisen. De bijzondere situatie (grote aantallen aanvragers en ouders die bezwaar maken) van de hersteloperatie rechtvaardigt deze wijze van afdoening. Voor de groep ouders als geheel is één datum eerlijker. Eén datum voorkomt het nu al zichtbare effect dat de beroepsprocedures de processen bij UHT (in toenemende mate) verstoren.
Eén eindtermijn komt ook het meest tegemoet aan de noodzaak om de meest urgente gedupeerden het eerst te kunnen helpen, zonder dat deze achtergesteld worden doordat latere aanvragers met een beroep niet tijdig op hen voorgaan.

De genoemde categorieën zijn hierna schematisch weergegeven:

Categorie	Wat?	BZK & JV	Adviesn met
Categorie A	Nog niet ingediende aanvragen	Verlenging kan worden gerechtvaardigd	Verlengen tot en met 31 december 2025
Categorie B	Ingediende aanvragen waarvan de termijn nog niet is verlopen	Verlenging kwetsbaar, maar niet bij voorbaat juridisch ontoelaatbaar	Verlengen tot en met 31 december 2025
Categorie C	Ingediende aanvragen waarvan de termijn al is verlopen	Verlenging (waarschijnlijk) juridisch ontoelaatbaar	Niet verlengen

Beslispunt 2 – verlengen termijn beslissing op bezwaar
Voor het verlengen van de termijn voor de beslissingen op bezwaar bestaan twee opties:

Optie A – het verlengen van de beslistermijn voor bezwaar tot één generieke datum
In eerdere nota's en besprekingen met u is het voorstel gedaan om de beslistermijnen op bezwaar generiek te verlengen. Daarbij is voorgesteld om een onderscheid te maken voor de bezwaren inzake de aanvrager kinderopvangtoeslag (categorie 1) en de bezwaren met betrekking tot de aanvullende regeling (categorie 2).

Categorie 1 – Bezwaren die verband houden met de aanvrager kinderopvangtoeslag – 1 juli 2027

Het gaat hier om bezwaren die verband houden met de aanvrager kinderopvangtoeslag. Voorgesteld wordt om de termijn voor deze bezwaren te verlengen naar 1 juli 2027.

Categorie 2 – Bezwaren alle overige regelingen – 31 december 2027

Het gaat hier om bezwaren die verband houden met alle overige regelingen (kindregeling, HZK-regeling, nabestaandenregeling, regeling van overleden kinderen en ex-partnerregelingen. Voorgesteld wordt om deze termijn voor deze bezwaren te verlengen naar 31 december 2027. Na deze termijn zal weer worden teruggevallen op de Awb-termijn.

Bij het verlengen van de beslistermijn op bezwaar, zowel bij optie A als optie B, gaat het alleen om bezwaren die op het moment van de wetswijziging nog niet waren ingediend. J&V en BZK zeggen daarvan dat, hoewel de termijnen ver in de toekomst liggen, deze beslistermijn mogelijk kan worden gerechtvaardigd.

Optie B – het verlengen van de beslistermijnen voor bezwaar uit de Awb
Een alternatief voor bezwaar (zowel kinderopvangtoeslag als nieuwe regelingen) is om niet met een vaste datum te werken, maar om de beslistermijn voor UHT te verlengen naar **nader te bepalen aantal** weken met eenmalige verlenging van **nader te bepalen aantal** weken. Dit zal gelden voor alle ingediende, nog niet verlopen en alle nog in te dienen bezwaren per 1 januari 2024.

Het voordeel van deze optie is dat voor elk ingediend bezwaar eenzelfde beslistermijn geldt van **nader te bepalen aantal** weken + verlenging van **nader te bepalen aantal** weken, waardoor de aanvrager concreet en eerder weet wanneer deze een beslissing op bezwaar zal ontvangen. Daarnaast blijft de beslistermijn voor UHT ook gehandhaafd en uniform, terwijl bij een einddatum van 1 juli 2027 of 31 december 2027 de beslistermijn voor UHT relatief korter wordt naarmate deze datum dichterbij komt.

Door voor deze optie te kiezen wordt nauwer aangesloten bij de Awb dan door de systematiek van een termijn met eenmalige verlenging te volgen. Alleen de termijn zelf wordt verlengd.

Voorzien is dat de doorlooptijd van bezwaren vooral voor kinderopvangtoeslag de komende jaren zal verschillen. Op het moment dat de grootste voorraad bezwaren er ligt, is de doorlooptijd langer dan op het moment dat deze voorraad is weggewerkt. Dit betekent dat de beslistermijn op bezwaar gebaseerd is op de langste doorlooptijd, door UHT geschat op **nader te bepalen aantal** weken. De termijn wordt vervolgens opgeknipt in een primaire beslistermijn met daaraan toegevoegd een eenmalige verlenging. Zodoende bestaat er, in het geval UHT de grootste voorraad heeft afgerond, de mogelijkheid niet van deze verlenging gebruik te maken en eerder een beslissing op bezwaar te geven. UHT verwacht de volledige

analyse hieromtrent dinsdagochtend te hebben afgerond. Graag komen we hier in de bespreking over deze nota nog nader op terug.

In onderstaande tabel zijn alle huidige- en voorgestelde beslistermijnen weergegeven.

Regeling	Beslistermijn huidig	Beslistermijn voorstel	Bezwaartermijn huidig	Bezwaartermijn optie A	Bezwaartermijn optie B
Aanvraag IB	Tweemaal zes maanden	31 december 2025	Awb-termijn (in beginsel zes weken)	Nader te bepalen aantal weken	1 juli 2027
Aanvraag CWS	Tweemaal zes maanden	Afhankelijk van VdVO	Awb-termijn (in beginsel zes weken)	Nader te bepalen aantal weken	1 juli 2027
Kindregeling	In beginsel ambtshalve	Geen wijziging	Awb-termijn (in beginsel zes weken)	Nader te bepalen aantal weken	31 december 2027
HZK-regeling	In beginsel ambtshalve	Geen wijziging	Awb-termijn (in beginsel zes weken)	Nader te bepalen aantal weken	31 december 2027
Nabestaandenregeling	In beginsel tweemaal zes maanden	Geen wijziging	Awb-termijn (in beginsel zes weken)	Nader te bepalen aantal weken	31 december 2027
Regeling overleden kinderen	Tweemaal zes maanden	Geen wijziging	Awb-termijn (in beginsel zes weken)	Nader te bepalen aantal weken	31 december 2027
Ex-partnerregeling	In beginsel tweemaal zes maanden	Geen wijziging	Awb-termijn (in beginsel zes weken)	Nader te bepalen aantal weken	31 december 2027

Indien het beleid tijdig wordt afgerond bestaat de mogelijkheid mee te lopen met het Belastingplanpakket. Het tijdpad hiervoor wordt steeds krapper. Om de planning te halen moeten zowel de wetgeving als de Uitvoeringstoets uiterlijk 11 juli worden afgerond.

Financiele consequenties
Het verlengen van de beslistermijnen lijkt financieel voordeel op te leveren omdat het risico op 'beroepen niet-tijdig' waarschijnlijk zal afnemen. Echter, gezien de onzekerheden met betrekking tot de beslistermijnen voor bezwaar kan dit financieel voordeel minder positief zijn. Vooralsnog wordt er daarom vanuit gegaan dat de aanpassingen van de beslistermijnen per saldo (nog) niet leidt tot financieel voordeel of nadeel.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

A 25-08-2023
bespreken

2g/0
15.00

TER BESLISSING
Aan
Staatssecretaris van Financiën -Toeslagen en Douane

Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Proces wetsvoorstel Wet aanpassen nabestaandenregelingen hersteloperatie toeslagen

Datum
24 augustus 2023

Notanummer
2023-0000193773

Bijlagen
1. Brief aan Tweede Kamer
2. Brief aan Eerste Kamer

Aanleiding

U heeft bij de bespreking van een eerdere nota gevraagd om het proces te schetsen voor het wetsvoorstel Wet aanpassen nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen (het wetsvoorstel) als het wetsvoorstel niet wordt opgenomen in het pakket Belastingplan 2024 en om conceptbrieven aan het parlement inzake deze regeling.

Toelichting

Beslispunt: akkoord met planning wetsvoorstel

Wij adviseren u om akkoord te gaan met de planning betreffende het wetsvoorstel.

Achtergrond

De oorspronkelijke nabestaandenregeling, zoals door het kabinet voorgesteld bij Wet aanvullende regelingen hersteloperatie toeslagen, is met de toevoegingen van het amendement Leijten door beide Kamers aanvaard maar nog niet in werking getreden. In brieven aan de Eerste Kamer d.d. 10 en 11 juli 2023 is in het kader van genoemde wet onder andere aangegeven dat nog een uitvoeringstoets moet worden gedaan op de toevoegingen in het amendement en in het eerste kwartaal van 2024 gestart kan worden met een deel van de nabestaandenregeling en dat het kabinet een wetsvoorstel voorbereidt om dat mogelijk te maken. Daarbij is aangegeven dat de verwachting was dat dit wetsvoorstel zou worden opgenomen in het pakket Belastingplan 2024. Het doel is nog steeds om de nabestaandenregeling zo spoedig mogelijk in werking te laten treden, zodat nabestaanden zo spoedig mogelijk kunnen worden geholpen. Dit is ook de aanleiding van de eerdere aankondiging om een wetsvoorstel voor te bereiden die het mogelijk maakt op verschillende tijdstippen te starten, zodat niet alle onderdelen die al vanaf het eerste kwartaal 2024 tot uitvoering zouden kunnen komen hoeven te wachten op onderdelen die pas later uitvoerbaar zouden zijn. U heeft eerder een nota ontvangen waarin werd geadviseerd om het wetsvoorstel te voegen bij het pakket Belastingplan 2024 (DB&T 2023-170222). Voornaamste inbreng van JenV en onderhands van de Afdeling advisering van de Raad van State (RvS) daarop is dat het wenselijk is om een wetsvoorstel aan de RvS voor te leggen en bij de Tweede Kamer in te laten dienen op het moment dat de uitvoeringstoets is afgerond en beide Kamers zich kunnen buigen over een zo integraal mogelijk voorstel. Naar aanleiding van die inbreng stellen wij een ander proces voor.

oorspronkelijk beoogde inwerkingtreding Q1 2024

Uitvoeringstoets amendement Leijten
Op dit moment wordt de uitvoeringstoets naar aanleiding van het amendement Leijten opgesteld. Het amendement introduceert meer persoonlijke begeleiding voor nabestaanden en heeft tot doel heeft om de integrale beoordeling, de afwikkeling van werkelijke schade en de schuldenregelingen in één behandeling te combineren. Belastingdienst/Toeslagen heeft in dit proces een coördinerende rol. Ook is aan de wet een regeling toegevoegd voor de vergoeding van werkelijke schade van de overledene en van de toeslagpartner, als deze de begunstigde van de regeling is. Bij de uitvoeringstoets wordt de uitvoerbaarheid van alle bovengenoemde onderdelen bezien. De uitvoeringstoets op het amendement heeft tot doel om inzicht te geven hoe de hierboven genoemde onderdelen van de nabestaandenregeling kunnen worden uitgevoerd en per wanneer. Deze uitvoeringstoets wordt uiterlijk op 30 oktober verwacht. Afhankelijk van de uitkomsten van deze uitvoeringstoets kan het nodig zijn om het wetsvoorstel met daarin het alternatieve proces en de vergoeding van de werkelijke schade aan te passen, zodat het uitvoerbaar is. Dit zullen we dan vanzelfsprekend tussen eind oktober en medio november aan u voorleggen en met u bespreken.

Voorstel voor separaat wetsvoorstel in procedure brengen
Wij stellen voor om het wetsvoorstel afzonderlijk bij de Tweede Kamer in te laten dienen. Dit maakt het mogelijk om de uitkomsten van de uitvoeringstoets op te nemen in het wetsvoorstel, zodat het parlement een integrale, uitvoerbare nabestaandenregeling ontvangt. Na afronding van de uitvoeringstoets op het alternatieve proces (incl. werkelijke schade) wordt een wetsvoorstel in procedure gebracht. Wij verwachten dat eind december een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer kan worden ingediend.

Planning
Deze planning gaat ervanuit dat het wetsvoorstel zowel in de Tweede als Eerste Kamer niet als hamerstuk wordt geagendeerd. Wellicht dat versnelling kan worden gevonden als tijdens het proces van de uitvoeringstoets al voldoende informatie naar voren komt om eerder met een eventueel noodzakelijke beleidsaanpassing te starten.

spoedadvies RvS

Actie	Dag	Datum
Brieven versturen aan parlement	-	Vóór Prinsjesdag
Ontvangst uitvoeringstoets alternatieve route	maandag	30-10-2023
Verkiezingsreces vermoedelijk van ca. 31 oktober tot en met 22 november 2023.		
Evt.beleid aanpassen n.a.v. uitvoeringstoets	maandag	30-10 t/m 13-11
Evt. Wetsvoorstel aanpassen n.a.v. uitvoeringstoets	Maandag	13-11 t/m 23-11
Wetgevingstoets JenV	maandag	20-11 t/m 23-11
Wetsvoorstel verspreiden in MR-ronde	Vrijdag	24-11-2023
Behandeling in MR Aanbieden aan RvS voor advies	Vrijdag	01-12-2023
Ontvangst advies Afdeling advisering RvS	Woensdag	13-12-2023
Afronden nader rapport wetsvoorstel	Maandag	18-12-2023
Wetsvoorstel en nader rapport naar Koning	Woensdag	18-12-2023
Indiening wetsvoorstel bij TK	dinsdag	18-12-2023
BEHANDELING IN TWEEDE KAMER (indicatief)		Tot 1 februari 2023
Kerstreces Tweede Kamer	22-12-2023 t/m	

* uitvoerings
* IV

	15-01-2024	
BEHANDELING IN EERSTE KAMER (n.t.b.)		Tot 27 februari 2023
Inwerkingtreding wetsvoorstel	vrijdag	01-03-2024

Bespreekpunt: conceptbrieven voor Tweede en Eerste Kamer

Wij bespreken graag met u de bijgevoegde conceptbrieven.

In deze brieven aan de Tweede en Eerste Kamer wordt aangegeven dat het kabinet voornemens is om inzake de nabestaandenregeling een separaat wetsvoorstel in procedure te brengen nadat de uitvoeringstoets op het amendement Leijten is afgerond en naar aanleiding daarvan is bezien op welke manier het alternatieve proces uitvoerbaar is. Dit borgt dat een uitvoerbaar en integraal beeld van de nabestaandenregeling aan het parlement wordt gepresenteerd. Deze brief wordt bij voorkeur vóór Prinsjesdag aan de Eerste en Tweede Kamer verzonden. In een eerdere brief aan de Eerste Kamer is immers de verwachting van het kabinet geuit dat een wetsvoorstel als onderdeel van het pakket Belastingplan 2024 (op Prinsjesdag) zou worden ingediend.

Op dit moment wordt nog in kaart gebracht of inwerkingtreding van de nabestaandenregeling qua (IV-)uitvoering per eerste kwartaal van 2024 mogelijk is. Afhankelijk van de uitkomsten hiervan kunnen de brieven nog moeten worden aangepast.

Ter informatie: In het pakket Belastingplan 2024 opgenomen wijzigingen

Wij hebben bij nota d.d. 14 augustus 2023 (2023-170222) beslispunten aan u voorgelegd inzake het uitbreiden van de hardheidsclausule, het uitbreiden van de bevoegdheid van gerechtsdeurwaarders om informatie betreffende schulden waarvoor nog geen executoriale titel is behaald en informatie over de schulden van ex-partners aan de BD/Toeslagen te verstrekken om tot een oplossing voor schulden te komen en het repareren van enkele onjuiste verwijzingen. Deze wijzigingen zijn inmiddels opgenomen in het tot het pakket Belastingplan 2024 behorende wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2024. Dit betekent dat deze wijzigingen (vanzelfsprekend indien het parlement daarmee instemt) met ingang van 1 januari 2024 in werking treden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

TER ADVISERING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Bespreeknota beslistermijnen

Datum
22 september 2023

Notanummer
2023-0000212611

Bijlagen
geen

Aanleiding

In deze vindt u een aantal bespreekpunten met betrekking tot de beslistermijnen in de hersteloperatie toeslagen.

Bespreekpunten

U wordt gevraagd uw reactie te geven op:

1. De optie om de beslistermijnen op een aanvraag voor compensatie (integrale beoordeling) te verlengen naar een vaste einddatum van 31 december 2025, voor gevallen waarin de beslistermijn op een bepaalde datum nog niet is verlopen;
2. De optie om de beslistermijnen op bezwaarzaken te verlengen naar 24 maanden (te verlengen met 6 maanden indien BAC adviseert), voor gevallen waarin de beslistermijn op een bepaalde datum nog niet is verlopen;
3. Het voornemen om niet verder te werken aan een wijziging van de beslistermijnen die op datum van aankondiging van een kabinetsvoornemen tot wijziging van de beslistermijnen, dan wel inwerkingtreding van de wet, al verlopen zijn;
4. De afwegingen rond het voor ad.1 en ad.2 te werken met een terugwerkende kracht voor nog niet verlopen termijnen op het moment waarop de maatregelen worden aangekondigd.
5. Het voornemen om op dit moment niet verder te werken aan een wijziging van de beslistermijnen voor aanvragen voor aanvullende compensatie voor de werkelijke schade;
6. Het voornemen om de termijn waarbinnen een belanghebbende een bezwaar in kan dienen te verlengen van de huidige 6 weken naar 16-20 weken.

Toelichting

Ad. 1 Beslistermijnen op een aanvraag voor ~~compensatie~~

Op 1 oktober zijn er circa 40.000 aanvragen waar de aanvrager nog geen definitieve beschikking van de integrale beoordeling heeft. Deze groep bestaat uit ouders met een vooraankondiging voor wie de zienswijzetermijn loopt, lopende integrale beoordelingen en ouders waar de integrale beoordeling nog gaat plaatsvinden. Het lukt op dit moment niet om integrale beoordelingen binnen de wettelijke termijn, vastgelegd in de Wht van 6 + 6 maanden af te handelen. Op 1

oktober is van circa 30.000 aanvragen de beslistermijn verlopen. Per maand verloopt de beslistermijn van tussen de 500 en 800 aanvragen. Ouders kunnen na verloop van de wettelijke beslistermijn een ingebrekestelling (IGS), en vervolgens een beroep-niet-tijdig-beslissen (BNTB) indienen. Daarmee kunnen ouders versneld behandeling afdwingen, met als gevolg dat ouders die dat niet doen langer op behandeling moeten wachten omdat degenen die een BNTB zijn gestart met voorrang worden behandeld en dus voorgaan in de wachtrij. In 2023 fluctueert het aantal IB's na BNTB globaal tussen 10% en 25%.

Een optie is om de beslistermijnen voor de integrale beoordeling te verlengen naar een algemene einddatum van 31 december 2025, de datum waarop naar verwachting alle integrale beoordelingen kunnen zijn afgerond.

Alternatief kan zijn om te werken met een beslistermijn die gekoppeld is aan het moment van indiening van de aanvraag. Dit ligt echter minder voor de hand omdat dit minder duidelijkheid geeft aan ouders. Doordat er in 2021 een grote piek plaatsvond in het aantal aanmeldingen, moet de ene ouder langer wachten dan de andere. De behandeling van ouders met een nog niet verlopen beslistermijn zal veelal in dezelfde periode plaatsvinden (in de loop van 2025). Een generieke einddatum is daar duidelijker over.

Voordelen:

- Aanpassing van de beslistermijnen leidt ertoe dat de behandelvolgorde steeds wat eerlijker wordt voor ouders. Daardoor kunnen op termijn aanvragen van ouders meer op volgorde van aanvraag worden afgehandeld en voelen ouders zich minder snel gedwongen voelen om rechtsmiddelen in te dienen om aan de beurt te komen.
- Door verlenging wordt gevolg gegeven aan de RvS-uitspraak dat de wetgever onhaalbare termijnen in de Wht heeft gesteld.
- Als ouders door realistischer termijnen minder vaak beroep instellen leidt dat tot een ontlasting van de rechtelijke macht, hetgeen mogelijk ook positieve effecten heeft voor de doorlooptijden bij de rechter van inhoudelijke zaken.
- Het aanpassen van de termijnen voorkomt verder dat de huidige coulance in de rechtspraak onder druk kan komen te staan. De rechtspraak biedt nu namelijk een termijn voor het uitbrengen van een vooraankondiging van minimaal 6 weken na de uitspraak en minimaal 12 weken na het verweerschrift, terwijl een rechter op grond van de wet kan volstaan met een termijn van 2 weken na de uitspraak voor een beschikking.
- Het aanpassen van de datum is in de uitvoering relatief eenvoudig.
- Op termijn zal er minder capaciteit en budget nodig zijn voor het behandelen van IGS'en en BNTB's (al is het niet de verwachting dat dit leidt tot significante capaciteitswinst waarmee versneld kan worden, zie ook onder 'nadelen')
- Voor ouders biedt de wettelijke termijn een meer realistische voorspelling van wanneer ze aan de beurt zijn. Meer ouders kunnen op volgorde van aanmelding worden behandeld, al lukt het bij de integrale beoordeling ook nu al voor een groot deel om ouders op volgorde van binnenkomst af te handelen.

Nadelen:

- Het beeld kan ontstaan dat de behandeling van aanvragen meteen weer helemaal op volgorde van binnenkomst kan gebeuren, maar dat is in de komende tijd niet zo: de meerderheid in de wachtrij van de integrale beoordelingen heeft een al verlopen beslistermijn en kan nog steeds een BNTB aanvragen. Dit vormt dus ook een risico. Dit risico bestaat overigens al geruime tijd en is niet nieuw.
- Deze wijziging leidt waarschijnlijk niet tot significante *versnelling* van de afdoening van integrale beoordelingen. Dit heeft er mee te maken dat eventueel vrijgekomen capaciteit door het wegvallen van BNTB's niet zonder meer kan worden gebruikt voor het afdoen van IB's.
- Het aanpassen van de beslistermijnen betekent dat ouders die zich in een later stadium hebben aangemeld andere rechten hebben dan ouders die dat eerder hebben gedaan. De inschatting van J&V en BZK is wel dat een goede onderbouwing daar ruimte toe kan bieden.
- Aan ouders wordt voor een langere periode de mogelijkheid onthouden om bij de rechter een beslissing af te dwingen.

Ad. 2 Beslistermijnen bezwaar
Voor beslistermijnen op bezwaarzaken van KOT-aanvragers en aanvragers van aanvullende regelingen is eerder in de business-case geprognosticeerd dat per 1 oktober 2023 er circa 9.700 bezwaren zullen zijn binnengekomen waarvan de beslistermijn op die datum nog niet is verlopen en circa 4.700 bezwaren waarvan de termijn dan al wel verlopen zal zijn. Daarnaast moet ermee rekening worden gehouden dat er de komende jaren nog veel bezwaarzaken kunnen worden ingediend. Op dit moment overstijgt het aantal BNTB's dat ingediend wordt het aantal bezwaren dat afgehandeld kan worden. Ouders die aan de beurt willen komen voor de behandeling van hun bezwaar worden in de huidige situatie daarmee bijna gedwongen om een beroep niet tijdig beslissen in te dienen.

Een mogelijkheid is om de beslistermijnen voor bezwaarzaken waar de beslistermijnen problematisch zijn, te verlengen van de huidige 6 weken + 6 weken (12+6 weken als de BAC adviseert) naar 24 maanden (30 maanden als de BAC adviseert).

Mogelijk alternatief is om ook voor de beslistermijnen op bezwaar te werken met een algemene einddatum (medio of eind 2027) in plaats van de hiervoor genoemde individuele beslistermijnen die vanaf datum ontvangst van het bezwaar gaan lopen. De optie van 24 maanden, waarbij de beslistermijn die gekoppeld is aan het moment waarop een bezwaar binnenkomt (namelijk 24 + 6 maanden) ligt echter meer voor de hand omdat deze systematiek beter aansluit bij de Awb-systematiek van 6+6 weken, en bovendien voorkomt dat er mogelijk problemen ontstaan als bij afloop van de algemene termijn in 2027 terug moet worden gevallen op de Awb-termijn.

Voordelen verlengen beslistermijn:

- Aanpassing van de beslistermijnen leidt ertoe dat op termijn steeds meer ouders op volgorde van aanmelding behandeld kunnen worden, zodat zij niet gedwongen worden een BNTB in te dienen om aan de beurt te komen. Een steeds kleiner deel van de ouders kan een BNTB indienen, en de behandelvolgorde wordt steeds wat eerlijker voor ouders.
- Doordat er nog tijdens het gehele verloop van de hersteloperatie bezwaren kunnen worden ingediend betreft dit bovendien ook een grote

groep zaken die nu nog niet aan de orde is. De maatregel sorteert daarmee effect voor een aanzienlijk deel van de totaal te verwachten werkvoorraad.
- Het aanpassen van de datum is in de uitvoering relatief eenvoudig.
- Op termijn is er minder capaciteit en budget nodig voor het behandelen van IGS'en en BNTB's (al leidt dat niet tot significante capaciteitswinst waarmee versneld kan worden). Ook is de verwachting dat door de termijnen de beschikbare maatregelen efficiënter ingezet kunnen worden. Het streven om dwangsommen te voorkomen kan er immers toe leiden dat het gehele maatregelenpakket in bezwaar (waaronder de inzet van mediation) onderbenut blijft. Ouders zijn bovendien niet altijd geholpen met het zo snel mogelijk afronden van de besluitvorming maar vooral met een uitkomst die een oplossing biedt voor hun situatie.

Nadelen:

- Het beeld kan ontstaan dat de behandeling weer helemaal op volgorde van binnenkomst zal gebeuren, maar dat is in de komende tijd niet zo: de meerderheid van de wachtrij heeft een reeds verlopen beslistermijn en kan dus nog steeds een BNTB aanvragen.
- Net als onder ad. 1 leidt deze wijziging waarschijnlijk niet tot *versnelling* van de afdoening van bezwaren.
- Net als onder ad. 1 bestaat het discussiepunt over verschillende rechten voor verschillende groepen ouders in de hersteloperatie.

Ad. 3 Verlopen beslistermijnen
Een optie die is overwogen, is om ook beslistermijnen te verlengen die al zijn verlopen.

Voordelen:
- Deze optie heeft het grootste effect op de behandelvolgorde omdat de beslistermijn in dat geval ook wordt verlengd voor veruit de grootste groep aanvragers. Op 1 oktober 2023 behelst de groep die wacht op IB en een verlopen beslistermijn heeft, circa 30.000 op een totale populatie van circa 40.000 aanvragen. Per maand groeit deze groep verder aan doordat per maand de beslistermijn verstrijkt bij 500 tot 800 IB's. Voor bezwaren is een prognose gemaakt van circa 4700 reeds verlopen termijnen op 1 oktober 2023.
- Deze optie maakt het mogelijk om de voorraad zo eerlijk en efficiënt mogelijk af te handelen: in beginsel op volgorde van aanmelding, met bij de IB daarnaast urgente gevallen en maatwerk IB's. De behandelvolgorde wordt daarmee eerlijker voor de totale groep ouders. Hierdoor is er meer zekerheid over het moment van behandeling. Bovendien geeft het meer mogelijkheden t.o.v. een situatie met (mogelijke) BNTB's om de behandelvolgorde te plannen en daarover te communiceren naar ouders. Daarbij blijft wel gelden dat er alleen een planning op hoofdlijnen mogelijk is van de verwachte start van de integrale beoordeling.

Nadelen:

- De toepassing van deze termijnverlenging is juridisch zeer kwetsbaar. Het is mogelijk strijdig met het rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel. Ambtelijk J&V en BZK hebben geadviseerd dat verlenging van al verlopen beslistermijnen (waarschijnlijk) juridisch

ontoelaatbaar of zelfs onrechtmatig is. Voor aanvragen waarvoor de termijn verlopen is, worden immers de spelregels veranderd tijdens de wedstrijd. De gedupeerde burger heeft op basis van Wht recht om binnen 6 + 6 maanden een besluit te krijgen op zijn aanvraag. Hij mag van de overheid verwachten dat zijn rechtspositie niet op onverwachte wijze wordt aangetast. De gedupeerde ouder had immers recht op een besluit binnen de genoemde termijnen en de overheid bepaalt eenzijdig dat dit langer is.

- Aanvragers kunnen procedurele stappen inzetten als een besluit op compensatie uitblijft, namelijk door UHT in gebreke te stellen om een dwangsom op te eisen en in beroep te gaan bij de rechter om daar een besluit af te dwingen. Met het verlengen van de beslistermijn worden deze verworven rechten beperkt. Daarmee vervalt ook het recht om een dwangsom te innen, wat mogelijk ook strijdig is met het eigendomsrecht.
- De toegang tot de rechter is (waarschijnlijk) illusoir bij een hele lange beslistermijn. Verder speelt de vraag of de lengte van de (verlengde) termijn nog redelijk is (6 EVRM en art. 17 Grondwet), zeker gezien het feit dat deze groep naar verhouding het langst wacht op een beslissing.
- Dit zal weerstand oproepen bij ouders en advocaten, die zich niet zonder meer bij deze terugwerkende kracht neer zullen leggen. Het leidt ook tot moeilijk te overziene samenloopvragen tussen de terugwerkende kracht van wetgeving en al door de rechter opgelegde beslistermijnen.
- Tot het moment dat een wetswijziging in werking treedt bestaat het risico op een hausse aan BNTB's.

Samengevat is de conclusie dat los van de potentieel te behalen winst het verlengen van verlopen beslistermijnen rechtsstatelijk zeer kwetsbaar is en dat dit niet getuigt van een betrouwbare overheid. Het is te voorzien dat een dergelijk voorstel weerstand zal oproepen bij andere departementen, de Raad van State en de beide Kamers van de Staten-Generaal. J&V en BZK hebben de inschatting gedeeld dat wijziging van verlopen beslistermijnen (waarschijnlijk) juridisch ontoelaatbaar is. Vervolgens is de kans reëel dat gedupeerde ouders met een beroep op artikel 6 EVRM (en eventueel artikel 1EP EVRM) de termijnverlenging zullen aanvechten. Een rechter kan in het uiterste geval de betreffende onrechtmatige bepaling onverbindend verklaren en alsnog een dwangsom opleggen, een vergelijkbare situatie heeft zich ten aanzien van de IND voorgedaan. Op dat moment zal UHT worden geconfronteerd met de oude beslistermijnen en dienen deze zaken toch weer met voorrang te worden behandeld.

Ad. 4 Peildatum verlopen termijnen
Om het effect van het aanpassen van de beslistermijnen te vergroten zou een optie kunnen zijn om de nieuwe beslistermijn te laten gelden voor de beslistermijnen die op het moment van een zo spoedig mogelijk te versturen persbericht nog niet verlopen zijn. Dat persbericht zou verstuurd kunnen worden zodra er voldoende zekerheid is over het bestuurlijk voornemen een wetstraject in te zetten, en de uitvoering voorbereid is op aangepaste communicatie hieromtrent.

Voordelen:

- Het effect van de aangepaste beslistermijnen wordt vergroot, waarbij veel van de hierboven genoemde voordelen sterker gelden.

- De doelgroep van aanpassing bij de IB's groeit – onder voorbehoud van het wetgevingsproces – van circa 5000 aanvragen waarvan de beslistermijn nog niet is verlopen op de datum van inwerkingtreding, naar circa 8000 à 10.000 aanvragen waarvoor de termijn die nog niet verlopen zijn op datum persbericht. Voor die wat grotere groep is er dan dus sprake van een eerlijker behandelvolgorde.
- Er wordt nog nader uitgezocht hoeveel de doelgroep bij de bezwaren hiermee zou groeien.

Nadelen

- Er zijn voor de uitvoering enige complicaties rondom het terugwerken naar de publicatiedatum van de aankondiging van de wijziging. Zo vraagt dit extra communicatie vanuit UHT aan wachtenden die met verdaging te maken hebben. Ook moet nader uitgewerkt worden hoe precies moet worden omgegaan met gevallen die op datum persbericht nog niet verlopen zijn maar in aanloop naar de inwerkingtreding hun verworven rechten effectueren.
- Het terugwerken naar de datum van het persbericht is juridisch kwetsbaar, vanwege mogelijke strijdigheid met het rechtszekerheids- en het vertrouwensbeginsel, toegang tot de rechter (artikel 6 EVRM) en kan misschien beperking van het eigendomsrecht betekenen omdat dwangsommen pas later of niet meer kunnen worden opgeëist (artikel 1 EP EVRM). Er is een motivering nodig waarom dit nodig is. Die kan erin gelegen zijn dat de behandelvolgorde eerlijker wordt en er meer rechtszekerheid wordt geboden doordat er niet langer een onhaalbare beslistermijn in de wet staat.
- Het oogmerk van terugwerkende kracht tot en met de datum van een persbericht is het leveren van een bijdrage aan de voorzienbaarheid: vanaf dat moment wist de betrokkene of heeft hij kunnen weten dat een wijziging op handen was en heeft zich daarop kunnen instellen.
- Daarbij geldt uiteraard de onzekerheid of een wetsvoorstel "de eindstreep" gaat halen en zo ja, in welke vorm. Die vraag speelt hier, gezien de gevoeligheid van het onderwerp en de veelheid aan varianten qua uitwerking, in verhoogde mate.
- Ook is de vraag in hoeverre de betrokkenen zich op de situatie hebben kunnen instellen: de aanvraag is immers al gedaan en op dat moment gingen zij uit van een beslistermijn van 12 (2x6) maanden.
- Bij de rechtvaardiging van de terugwerkende kracht is ook van belang dat UHT heeft aangegeven dat inwerkingtreding van de wet pas mogelijk is 1 á 2 maanden nadat de Eerste Kamer het wetsvoorstel heeft aangenomen. Het is gebruikelijk om een wet waaraan terugwerkende kracht wordt verleend zo snel mogelijk na afronding in werking te laten treden.
- Het terugrekenen vanaf datum persbericht kan leiden tot juridisering. Een ouder die begin 2024 naar de rechter kan stappen, kan bij de rechter een termijn afdwingen die ruwweg 20 weken na de indiening van het beroepschrift ligt. Het wetsvoorstel ontneemt de ouder dat recht met terugwerkende kracht, deze ouder moet - afhankelijk van de plek in de wachtrij - langer wachten op zijn beslissing.
- Bovendien is het mogelijk dat de beoogde maatregel in haar uitwerking wordt gefrustreerd doordat de groep ouders die dit betreft juist nog een IGS/BNTB aanvragen voor de wet wordt vastgesteld- waardoor juist extra druk op de uitvoering ontstaat.

Ad. 5 Beslistermijnen compensatie werkelijke schade
De beslistermijnen op aanvragen van compensatie van aanvullende werkelijke schade worden op dit moment niet gehaald. Op dit moment is er nog geen prognose bekend over de afhandeling van deze verzoeken. Tegelijkertijd worden er momenteel diverse acties ondernomen om ouders versneld duidelijkheid te geven en wordt een nieuwe schaderoute opgezet en zijn aanpassingen in gang gezet bij de CWS. Het is daarom nog niet mogelijk om in te schatten of de beslistermijn in de toekomst nog steeds problematisch is, en bovendien in dat geval aan te geven wat dan wél een realistische beslistermijn zou zijn. Daarom is het voornemen om dit nu niet mee te nemen in een eventueel in te dienen wetsvoorstel.

Ad. 6 De termijn om in bezwaar te kunnen gaan
Het wettelijk uitgangspunt voor de termijn voor het indienen van bezwaar is zes weken. We zien dat er regelmatig buiten de termijn bezwaar wordt gemaakt. De uitvoering merkt dat ouders meer tijd nodig hebben dan de wettelijke 6 weken om te komen tot een beslissing om een bezwaar in te dienen. Een periode van 16 a 20 weken zou meer kunnen aansluiten bij de tijd die ouders nodig hebben om te beslissen of ze in bezwaar willen gaan.

Op dit moment worden de termijnen om een bezwaar in te dienen niet gehandhaafd, en het voornemen is ook niet om dat te doen zolang de overheid zelf niet binnen termijn beslist. Maar als dat in de toekomst gaat veranderen en op enig moment binnen termijn wordt beslist, kan ook overwogen worden om de termijn waarbinnen een bezwaar moet worden ingediend te gaan handhaven, en te laat ingediende bezwaren niet ontvankelijk te verklaren.
Door in de voorgestelde wetswijziging een voor ouders haalbare termijn op te nemen wordt voorkomen dat in de toekomst op dit punt de wet nog moet worden gewijzigd.

Vervolg
Tijdens de zomer is vooruitlopend op deze nota al gewerkt aan wetsteksten en een toelichting daarop. Afhankelijk van de reactie op deze nota en de uitwerking van enkele technische vraagstukken, kan verder gewerkt worden aan wetsteksten en een mvt die ter goedkeuring aan u kan worden voorgelegd, met een voorstel deze voor te leggen aan adviesorganen. In de mvt kan ook nader worden ingegaan op de financiële consequenties. Die zijn mogelijk positief voor de Rijksbegroting, maar omdat deze nota is opgesteld met het perspectief om de hersteloperatie sneller en beter te maken voor ouders, is daar nu nog niet nader op ingegaan.

Tevens kan dan worden overwogen om de oudercommissie te betrekken bij de thematiek.

Verder kan -indien het de voorkeur heeft om te werken met terugwerkende kracht naar datum persbericht- een persbericht worden voorbereid en ter goedkeuring aan u worden voorgelegd waarin aanpassing van de beslistermijnen wordt aangekondigd. Uit de uitvoeringstoets blijkt wel dat er minstens 1 maand, mogelijk 2 maanden, voorbereidingstijd nodig is voor de uitvoering voorafgaand aan de datum van de aankondiging van de wijziging van de beslistermijnen. UHT kan een aantal voorbereidingshandelingen treffen mits keuzes duidelijk zijn en het

tijdpad tot aankondiging voldoende ruimte voor de benodigde voorbereidingen biedt.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

AFGESCHERMD
TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Beslisnota beslistermijnen

Datum
6 oktober 2023

Notanummer
2023-0000229321

Bijlagen

Aanleiding

U ontvangt zoals afgesproken een beslisnota met nadere informatie over de beslistermijnen in de hersteloperatie toeslagen.

Beslispunten

U wordt gevraagd in te stemmen met:

1. Het niet aanpassen van de beslistermijnen en de behandelvolgorde op een aanvraag voor compensatie (integrale beoordeling);
2. Het niet aanpassen van de behandelvolgorde naar een last-in-first-out principe.

U wordt daarnaast gevraagd in te stemmen met het verder uitwerken van:

3. Het wel aanpassen van de beslistermijnen op bezwaarzaken met betrekking tot de integrale beoordeling en werkelijke schade en nieuwe regelingen, en daarbij aan te geven of uw voorkeur uitgaat naar
   a. ambtelijk advies: verlengen naar 24 maanden (te verlengen met 6 maanden indien BAC adviseert) óf
   b. alternatief: naar een vaste einddatum van 1 juli 2027 voor bezwaar KOT en 31 december 2027 voor bezwaar nieuwe regelingen;
4. Het wel aanpassen van de beslistermijnen voor aanvragen voor aanvullende compensatie voor werkelijke schade naar
   a. 24 maanden óf
   b. naar een vaste einddatum van 1 januari 2026 voor aanvragen voor 1 januari 2025;

En u wordt gevraagd in te stemmen met:

5. Het niet verder uitwerken voor ad.2 en ad.3 van een constructie met terugwerkende kracht naar het moment waarop de maatregelen worden aangekondigd.
6. Het wel verder uitwerken van het voornemen om de termijn waarbinnen een belanghebbende een bezwaar in kan dienen te verlengen van de huidige 6 weken naar 16 weken.

0006

→ combi met wetsvoorstel aanmeldtermijnen

→ belangrijk om advies RvS t.z.t. goed te wegen

Kernpunten
Op dit moment worden op een aantal plekken in de hersteloperatie de beslistermijnen niet gehaald. Er is onderzocht of een wijziging in de beslistermijn zou kunnen leiden tot versnelling en verbetering van de herstelloperatie voor ouders.

Een aanpassing in de beslistermijnen voor de IB zou dusdanig weinig effect opleveren dat het voorstel is om die beslistermijnen niet te wijzigen. De meerderheid van de ouders in de wachtrij heeft immers al een verlopen beslistermijn en er worden niet veel nieuwe aanmeldingen meer verwacht. Een mogelijke constructie met terugwerkende kracht naar een aankondigingsdatum van de voorgenomen wijziging zou de doelgroep wat kunnen vergroten maar daaraan kleven nadelen die niet op lijken te wegen tegen de voordelen.

Bij de bezwaren en de CWS heeft een wijziging veel meer effect omdat daar nog een aanzienlijke instroom te verwachten is. Daarom wordt in deze nota voorgesteld om die beslistermijnen te verlengen. Dat gaat om bijzonder lange termijnen, maar daarmee wordt wel voorkomen dat opnieuw onrealistische beslistermijnen in de wet komen te staan. Ook hier geldt dat de doelgroep zou kunnen worden vergroot met een constructie met terugwerkende kracht maar voordelen daarvan lijken niet op te wegen tegen de nadelen. Ook zonder deze constructie blijft de doelgroep substantieel genoeg om een wijziging in de beslistermijnen voor te stellen.

Tot slot wordt voorgesteld om ook de termijn die voor ouders geldt om bezwaar te kunnen aantekenen te verlengen, zodat meer aangesloten wordt aan de tijd die ouders nodig (kunnen) hebben.

Toelichting

Algemene opmerkingen vooraf
Voor een wijziging van de beslistermijnen is een wetswijziging nodig. In het onderstaande is gerekend met een mogelijke inwerkingtreding van een wetswijziging per 1 mei 2024. Het tijdspad daarbij is van veel factoren afhankelijk, waardoor de datum van 1 mei slechts indicatief is.

Ad 1.1 beslistermijnen integrale beoordeling

Voordelen:
- Aanpassing van de beslistermijnen leidt ertoe dat de behandelvolgorde steeds wat eerlijker wordt voor ouders. Daardoor kunnen op termijn aanvragen van ouders meer op volgorde van aanvraag worden afgehandeld en voelen ouders zich minder snel gedwongen voelen om rechtsmiddelen in te dienen om aan de beurt te komen.
- Het aanpassen van de termijnen voorkomt verder dat de huidige coulance in de rechtspraak onder druk kan komen te staan. De rechtspraak biedt nu namelijk een termijn voor het uitbrengen van een vooraankondiging van minimaal 6 weken na de uitspraak en minimaal 12 weken na het verweerschrift, terwijl een rechter op grond van de wet kan volstaan met een termijn van 2 weken na de uitspraak voor een beschikking.
- Op termijn zal er minder capaciteit en budget nodig zijn voor het behandelen van IGS'en en BNTB's (al is het niet de verwachting dat dit

leidt tot significante capaciteitswinst waarmee versneld kan worden, zie ook onder 'nadelen')

Nadelen:

- Het beeld kan ontstaan dat de behandeling van aanvragen meteen weer helemaal op volgorde van binnenkomst kan gebeuren, maar dat is in de komende tijd niet zo: de meerderheid in de wachtrij van de integrale beoordelingen heeft een al verlopen beslistermijn en kan nog steeds een BNTB aanvragen. Dit vormt dus ook een risico. Dit risico bestaat overigens al geruime tijd en is niet nieuw.
- Deze wijziging leidt waarschijnlijk niet tot significante *versnelling* van de afdoening van integrale beoordelingen. Dit heeft er mee te maken dat eventueel vrijgekomen capaciteit door het wegvallen van BNTB's niet zonder meer kan worden gebruikt voor het afdoen van IB's.
- Het aanpassen van de beslistermijnen betekent dat ouders die zich in een later stadium hebben aangemeld andere rechten hebben dan ouders die dat eerder hebben gedaan. De inschatting van J&V en BZK is wel dat een goede onderbouwing daar ruimte toe kan bieden.
- Aan ouders wordt voor een langere periode de mogelijkheid onthouden om bij de rechter een beslissing af te dwingen.

Cijfers (nog niet) verlopen beslistermijnen
Hieronder is een cijferoverzicht opgenomen met betrekking tot de beslistermijnen van ouders die wachten op een definitieve integrale beoordeling. Per maand verloopt van tussen de 500 en 800 ouders de beslistermijn van 6+6 maanden. Het overzicht laat zien dat voor 77% van de aanvragen waarop nog niet definitief is beschikt de beslistermijn al is verlopen. Deze aanvragen vallen buiten de scope van het voorstel voor gewijzigde beslistermijnen. Hierdoor blijft er een potentieel groot risico op ingebrekestellingen en BNTB's, ook bij eventuele wijziging van de beslistermijn. Dit risico neemt verder toe als besloten wordt de beslistermijn IB niet te verlengen.

Totaal aantal verwachte aanmeldingen	Circa 68.000	
Ouders die op 1 oktober 2023 nog geen definitieve beschikking op de integrale beoordeling hebben (inclusief nog te verwachten nieuwe aanmeldingen) [1]	Circa 43.000	
Waarvan op 1 oktober 2023 een verlopen beslistermijn (12 maanden)		Circa 33.000 (77%)
Waarvan op 1 oktober 2023 een nog lopende (of nog startende) beslistermijn		Circa 10.000 (23%)
Waarvan op 1 mei 2024 een lopende beslistermijn		5.000 à 6.000

1: dit betreft ouders van wie de IB nog niet volledig is afgerond, variërend van zaken waarin nog geen PZB-er is toegewezen tot zaken waarin er al wel een vooraankondiging is uitgebracht maar nog geen definitieve beschikking. Tot aan dat moment kan er een BNTB worden ingediend. In de VGR-cijfers rapporteren we inclusief ouders die al een vooraankondiging hebben gekregen, omdat ouders dan al wel duidelijkheid is geboden over de (voorlopige) uitkomst van de integrale beoordeling en een betaling krijgen.

Cijfers aandeel BNTB

Ouders die een verlopen beslistermijn hebben kunnen een BNTB aanvragen en daarmee versnelde behandeling. Het aandeel IB's dat opgepakt wordt als gevolg van een BNTB schommelde in 2023 hoofdzakelijk tussen de 10% en 25%

Figuur 1: aandeel BNTB in opgepakte IB's

Gezien het bovenstaande is het voorstel om de beslistermijnen in de IB niet aan te passen.

Ad 2 'last in first out'

Aanvragen en bezwaren worden opgepakt op volgorde van binnenkomst (first in - first out), tenzij er redenen zijn om andere zaken voorrang te geven (urgente gevallen en beroepen niet tijdig beslissen). Ook maatregelen die ouders versneld duidelijkheid bieden, kunnen een uitzondering vormen op first in – first out, zoals de maatwerk IB die ouders die waarschijnlijk niet gedupeerd zijn via een apart traject behandelt waardoor de totale wachtrij korter wordt.
U heeft gevraagd wat de consequentie zou zijn van het omdraaien van de behandelvolgorde.

Voordelen

- Anders dan nu, zou er ten aanzien van een deel van de voorraad wettelijke termijnen gehaald kunnen worden. De mate waarin dat lukt hangt af van de aantallen beroepen niet tijdig beslissen, waar onveranderd voorrang aan gegeven moet worden. De verwachting is dat het aantal beroepen niet tijdig beslissen toeneemt als besloten wordt aanvragen/bezwaren die nog binnen termijn zijn eerst op te pakken.

Nadelen:

- Er ontbreekt een rechtvaardiging voor deze werkwijze, ouders worden geprioriteerd omwille van het deels halen van wettelijke termijnen, terwijl (veel) oudere zaken daardoor langer moeten wachten. Dit helpt niet bij het herstellen van vertrouwen van ouders. Overigens is er ook over de

'fifo'-werkwijze discussie omdat die te weinig rekening zou het belang van tijdige behandeling op basis van de situatie bij een ouder.
- Er moet rekening mee worden gehouden dat dat tot minder coulance van rechters leidt bij het opleggen van beslistermijnen en dwangsommen.

Gezien het bovenstaande is het voorstel om de behandelvolgorde niet aan te passen.

Ad 3.1 Beslistermijn bezwaren
Op grond van de binnenkort aan te passen instellingsregeling kunnen bezwaren tegen de eerste toets voortaan door UHT worden afgedaan zonder inzet van de BAC. Dat betekent niet dat termijnoverschrijdingen voorkomen kunnen worden, ook al omdat het overgrote deel van de eerste toetsen al heeft plaatsgevonden. Wel kunnen deze zaken gerichter door UHT afgedaan worden. Ook gelet op de aard van het eerste toets bezwaar (tussentijdse rechtsbescherming vooruitlopend op de integrale beoordeling) liggen lange beslistermijnen op bezwaar om die reden minder in de rede.

Voor bezwaren op beschikkingen van de integrale beoordeling en werkelijke schade geldt dat de termijnen niet worden gehaald. Inmiddels overstijgt het aantal beroepen niet tijdig beslissen op bezwaar de behandelcapaciteit in bezwaar.

De nieuwe regelingen moeten veelal nog tot uitvoering komen, maar de verwachting op basis van de businesscase bezwaren is dat de huidige beslistermijnen op bezwaren daar niet realistisch zijn.

Cijfers nog niet verlopen termijnen eerste toets, integrale beoordeling en werkelijke schade[1]

Totaal aantal verwachte bezwaren	14.439	
Ouders met een bezwaar waarvan de beslistermijn op 1 oktober 2023 nog niet is verlopen	9.707 (waarvan 7.593 IB)	
Waarvan op 1 oktober 2023 een verlopen beslistermijn		3.644
Ouders met een bezwaar waarvan de beslistermijn op 1 mei 2024 nog niet is verlopen (inclusief nieuwe bezwaren)		6.853 (waarvan 5.030 IB)

1. Op dit moment wordt nog gewerkt aan een actualisatie van de buisiness case bezwaren. De prognoses die in deze nota zijn opgenomen komen uit de eerdere buisiness case en zijn dus nog onder voorbehoud van een actualisatie.

Termijnen die niet hoeven worden aangepast
Bezwaren op de schuldenaanpak en brede ondersteuning in het buitenland (die worden afgehandeld door DG Herstel) worden binnen de beslistermijn afgehandeld, of er worden acties ondernomen waardoor de beslistermijnen weer gehaald kunnen worden. Hier is dus geen wijziging in de beslistermijnen voor nodig.

Voor bezwaren tegen beschikkingen op de noodvoorziening, kwijtschelden toeslagschulden en beperkte andere bezwaren is een specifiek behandeltraject voorzien waardoor voor deze bezwaren geen aangepaste beslistermijn gewenst is.

Ad 3.2 Beslistermijn bezwaren: voorbeelden van aangepaste beslistermijnen

De beslistermijn voor bezwaar is wettelijk vastgelegd in artikel 7:10 Awb en deze bedraagt 6 weken of 12 weken als de BAC wordt ingeschakeld. Deze termijn is eenmaal te verlengen met 6 weken (art. 7:10 lid 3 Awb).

Van deze termijn kan bij wettelijk voorschrift worden afgeweken. Voorbeelden hiervan zijn:

- In o.m. artikel 129 Werkeloosheidswet is deze termijn vastgesteld op 13 weken;
- in o.m. artikel 96 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen op 17 weken;
- in artikel 10.3.1. van de Wet langdurige zorg 21 weken;
- in artikel 4.5 van de Wet tegemoetkomingen loondomein 26 weken.
- In artikel 30 van de Wet waardering onroerende zaken is bepaald dat de gemeenteambtenaar voor alle aanvragen die niet zijn ingediend in de laatste zes weken van een kalenderjaar, uitspraak doet in het kalenderjaar waarin het bezwaarschrift is ontvangen. Deze laatste wet is de enige wet waar een soort generieke beslistermijn op bezwaar is opgenomen.

De termijnen die nu worden besproken voor de bezwaren in de hersteloperatie zijn in vergelijking met andere wetten zeer lang en daarmee wijkt het voorstel af. Dit kan mogelijk onderbouwd worden met verwijzing naar het unieke karakter van de hersteloperatie.

Gezien het bovenstaande wordt voorgesteld de beslistermijnen op bezwaarzaken aan te passen. Daartoe zijn hieronder twee uitwerkingsmogelijkheden beschreven.

Ad 3.3 Verlengen beslistermijn bezwaren naar 24-maanden

Aan UHT is de vraag voorgelegd wat een haalbare optie is voor een beslistermijn die gekoppeld is aan de datum waarop een bezwaar ingediend is. In de business case die thans wordt herzien, werd uitgegaan van een maximale behandelduur van omstreeks 30 maanden, om in alle zaken tijdig een beslissing te nemen (24 maanden + 6 maanden als de BAC wordt ingeschakeld).

De huidige verwachte doorlooptijd bij IB-bezwaren ligt binnen de 600 dagen. Voor werkelijke schade gold voor UHT een voorziene doorlooptijd van iets meer dan 200 dagen, gebaseerd op de huidige, beperkte instroom vanuit de CWS.

Voor bezwaren geldt in algemene zin als kanttekening dat de realisatie is achtergebleven bij deze prognose, wat betekent dat de doorlooptijden in de huidige situatie - en bij ongewijzigd beleid - hoger liggen dan eerder aangenomen. Om die reden wordt gekeken naar aanvullende maatregelen en wordt er een nieuw uitvoeringsplan opgesteld. UHT zet er op in om aan het einde van deze maand op

basis van een uitvoeringsplan 2.0 een nieuwe prognose te geven. Op dit moment kunnen er geen gefundeerde uitspraken worden gedaan over een concrete beslistermijn waarmee UHT is geholpen.

De verwachting is onveranderd dat UHT alleen gebaat is met een substantiële verruiming van de termijnen, de termijnen in de oorspronkelijke business case waren weliswaar lang, maar ook ambitieus. Daarmee blijft het voorstel vooralsnog om uit te gaan van 24 + 6 maanden. De termijn van 24 maanden zou dan nog opgesplitst kunnen worden in een standaardtermijn van 12 maanden, die verlengbaar is met nog eens 12 maanden.

Voordelen:

- De systematiek sluit ondanks de veel langere termijn wel aan bij de systematiek van de Awb-bezwaartermijn (6 + 6 weken), met dien verstande dat over de inzet van de BAC pas aan later in het bezwaarproces een beslissing wordt genomen, terwijl keuze op grond van de Awb al direct dient plaats te vinden.
- Er is geen nieuwe wijziging van de beslistermijnen nodig medio 2027 als er te zijner tijd toch meer bezwaren binnenkomen dan de uitvoering binnen de reguliere termijn aankan.

Nadelen:

- Ook voor bezwaren die pas later in de hersteloperatie worden ingediend (wanneer we hopen dat de bezwaarafhandeling sneller verloopt dan nu) geldt een (zeer) lange beslistermijn terwijl dat tegen die tijd misschien niet meer nodig is. Uiteraard kan de overheid ook (ruim) voor het verlopen van een beslistermijn een beslissing nemen.

Ad 3.4 Verlengen beslistermijnen bezwaren naar vaste einddatum

Aan UHT is de vraag voorgelegd wat een haalbare optie is voor een vaste einddatum waarop alle bezwaren moeten zijn afgehandeld. De oorspronkelijke inschatting van 1 juli 2027 (en 31 december 2027 voor nieuwe regelingen) wordt op dit moment opnieuw bezien en zou in de uitwerking nog kunnen leiden tot bijstelling van de in deze nota voorgestelde termijnen. Indien voor een generieke termijn gekozen zou worden, dan zou na een periode van overgangsrecht weer de huidige Awb-termijn van 6+6 weken gaan gelden.

Voordelen:

- Alleen voor een afgebakende periode waarin sprake is van een uitzonderlijke situatie (namelijk een zeer groot aantal aanmeldingen) wordt een uitzonderlijke beslistermijn ingesteld.

Nadelen:

- De einddatum wordt losgekoppeld van moment waarop iemand bezwaar maakt (voor een bezwaar ingediend in 2024 geldt dezelfde eindtermijn als een bezwaar dat in 2026 wordt ingediend)
- Als de einddatum naderbij komt en de afhandeling nog niet op koers loopt is een nieuwe wijziging nodig, omdat anders na een overgangsperiode weer de awb-termijn van 6+6 weken gaat gelden.

Omdat de kans kleiner is dat in de toekomst er nieuwe problemen ontstaan met verlopen beslistermijnen, omdat de beslistermijn directer aansluiting heeft met de

indieningsdatum, is het ambtelijk voorstel om de 24-maanden uit te werken in plaats van de vaste einddatum.

Ad 4.1 Beslistermijnen werkelijke schade
Vergelijkbaar met de Integrale Beoordeling is de beslistermijn voor aanvullende compensatie voor werkelijke schade 6+6 maanden.

In 2023 is de doorlooptijd van aanvraag tot beslissing over aanvullende schade opgelopen naar gemiddeld ca. 17 maanden (zie tabel 'Doorlooptijden aanvullende schade). Dit betekent dat in veel gevallen de huidige beslistermijn niet gehaald wordt en het aantal BNTB's oploopt (van eind augustus 2022 tot eind augustus 2023 is het aantal ingediende BNTB's bij de CWS gegroeid van 8 naar 66). Bij een BNTB wordt veelal overgegaan tot versnelde afhandeling van de aanvraag (binnen 12 weken). Anekdotisch heeft dit momenteel tot gevolg dat er minder tijd is voor een zorgvuldig proces en schadeberekening. Hierdoor tekenen deze gedupeerden vaak bezwaar aan tegen de uiteindelijke (versnelde) beschikking, waardoor de ontevredenheid groot blijft bij ouders en extra capaciteit bij bezwaren nodig is. Hierdoor loopt de hersteloperatie verdere vertraging op.

Doorlooptijden aanvullende schade		
Jaar	Tijd - Aanvraag tot advies	Tijd - Aanvraag tot beschikking
2021	192 dagen (ca. 6 maanden)	199 dagen (ca. 7 maanden)
2022	297 dagen (ca. 10 maanden)	334 dagen (ca. 11 maanden)
2023	489 dagen (ca. 16 maanden)	516 dagen (ca. 17 maanden)
Totaal	332 dagen (ca. 11 maanden)	374 dagen (ca. 12 maanden)

Naast de opgelopen doorlooptijden is ook het aantal aanvragen voor aanvullende schade toegenomen afgelopen jaar. De eerste helft van 2023 zijn er al meer aanvragen ingediend dan over heel 2022. Eind augustus 2023 staan er ca. 1400 gedupeerden in de wachtrij bij de CWS. Daarentegen is het aantal afgeronde adviezen per week gedaald[1] met als resultaat dat de doorlooptijd tot op heden verder oploopt en de beslistermijnen vaker niet gehaald worden.

Ad 4.2 Beslistermijn aanvullende schade: versnellingsmaatregelen
De urgentie om de hersteloperatie beter en sneller te laten verlopen is groot. Daarom zijn eerder dit jaar zijn versnellingsmaatregelen aangekondigd om de afhandeling van verzoeken voor compensatie van aanvullende werkelijke schade te verbeteren en te versnellen.

Ten eerste is in juni 2023 de keuzemogelijkheid voor ouders aangekondigd voor een meer grofmazige route voor verzoeken om vergoeding van aanvullende schade[2]. Sinds 26 september is de pilot van deze alternatieve route gestart, en, mits succesvol, zal deze breed beschikbaar gemaakt worden voor ouders. De verwachting is dat, alhoewel het deel van de ouders dat een aanvraag indient voor aanvullende schade op kan lopen (waarbij rekening gehouden wordt met

[1] In 2022 werden er gemiddeld 3,5 per week afgerond; in de eerste helft van 2023 nog 3,2
[2] Kamerstukken II, 2022-23, 31066, nr. 1235.

percentages van ca. 40%[3]), het aandeel aanvragen bij de CWS daalt van ca. 10%[4] van de erkend gedupeerden op dit moment, naar 2-5%.

Ten tweede zijn er aanpassingen aangekondigd bij de CWS zowel in de structuur en samenstelling van de Commissie als in de interne werkwijze met o.a. als doel om de doorlooptijden terug te brengen. De eerste inschatting is dat de CWS met de aangekondigde aanpassingen, in plaats van de huidige ca. 3, 5 tot 10 adviezen per week kan afhandelen vanaf 1 januari 2024. Bij een verdubbeling van het aantal fte's in de organisatie zou dit in een gunstig scenario op kunnen lopen tot 20 (of meer) adviezen per week.

Om een inschatting te maken van de gewenste beslistermijnen voor aanvullende schade zijn er twee scenario's onderzocht[5]:

1) De alternatieve schaderoute wordt beschikbaar voor alle erkend gedupeerden, en het aandeel aanvragen bij de CWS daalt van ca. 10% naar 2-5%.
2) De alternatieve schaderoute wordt niet beschikbaar voor alle erkend gedupeerden (als de pilot niet succesvol is en we volledig terugvallen op de CWS), en het aandeel aanvragen bij de CWS blijft ca. 10%.

In scenario 1) is de wachtrij weggewerkt voor **1 januari 2025** in het geval:

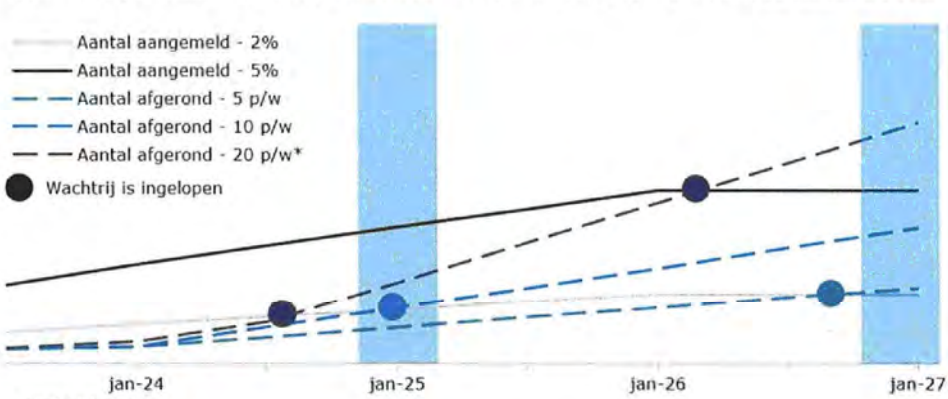
- maximaal 2% van de erkend gedupeerden voor de CWS kiest en de CWS minimaal 10 adviezen per week afrondt vanaf 1 januari 2024.

En de wachtrij is weggewerkt voor **1 januari 2027** in het geval:

- maximaal 2% van de erkend gedupeerden voor de CWS kiest en de CWS minimaal 5 adviezen per week afrondt vanaf 1 januari 2024;
- maximaal 5% van de erkend gedupeerden voor de CWS kiest en de CWS minimaal 20 adviezen per week afrondt vanaf 1 juli 2024.

N.B. In het geval 5% voor de CWS kiest is 5 tot 10 adviezen per week afronden niet voldoende om de wachtrij weg te werken voor 2027.

Scenario 1 (inclusief alternatieve schaderoutes) – Aantal aanvragen aanvullende schade bij CWS

*vanaf 1 juli 2024

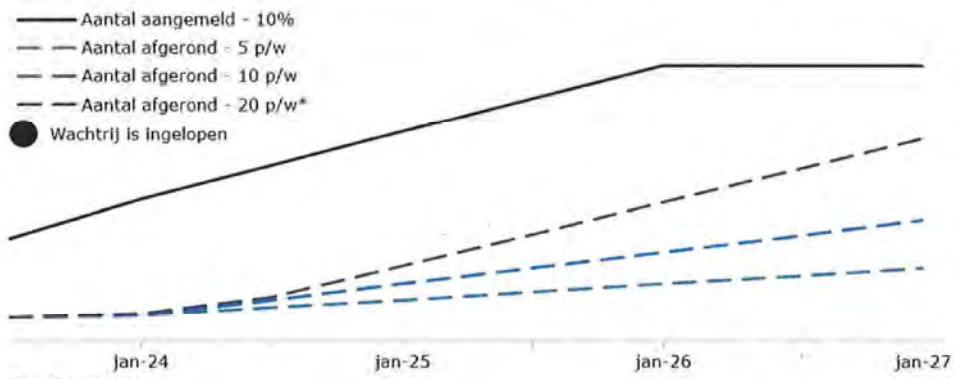
[3] ca. 40% is op basis van 24-48% voor de alternatieve routes en ca. 2-5% voor de CWS volgens C&R ramingen van 31 aug 2023

[4] Tot op heden was het beeld dat circa 8% van de gedupeerde ouders na de IB de stap naar de CWS zet. De schatting is dat dat nu richting de 10% gaat en eventueel verder kan oplopen.

[5] De scenario's zijn gemodelleerd op basis van de volgende aannames: Totaal KOT-aanvragen is 68k, waarvan 42k erkend gedupeerd is. Per 1 januari 2026 zijn alle IB-aanvragen behandeld, waarbij bezwaren buiten beschouwing gelaten worden. Aanmeldingen en afhandelingen zijn evenredig verdeeld over de tijd (in de toekomst) en iedere erkend gedupeerden meldt zich direct aan voor aanvullende schade. De versnelde afhandeling bij CWS start vanaf 1 januari 2024, zonder ingroeiperiode en is ongeacht het aantal bezwaren

In scenario 2) is de wachtrij **niet** weggewerkt voor **1 januari 2027,** zelfs niet wanneer de CWS 20 adviezen per week afhandelt vanaf 1 juli 2024.

Scenario 2 (exclusief alternatieve schaderoutes) – Aantal aanvragen aanvullende schade bij CWS

*vanaf 1 juli 2024

Uit het bovenstaande volgt dat ook in beide scenario's de huidige beslistermijn niet volstaat. Hieronder stellen we twee opties voor om de beslistermijnen voor aanvullende schade te verlengen.

Ad 4.3 Verlengen beslistermijnen aanvullende schade naar vaste einddatum

Aanvragen van vóór 1 januari 2025 moeten bij deze optie afgehandeld zijn voor 1 januari 2026. Daarna gaat weer de huidige Awb-termijn van 6+6 (of eventueel 12+6) maanden gelden. Deze datum sluit aan bij de verlengde uiterste aanvraagdatum voor aanvullende schade (mits de IB definitief is vóór 1 juli 2024)

In scenario 1, waarbij de alternatieve schaderoute beschikbaar wordt voor alle erkend gedupeerden met aanvullende schade, is de CWS wachtrij ingelopen vóór 1 januari 2025 wanneer de instroom maximaal 2% is en minimaal 10 adviezen per week afgerond worden. In dit scenario geeft een keuze voor deze optie van een vast moment van verlenging de CWS de tijd om de wachtrij in te lopen, en haar doorlooptijden terug te brengen naar de Awb-termijn van 6+6 (of eventueel 12+6) maanden. Wanneer de instroom hoger dan 2% in scenario 1 is deze verlenging niet voldoende om de wachtrij volledig in te lopen. Ook in scenario 2 is het niet mogelijk om voor 1 januari 2025 de wachtrij volledig in te lopen.

Voordelen:

- De verlengde beslistermijn geldt voor een deel van de gedupeerden, hierdoor blijft voor het andere deel van de gedupeerden dat zij binnen een jaar een beslissing kunnen verwachten wanneer zij voor de CWS kiezen
- Alleen voor een afgebakende periode waarin sprake is van een uitzonderlijke situatie (namelijk een zeer groot aantal aanmeldingen) wordt een uitzonderlijke beslistermijn ingesteld.

Nadelen:

- Als de einddatum naderbij komt en de afhandeling nog niet op koers loopt, doordat bijvoorbeeld de alternatieve route niet beschikbaar is gekomen voor alle erkend gedupeerden of het afhandeltempo van de CWS

niet dusdanig verhoogd is, worden weer beslistermijnen overschreden. Voor eventueel nieuwe aanmeldingen zal een nieuwe beslistermijn moeten worden geregeld.

Ad 4.4 Verlengen beslistermijn aanvullende schade naar 24-maanden
De beslistermijnen worden verlengd van 6+6 maanden naar 12+12 maanden. Alhoewel dit niet in alle scenario's overschrijding van de beslistermijnen voorkomt, dit geeft meer ruimte om de beslistermijnen in te lopen dan bij een vaste termijn bij Ad 3.3. Deze optie sluit aan bij het eerste voorstel (Ad 2.3) voor de beslistermijn op een bezwaaraanvraag op de IB. N.B. Ook deze optie is niet met zekerheid voldoende om de volledige wachtrij in te lopen in elk scenario, daarvoor zou een ruimere termijn nodig zijn (bijv. 24+12). Deze ruimere termijn wijkt zo ver af van de bestaande termijn dat we deze optie niet uitlegbaar achten aan gedupeerden.

Voordelen:
- De beslistermijnen zijn ruimer dan in het vorige scenario, waardoor de kans dat een nieuwe wijziging van de beslistermijnen nodig is wanneer de alternatieve route niet beschikbaar wordt voor erkend gedupeerden kleiner is.
- Ook voorkomen we waarschijnlijk meer BNTB's met deze optie

Nadelen:
De verlengde beslistermijn geldt voor alle gedupeerden, waardoor voor iedereen geldt dat zij binnen 2 jaar een beslissing kunnen verwachten. Ook voor aanvragen die pas later in de hersteloperatie worden ingediend (wanneer we hopen dat de schadeafhandeling sneller verloopt dan nu) geldt een (zeer) lange beslistermijn terwijl dat tegen die tijd misschien niet meer nodig is.

Het voorstel om de beslistermijn voor de aanvullende schade te wijzigen is geen onderdeel geweest van de uitvraag voor de uitvoeringstoets, omdat hiertoe toen niet besloten was. De uitvoerbaarheid hiervan moet nog getoetst worden.

Ad 5 Terugwerkende kracht
Om het effect van het aanpassen van de beslistermijnen te vergroten is gekeken naar de optie om de nieuwe beslistermijnen te laten gelden voor de beslistermijnen die op het moment van een zo spoedig mogelijk te versturen persbericht nog niet verlopen zijn. Dat persbericht zou verstuurd kunnen worden zodra er voldoende zekerheid is over het bestuurlijk voornemen een wetstraject in te zetten, en de uitvoering voorbereid is op aangepaste communicatie hieromtrent. Ten opzichte van inwerkingtreding in mei, zou met een zo spoedig mogelijke verzending de doelgroep van een aanpassing van de beslistermijnen als volgt vergroot worden (peildatum 1 oktober):

Vergroting doelgroep door te werken met terugwerkende kracht naar datum persbericht	
IB	Circa 4.000-5.000
Bezwaren	Circa 2.800

CWS	Circa 340-440[6]

In de bovenstaande tabel zijn ook de bezwaarzaken meegenomen die nog niet zijn aangemeld maar die op basis van prognoses nog verwacht worden.

Voordelen:

- Het effect van de aangepaste beslistermijnen wordt vergroot, waarbij veel van de onder ad 1, 2 en 3 genoemde voordelen sterker gelden.

Nadelen

- Er zijn voor de uitvoering enige complicaties rondom het terugwerken naar de publicatiedatum van de aankondiging van de wijziging. Zo vraagt dit extra communicatie vanuit UHT aan wachtenden die met verdaging te maken hebben. Ook moet nader uitgewerkt worden hoe precies moet worden omgegaan met gevallen die op datum persbericht nog niet verlopen zijn maar in aanloop naar de inwerkingtreding hun verworven rechten effectueren.

Verdere overwegingen:

- Het terugwerken naar de datum van het persbericht is juridisch kwetsbaar, vanwege mogelijke strijdigheid met het rechtszekerheids- en het vertrouwensbeginsel, toegang tot de rechter (artikel 6 EVRM) en kan misschien beperking van het eigendomsrecht betekenen omdat dwangsommen pas later of niet meer kunnen worden opgeëist (artikel 1 EP EVRM). Er is een motivering nodig waarom dit nodig is. Die kan erin gelegen zijn dat de behandelvolgorde eerlijker wordt en er meer rechtszekerheid wordt geboden doordat er niet langer een onhaalbare beslistermijn in de wet staat.
- Terugwerking tot en met de datum van een persbericht beoogt een bijdrage te leveren aan de voorzienbaarheid: vanaf dat moment wist de betrokkene of heeft hij kunnen weten dat een wijziging op handen was en heeft zich daarop kunnen instellen. In deze casus kan de betrokkene zich echter niet meer op de situatie instellen: de aanvraag is immers al gedaan en op dat moment gingen zij uit van een beslistermijn van 12 (2x6) maanden. Daarbij geldt ook de onzekerheid of het wetsvoorstel "de eindstreep" gaat halen en zo ja, in welke vorm. Die vraag speelt hier, gezien de gevoeligheid van het onderwerp en de veelheid aan varianten qua uitwerking, in verhoogde mate. Daarmee is de kans dat de uitkomst anders wordt dan het persbericht "belooft" groot.
- Bij de rechtvaardiging van de terugwerkende kracht is ook van belang dat UHT heeft aangegeven dat inwerkingtreding van de wet pas mogelijk is 1 à 2 maanden nadat de Eerste Kamer het wetsvoorstel heeft aangenomen. UHT kan een aantal voorbereidingshandelingen treffen mits keuzes duidelijk zijn en het tijdpad tot aankondiging voldoende ruimte voor de benodigde voorbereidingen biedt. Het is gebruikelijk om een wet waaraan terugwerkende kracht wordt verleend zo snel mogelijk na afronding in werking te laten treden.
- Het terugrekenen vanaf datum persbericht kan leiden tot juridisering. Een ouder die begin 2024 naar de rechter kan stappen, kan bij de rechter een termijn afdwingen die ruwweg 20 weken na de indiening van het

[6] Afhankelijk van het afhandeltempo van de adviezen bij de CWS vanaf 1 januari 2024 (namelijk 5 of 10 per week)

beroepschrift ligt. Het wetsvoorstel ontneemt de ouder dat recht met terugwerkende kracht, deze ouder moet - afhankelijk van de plek in de wachtrij - langer wachten op zijn beslissing. In de periode tussen persbericht en wet een probleem bestaat voor de rechter. Die moet naar huidig recht oordelen, maar er komt een terugwerkende kracht aan.

- Bovendien is het mogelijk dat de beoogde maatregel in haar uitwerking wordt gefrustreerd doordat de groep ouders die dit betreft juist nog een IGS/BNTB aanvragen voor de wet wordt vastgesteld- waardoor juist extra druk op de uitvoering ontstaat.

Gezien het bovenstaande is het voorstel om niet verder te werken aan een constructie met terugwerkende kracht naar het moment van aankondiging van het voornemen de beslistermijnen te wijzigen.

Ad 6 Aanpassen termijn om in bezwaar te kunnen gaan

Het wettelijk uitgangspunt voor de termijn voor het indienen van bezwaar is zes weken. We zien dat er regelmatig buiten de termijn bezwaar wordt gemaakt, die worden momenteel gewoon in behandeling genomen. De uitvoering merkt dat ouders meer tijd nodig hebben dan de wettelijke 6 weken om te komen tot een beslissing om een bezwaar in te dienen, hieronder is daarover een grafiek opgenomen. Een periode van 16 à 20 weken zou meer kunnen aansluiten bij de tijd die ouders nodig hebben om te beslissen of ze in bezwaar willen gaan.

Aansluiten bij wetsvoorstel versterking waarborgfunctie Awb

In het kader van de pre-consultatie van het wetsvoorstel versterking waarborgfunctie Awb, wordt naast de termijn van zes weken een langere termijn van 13 weken voorgesteld. De overwegingen om een dergelijke langere termijn te hanteren, zijn ook relevant voor de hersteloperatie:

> *De regering concludeert dat er gegronde redenen zijn om voor een deel van de bestuursrechtelijke regelingen een langere termijn te hanteren. Een eerste overweging daarbij is dat mensen in hun leven soms te maken krijgen met een verminderd doenvermogen. Gebeurtenissen in de persoonlijke levenssfeer kunnen de mentale vermogens van mensen onder druk zetten, waardoor hun doenvermogen tijdelijk verminderd is en zij derhalve niet goed in staat zijn om actie te ondernemen op momenten waarop dat wel van hen verlangd wordt. Met een langere bezwaar- en beroepstermijn kan hier meer rekening mee worden gehouden.*
>
> *Een tweede overweging, die samenhangt met het voorgaande, is dat het ongebruikt laten verstrijken van de bezwaar- of beroepstermijn verstrekkende gevolgen kan hebben. Met name financiële beschikkingen kunnen in voorkomende gevallen zwaarwegende implicaties hebben voor (de bestaanszekerheid van) belanghebbenden. Een termijn van zes weken kan vanuit dit oogpunt als kort en onevenredig bezwarend worden beschouwd, zeker in vergelijking tot verjaringstermijnen die gelden in het civiel en strafrecht.*
>
> *Een derde overweging, die eveneens samenhangt met het voorgaande, is dat de gevolgen van een besluit niet in alle gevallen direct duidelijk of te doorzien zijn voor belanghebbenden. De samenleving is door de jaren heen complexer geworden en vraagt veel van mensen. Het is van belang*

dat mensen, indien daar behoefte aan is, voldoende tijd hebben om de inhoud en consequenties van besluiten te doorgronden en zo nodig voorbereidingen te treffen voor het aanwenden van een rechtsmiddel. Hoewel de voorgaande overwegingen niet voor alle mensen een rol spelen, acht de regering het van belang dat het bestuursrecht zodanig is ingericht dat het zoveel mogelijk rekening houdt met mensen voor wie dit wel van belang is.

Toegepast op de hersteloperatie moet zowel rekening worden gehouden met het doenvermogen als met de financiële consequenties en zeker ook met het moeilijk op kunnen maken van de balans, zeker als er voor ouders nog geen dossier beschikbaar is.

Argumenten voor verlenging van de termijn

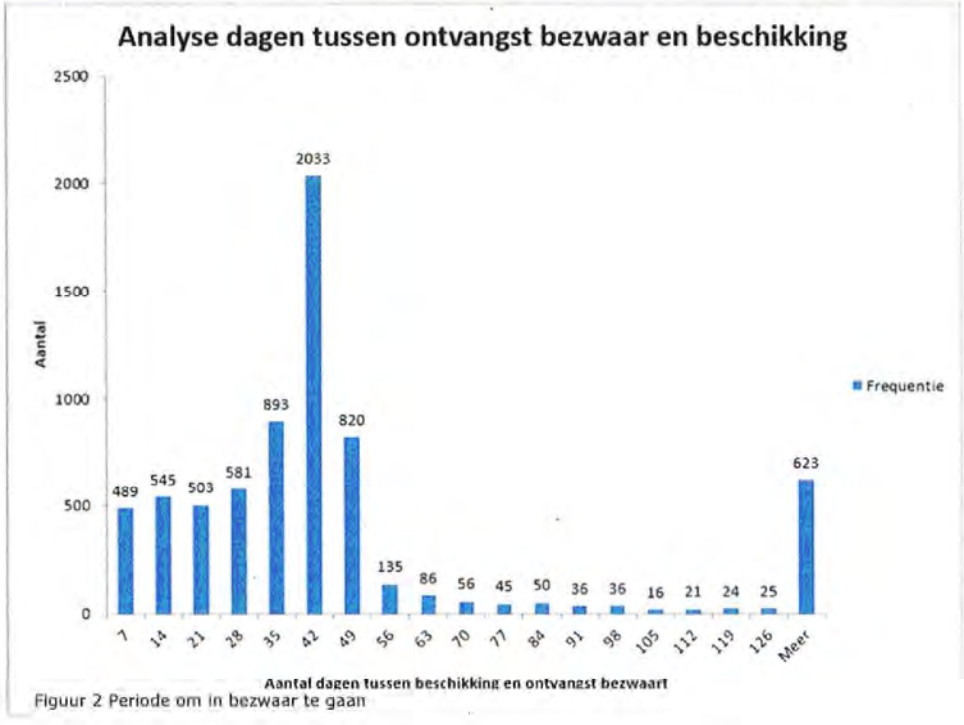
- Er zijn geen zwaarwegende redenen van de kant van de overheid om aan een korte termijn vast te willen houden.
- De geschillen bij financieel herstel zien op twee partijen (UHT en ouders) en er zijn zelden of nooit derde-belanghebbenden, zeker niet met tegenstrijdige belangen.
  Er is dus een duidelijke rechtvaardiging voor een langere bezwaartermijn.
- In de praktijk blijken zich ook regelmatig termijnoverschrijdingen voor te doen, bijvoorbeeld omdat ouders na hun IB-besluit professionele rechtsbijstand zoeken, maar de bezwaartermijn al is verlopen voordat ouder en advocaat in gesprek raken cq de balans op kunnen maken ten aanzien van het indienen van een rechtsmiddel. Dat beeld wordt bevestigd door gesprekken met advocaten.
- Als er sprake is van professionele rechtsbijstand, is het vaak makkelijker de termijn te halen, bijvoorbeeld door een pro forma bezwaar in te dienen. Maar ook dan geldt dat het tijd kan kosten om de balans op te maken: wil een ouder vervolgstappen zetten en zo ja, welke. Zo kunnen ouders na de integrale beoordeling daartegen bezwaar maken, maar ze kunnen er ook voor kiezen zich te beperken tot een aanvraag om werkelijke schade. Het komt veelvuldig voor dat ouders beide doen, bijvoorbeeld omdat ze het niet eens zijn met het aantal gecompenseerde jaren of daar meer duidelijkheid over willen door het dossier op te vragen.

Voorstel aangepaste termijn

- Een eenduidige termijn die rekening houdt met vorenstaande valt niet te geven.
- Er is soms sprake van aanzienlijke termijnoverschrijdingen (in 630 gevallen is bezwaar ingediend meer dan 126 dagen (18 weken) na de beschikking. Dat kan verband houden dat ouders weten dat UHT termijnoverschrijdingen niet tegenwerpt en ouders daarom de tijd nemen. Maar er wordt rekening mee gehouden dat hier ook andere verklaringen voor zijn, bijvoorbeeld omdat bij het doorlopen van een schaderoute vragen rijzen over de IB en er alsnog bezwaar wordt gemaakt.
- Voor een ruimere bezwaartermijn zou aansluiting gezocht kunnen worden bij de 13 weken in het wetsvoorstel versterking waarborgfunctie Awb.
- Er zijn echter ook redenen om voor een ruimere termijn te kiezen. De impact van de herstelbeschikking maakt het goed voorstelbaar dat ouders behoefte hebben aan tijd voor reflectie en daarbij rust nodig hebben.

Daarnaast kan het zijn dat de ouder een verzoek doet voor inzage in het hersteldossier en tijd nodig is om deze aan te leveren.

Het voorstel is om gegeven de bijzondere aard van de hersteloperatie en het niet altijd tijdig kunnen leveren van een IB-dossier 3 weken bovenop de bovengenoemde 13 te nemen en de bezwaartermijn te verlengen naar 16 weken.

Figuur 2 Periode om in bezwaar te gaan

Vervolg
Tijdens de zomer is vooruitlopend op deze nota al gewerkt aan wetsteksten en een toelichting daarop. Afhankelijk van de reactie op deze nota en de uitwerking van enkele technische vraagstukken, kan verder gewerkt worden aan wetsteksten en een mvt die ter goedkeuring aan u kan worden voorgelegd, met een voorstel deze voor te leggen aan adviesorganen.

Tevens kan dan worden overwogen om de oudercommissie te betrekken bij de thematiek.

Communicatie
Nvt

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

A/ 10-11.2023

TER BESPREKING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Stand van zaken uitvoeringstoets amendement Leijten - regeling nabestaanden overleden gedupeerden

Datum
8 november 2023

Notanummer
2023-0000253276

Bijlagen

Aanleiding

Door het amendement Leijten is de regeling voor nabestaanden van overleden gedupeerden gewijzigd. Dienst Toeslagen heeft de afgelopen maanden getoetst hoe en wanneer het amendement uitvoerbaar is, als aanvulling op de toets die begin dit jaar op de oorspronkelijke regeling is gedaan. De uitvoeringstoets is vrijwel afgerond, de conceptstukken vindt u hierbij gevoegd.
Ter informatie is ook een nota bijgevoegd waarin de stand van zaken wordt geschetst van verschillende maatregelen die worden uitgewerkt in het kader van de hersteloperatie toeslagen, inclusief een concepttijdpad en een toelichting op de onzekerheden in het concepttijdpad.
Bijgevoegde stukken worden morgen met u besproken. In deze nota vindt u kort de punten die we met u willen bespreken en die morgen nader zullen worden toegelicht.

Bespreekpunten

1. In de uitvoeringstoets geeft Toeslagen/UHT aan dat het amendement onuitvoerbaar is, tenzij:
   - de coördinerende rol van UHT een inspanningsverplichting betreft op coördinatie;
   - een redelijke termijn van 14 dagen wordt gehanteerd voor de integrale beoordeling; en
   - dat UHT voor de integrale beoordeling en werkelijke schade separate beschikkingen kan afgeven.
2. Toeslagen/UHT geeft wel aan dat zij in grote mate tegemoet kan komen aan het gedachtegoed van het amendement.
3. Op z'n vroegst eind deze maand zal duidelijk worden wanneer de uitvoering van de regeling, inclusief amendement Leijten, kan starten. De startdatum is mede afhankelijk van de keuzes die u maakt in de IV-prioritering. Eind november wordt hiervoor een IV-nota herstel aan u voorgelegd.
4. Op dit moment is al wel bekend dat de geautomatiseerde uitvoering van de regeling op z'n vroegst op 1 juli 2024 kan starten. Oorspronkelijk – zonder het amendement Leijten – was de start van de uitvoering voorzien in het eerste kwartaal van 2024. Deze planning heeft u ook aan de Tweede Kamer gemeld in uw brief van 12 juli jl.[1]

[1] Kamerstukken II, 2022-23, 36 352, nr. 26

5. Het is niet waarschijnlijk dat de regeling voor 1 juli gefaseerd uitgevoerd kan worden en op die manier sneller te starten. Dit wijkt af van wat u in uw brief van 12 juli aan de Tweede Kamer heeft gemeld. DG Toeslagen en DG Herstel zijn nog wel in gesprek over de mogelijkheden voor gefaseerde uitvoering. U wordt zo snel mogelijk geïnformeerd over de uitkomsten daarvan.

Kernpunten

- Met het amendement Leijten beoogt de SP een 'wasstraat' te introduceren waarin nabestaanden van een overleden gedupeerde aanvrager van kinderopvangtoeslag binnen één dag, en als dat niet mogelijk blijkt binnen een redelijke termijn, beslissingen krijgen op aanvragen voor de herstelregelingen in de hersteloperatie toeslagen. Daarbij geldt ook een adviserende rol voor UHT en evaluatie van het proces na één jaar.
- Uit de concept-uitvoeringstoets blijkt dat een aantal onderdelen van het amendement niet uitvoerbaar is zoals in het amendement beoogd. Zo is bijvoorbeeld het vaststellen van de integrale beoordeling en de werkelijke schade in één dag niet uitvoerbaar, maar binnen een redelijke termijn wel. Ook kan de integrale beoordeling in een redelijke termijn worden uitgevoerd en overeenkomstig de gedachten van het amendement: met een sneller proces voor nabestaanden, met ruimte voor zeggenschap en behoeften.
- De schuldenaanpak, brede ondersteuning en de beoordeling van werkelijke schade geschiedt door andere partijen dan Toeslagen/UHT. Dit ligt om de reden buiten deze uitvoeringstoets.
- UHT blijft in alle situaties beschikken na advies van derde partijen zoals CWS en SBN. Er is in de uitvoeringstoets vanuit gegaan dat de inhoudelijke beoordeling van o.a. de werkelijke schade een verantwoordelijkheid blijft van de verantwoordelijke uitvoeringspartijen zoals CWS. Nog niet bevestigd is of CWS de werkelijke schade ook binnen een redelijke termijn kan afronden. UHT spant zich ten zeerste in voor coördinatie van het proces maar is daarbij afhankelijk van de overige uitvoeringspartijen. DGH zal met de ketenpartners in gesprek gaan om te bezien op welke wijze de onderlinge samenwerking vorm kan krijgen.
- Aan CWS en de Regieroute VSO is een zienswijze gevraagd over inhoudelijke beoordeling van de werkelijke schade is een zienswijze gevraagd, om na te gaan hoe werkelijke schade uitvoerbaar kan zijn. Daaruit komt naar voren dat werkelijke schade voor nabestaanden moeilijk aannemelijk te maken lijkt, waardoor de kans bestaat dat de verzoeken om aanvullende schade worden afgewezen.
- Ook het samenvoegen van beschikkingen is niet uitvoerbaar. Het doel is om nabestaanden duidelijkheid te geven door de afgegeven beschikkingen te begeleiden door informatie en een persoonlijke toelichting.
- Conform het amendement levert UHT op verzoek van de nabestaanden ook persoonlijke bijstand in de vorm van een familie ondersteuner, die gedurende het gehele proces betrokken blijft. De bijstand geldt voor het aanvragen van alle overige regelingen en wordt uitsluitend verleend als de nabestaanden dit wensen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

A 16-11-2023 besproken

22/11 15.30

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Nota differentiatie beslistermijnen bezwaar

Datum
16 november 2023

Notanummer
2023-0000260668

Bijlagen
Nota beslistermijnen 6 okt

Aanleiding

Momenteel wordt gewerkt aan de uitwerking van een wetsvoorstel dat moet zorgen voor realistische beslistermijnen voor de afhandeling van bezwaarzaken. In de uitvoeringstoets is een voorstel voorgelegd voor een beslistermijn op bezwaarzaken van 12+12 maanden, dit is vervolgens met u besproken. Naar aanleiding van de bespreking is gekeken of er een differentiatie mogelijk is, zodat een verlenging van de beslistermijnen zo gericht mogelijk kan plaatsvinden. Eerder was aangegeven dit beslispunt tegelijk aan te bieden met het integrale wetsvoorstel, wij menen dat het voor het proces beter is dit punt separaat voor te leggen.

Beslispunt: aanpassen termijnen per regeling

1. Wij adviseren u om in te stemmen met het in het wetsvoorstel wettelijk regelen van een gedifferentieerde termijn voor het beslissen op bezwaar, hetgeen betekent;
   A. een beslistermijn van 12 maanden, die met 12 maanden kan worden verlengd (en met nog zes maanden indien de bezwaarschriftenadviescommissie (BAC) wordt ingeschakeld) voor bezwaar tegen een beschikking op de eerste toets, de integrale beoordeling en aanvullende compensatie van werkelijke schade;
   B. een beslistermijn van zes maanden, die met zes maanden kan worden verlengd voor bezwaar tegen een beschikking inzake de kindregeling, de forfaitaire vergoeding voor ex-toeslagpartners, en de HZK-regeling. Voor deze bezwaarzaken is de BAC volgens de instellingsregeling niet aan de orde;
   C. er wordt nog geen besluit voorgesteld over de beslistermijnen voor bezwaren tegen beschikkingen voor aanvullende compensatie van werkelijke schade voor ex-toeslagpartners en beschikkingen in het kader van de nabestaandenregeling. Een besluit daarover zal worden voorgelegd zodra een besluit wordt voorgelegd over de uitvoering van deze regelingen. Eventuele aanpassing van deze beslistermijn kan indien nodig op een later moment in dit wetgevingstraject nog worden toegevoegd.

Kernpunten

	Huidige beslistermijn	*Voorgestelde aanpassing*
Eerste toets	6+6 weken	ntb
Integrale beoordeling*	6+6 weken	12+12 maanden
Aanvullende compensatie werkelijke schade aanvrager*	6+6 weken	12+12 maanden
Compensatie nabestaanden overleden gedupeerden	6+6 weken	ntb
Aanvullende compensatie werkelijke schade nabestaanden overleden gedupeerden	6+6 weken	ntb
Compensatie ex-toeslagpartner	6+6 weken	6+6 maanden
Aanvullende compensatie werkelijke schade ex-toeslagpartner	6+6 weken	ntb
Kindregeling (en nabestaanden overleden kinderen)	6+6 weken	6+6 maanden
HZK-regeling	6+6 weken	6+6 maanden

Tabel 1 Overzicht aanpassingen beslistermijn bezwaar
** categorieën waar afhankelijk van het type bezwaar de BAC aan de orde kan zijn*

doorloop-tijden

Toelichting

Ad 1a: bezwaarzaken op complexere regelingen: 12+12 maanden
Beschikkingen waarbij op basis van dossiers van de Belastingdienst/Toeslagen of door de aanvrager aangeleverde stukken wordt bekeken hoeveel compensatie moet worden uitgekeerd, zijn relatief complex. Dat betreft beschikkingen die zien op de integrale beoordeling, en beschikkingen die zien op aanvullende compensatie van werkelijke schade. De beschikkingen gaan bijvoorbeeld over het jaar waarin wel of geen schade is geleden, individuele terugvorderingen of schadeposten afhankelijk van de leefsituatie van de gedupeerde. Deze beschikkingen zijn maatwerk, en het afhandelen van een bezwaar vraagt daarmee ook veel capaciteit. Daarnaast is het aantal bezwaren dat moet worden afgehandeld groot: circa 4.600 van de 7.100 ingediende bezwaren op 31 augustus 2023 betrof de integrale beoordeling.

De huidige doorlooptijd bij bezwaren tegen de IB loopt op tot circa 20 maanden.

Voor bezwaren tegen beschikkingen voor de aanvullende compensatie van werkelijke schade is de doorlooptijd circa 7 maanden. Hierbij moet worden aangetekend dat de instroom van bezwaren tegen CWS-beschikkingen momenteel beperkt is (circa 200 van de 7.100 bezwaren), omdat ook het aantal beschikkingen op werkelijke schade beperkt is. Er wordt rekening gehouden met een toename van bezwaren als ook de productie bij de CWS stijgt.

Voor bezwaren geldt in algemene zin als kanttekening dat de realisatie is achtergebleven bij deze prognose. Er wordt momenteel een nieuw uitvoeringsplan opgesteld met een bijbehorende prognose.

Op basis van de nu reeds benodigde 20 maanden voor bezwaren op de integrale beoordeling, en de inschatting dat de doorlooptijd van 7 maanden bij bezwaren werkelijke schade op termijn verder gaat stijgen, is de verwachting dat UHT alleen gebaat is met een substantiële verruiming van de termijnen. Daarom wordt een beslistermijn voorgesteld van 12+12 maanden.

Inzet BAC
De Bezwaarschriftenadviescommissie (BAC) kan worden ingeschakeld bij een aantal typen bezwaarzaken met betrekking tot de integrale beoordeling en de aanvullende compensatie van werkelijke schade, zoals vastgelegd in de Instellingsregeling bezwaarschriftenadviescommissie hersteloperatie toeslagen. Als de BAC wordt ingeschakeld kan de beslistermijn momenteel met 6 weken worden verlengd, in lijn met de vorige nota over de beslistermijnen wordt momenteel uitgewerkt dat dit wijzigt naar een extra verlengingsmogelijkheid van maximaal 6 maanden.

Beslistermijn bezwaar Eerste toets
Momenteel wordt nog uitgezocht in hoeverre het haalbaar/uitvoerbaar zou zijn om voor bezwaren op de eerste toets een kortere beslistermijn toe te passen. Deze maken deel uit van de werkstroom waarin ook IB-bezwaren worden afgehandeld, maar worden waar mogelijk worden deze ook afgedaan door een separaat team juristen. Indien het mogelijk blijkt een kortere beslistermijn voor de bezwaren op de eerste toets te introduceren, zal dat meegenomen worden bij in de wetsteksten en toelichtingen die aan u zullen worden voorgelegd.

Uiteraard is de inzet er altijd op gericht om zo snel mogelijk te beschikken op een bezwaarzaak, en niet de beslistermijn af te wachten.

Ad 1b: bezwaarzaken op minder complexe regelingen: 6+6 maanden
Beschikkingen in (delen van) de aanvullende regelingen zoals de kindregeling, de ex-toeslagpartnerregeling, of de HZK-regeling, zijn relatief eenvoudig opgesteld. Het recht op deze regeling is bijvoorbeeld een afgeleide van de gedupeerdheid van de aanvrager van de kinderopvangtoeslag, de regeling wordt ambtshalve toegekend, en/of de compensatie of tegemoetkoming bestaat uit forfaitaire bedragen. Deze bezwaarzaken worden door een separaat team afgehandeld, en kennen vanwege hun minder complexe aard een relatief minder lange doorlooptijd.

Een goede indicatie van de doorlooptijden voor bezwaren op deze regelingen is niet te geven, doordat deze regelingen grotendeels nog moeten starten. Tegelijkertijd is duidelijk dat de druk op bezwaar de komende jaren alleen maar zal gaan toenemen. Naarmate de hoeveelheid en de complexiteit toeneemt zal de doorlooptijd aanzienlijk toenemen, doch niet zo ver als voor ouders met een bezwaar tegen de IB of werkelijke schade.

Het voorstel is om te kiezen voor een termijn van 6+6 maanden, wat het midden houdt tussen de huidige Awb-termijn van 6 + 6 weken, en de beslistermijn op bezwaren onder ad1. Verdere uitsplitsing per regeling is niet mogelijk, omdat de

bezwaren op de verschillende nieuwe regelingen uiteindelijk op dezelfde stapel komen met bezwaren op nieuwe regelingen. Het gaat om de maximale doorlooptijd op die bezwaren. UHT schat in dat een termijn van 6+6 maanden uitvoerbaar is, juist doordat de beslistermijn op de primaire beschikkingen gehaald wordt en daarmee de toestroom bezwaren in afstemming met het primaire proces gedoseerd kan worden.

Inzet BAC
De BAC heeft op basis van de instellingsregeling geen rol bij regelingen voor nabestaanden, ex-toeslagpartners, kinderen van gedupeerde ouders en gedupeerden rondom de HZK.

NB: de beslistermijnen op een aanvraag voor bovenstaande nieuwe regelingen worden niet verlengd, omdat deze in de regel gehaald worden, of omdat UHT verwacht deze te kunnen halen bij de ex-toeslagpartnerregeling. Voor de HZK geldt geen beslistermijn omdat deze ambtshalve is.

Ad 1c: Beslistermijn aanvragen en bezwaren werkelijke schade nabestaanden en ex-toeslagpartners
Er wordt momenteel nog nagedacht over de wijze van uitvoering van de schaderegeling voor ex-toeslagpartners en de uitvoering van de nabestaandenregeling. In de stukken met betrekking tot de hiervoor benodigde wetswijziging zullen te zijner tijd ook de bijbehorende beslistermijn op aanvragen en de beslistermijn op bezwaarzaken worden meegenomen. Het ligt voor de hand om daarin dan aansluiting te zoeken bij de beslistermijn op aanvragen en bezwaarzaken voor aanvragers van kinderopvangtoeslag. De instellingsregeling voor de BAC voorziet niet in inschakelen van de BAC voor dit type bezwaren.

Communicatie
nvt

Politiek/bestuurlijke context
Momenteel wordt verder gewerkt aan wetsteksten en toelichtingen waarin gewijzigde beslistermijnen worden voorgesteld, met als streven 24 november stukken aan u voor te leggen voor verzending aan een aantal adviesorganen, wat nader in die nota zal worden toegelicht.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

22.11.2022

HEDEN
TER BESPREKING
Aan
Staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Aanvulling nota differentiatie beslistermijnen bezwaar

Datum
21 november 2023

Notanummer
2023-0000263766

Bijlagen
geen

Aanleiding

In aanvulling op de Nota differentiatie beslistermijnen bezwaar ontvangt u bij deze nadere informatie over de afhandeltermijn uit de praktijk.

Bespreekpunten

U wordt gevraagd kennis te nemen van de onderstaande dikgedrukte aanpassingen in de tabel.

	Huidige beslistermijn	***Uitvoeringspraktijk***	*Voorgestelde aanpassing*
Eerste toets	6+6 weken	**24 maanden**	**6+6 maanden*** **
Integrale beoordeling*	6+6 weken	**20 maanden**	12+12 maanden
Aanvullende compensatie werkelijke schade aanvrager*	6+6 weken	**7 maanden**	12+12 maanden
Compensatie nabestaanden overleden gedupeerden	6+6 weken	**Nnb**	ntb
Aanvullende compensatie werkelijke schade nabestaanden overleden gedupeerden	6+6 weken	**Nnb**	ntb
Compensatie ex-toeslagpartner	6+6 weken	**Nnb**	6+6 maanden
Aanvullende compensatie werkelijke schade ex-toeslagpartner	6+6 weken	**Nnb**	ntb
Kindregeling (en nabestaanden overleden kinderen)	6+6 weken	**	6+6 maanden
HZK-regeling	6+6 weken	**Nnb****	6+6 maanden

Tabel 1 Overzicht aanpassingen beslistermijn bezwaar

Toelichting
* categorieën waar afhankelijk van het type bezwaar de BAC aan de orde kan zijn

**Op dit moment is geen exacte afhandeltermijn beschikbaar. De afhandeling van bezwaren op de kindregeling lijkt op dit moment te lukken binnen de Awb-beslistermijn van 6+6 weken, maar de verwachting is dat de termijnen toenemen naar mate meer zelfmelders een afwijzende beschikking ontvangen en de overige regelingen gaan starten die worden toegevoegd aan dezelfde werkvoorraad.

***in de vorige nota stond bij de voorgestelde beslistermijn bij bezwaren op de Eerste toets: 12+12 maanden of korter indien mogelijk. UHT/SRB geeft aan dat 6+6 maanden mogelijk is. Dat is korter dan de 24 maanden die nu praktijk benodigd is omdat de BAC vanaf heden niet meer wordt ingeschakeld bij bezwaren tegen de Eerste toets. NB: het aantal bezwaren op de Eerste toets dat nog binnenkomt of nog niet verlopen is op het verwachte moment van inwerkingtreding van de wet zal klein zijn, omdat hier nog relatief weinig beschikkingen worden afgegeven.

****Overal waar nog niet bekend (nnb) staat, is de regeling nog niet begonnen, of worden pas net de eerste beschikkingen gestuurd, waardoor de bezwaarafhandeling nog niet op gang is.

Communicatie
nvt

Politiek/bestuurlijke context
nvt

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

A/28-11-2023

29/11 8.00

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Vervolg - uitvoering amendement Leijten, regeling nabestaanden

Datum
23 november 2023

Notanummer
2023-0000260459

Bijlagen
geen

Aanleiding

Recent is met u gesproken over het op korte termijn in kaart brengen van de mogelijkheid van een gefaseerde inwerkingtreding van de regeling voor nabestaanden van overleden aanvragers kinderopvangtoeslag en welke effecten dit heeft op de herstelpopulatie als geheel. Tevens heeft u gevraagd om te kijken naar de (on)mogelijkheden in de uitvoering door andere uitvoerders dan UHT bij regelingen die vallen onder de nabestaandenregeling. In deze nota wordt u nader over beide onderwerpen geïnformeerd en ontvangt u een voorstel voor de uitvoering van de nabestaandenregeling.

Beslispunten

- Gaat u akkoord met ons voorstel voor een uitvoerbare nabestaandenregeling. De wet zal dan op worden aangepast wat op verschillende onderdelen afwijking betekent van het amendement.

Kernpunten

- Het voorstel voor een uitvoerbare nabestaandenregeling bevat vier onderdelen:
  - de samengevoegde behandeling (als alternatief voor de 'wasstraat');
  - de beoordeling van de werkelijke schade;
  - aanvraag- en beslistermijnen;
  - varianten voor een gefaseerde en zo snel mogelijke inwerkingtreding van de regeling.
- UHT onderzoekt in de komende twee weken de haalbaarheid van de hieronder beschreven varianten.
- Op basis van uw besluit moet op deze vier onderdelen de wet worden aangepast. U ontvangt daartoe nog een voorstel met verdere concrete uitwerking.

Voorstel uitvoerbare nabestaandenregeling

<u>De samengevoegde behandeling</u>:

- De 'wasstraat' kan niet worden uitgevoerd zoals in het amendement Leijten is beoogd, zo concludeert de uitvoeringstoets van DG Toeslagen (nota DGH 253276, bijgevoegd in werkmap). In de uitvoeringstoets heeft Toeslagen beschreven wat wél uitvoerbaar is, dit wordt de samengevoegde behandeling genoemd. Op basis daarvan hebben de betrokken ketenpartners in

vervolggesprekken de afgelopen weken bij ons aangegeven hoe zij hun herstelregeling kunnen uitvoeren.

- UHT spant zich bij de uitvoering van de samengevoegde behandeling in om de trajecten van integrale beoordeling, werkelijke schade en (private) schulden voor de nabestaande naadloos in elkaar over te laten gaan door:
  - een familie ondersteuner aan te stellen, die tijdens het gehele traject betrokken is; en
  - door een gezamenlijk team van onder andere een PZB-er, werkelijke schade screeningsjurist en werkelijke schade expert te vormen dat vanaf de start van de integrale beoordeling betrokken is.
- Uitgangspunt in deze werkwijze is dat nabestaanden niet meerdere keren hetzelfde verhaal (opnieuw) hoeven te vertellen aan verschillende partijen en relevante informatie warm wordt overgedragen onder betrokkenen.
- De samengevoegde behandeling is op de volgende wijze uitvoerbaar:
  - De nabestaande krijgt op verzoek persoonlijke begeleiding van de familieondersteuner bij het aanvragen van alle onderdelen van de nabestaandenregeling.
  - De persoonlijk zaakbehandelaar van UHT stemt waar nodig af met betrokken ketenpartners, zodat warme overdracht mogelijk is. De coördinerende rol die UHT wordt toebedeeld in het amendement wordt ingevuld met een inspanningsverplichting om ketenpartijen te betrekken.
  - UHT, SBN, gemeenten en OTB voeren hun eigen herstelregeling uit en nemen daarop, indien van toepassing, een beslissing in een separate beschikking. UHT voert geen herstelregelingen van de ketenpartners uit, neemt geen besluiten daarop en voegt geen beschikkingen samen. Dit wijkt af van het amendement, waarin is bepaald dat de Dienst Toeslagen besluit op de door de betrokkene ingediende aanvragen tijdens het persoonlijk gesprek of, indien dit niet mogelijk is, binnen redelijke termijn na het gesprek.
  - De beoordeling van een aanvraag voor werkelijke schade wordt uitgevoerd door een nader te bepalen schadepartij, niet door UHT zoals het amendement voorschrijft bij de zogeheten wasstraatprocedure. Als CWS de schadepartij is neemt UHT een besluit op basis van advies van CWS.

dit was al de bedoeling

<u>Werkelijke schade</u>:

- CWS en de Regieroute VSO verwachten dat werkelijke schade voor nabestaanden van overleden gedupeerden moeilijk inzichtelijk en aannemelijk te maken is. Een traject voor werkelijke schade via de Regieroute is daardoor niet mogelijk of problematisch. Bij CWS bestaat de kans dat verzoeken voor werkelijke schade vanwege een gebrek aan inzicht en informatie bij de nabestaanden vaak zullen moeten worden afgewezen. Gezien de pilotfase waarin SGH zich voor de schadeafhandeling voor KOT-gedupeerden bevindt, was het nog te vroeg om met SGH conclusies te trekken over mogelijkheden voor nabestaanden.
- In lijn met de reacties van CWS en de Regieroute VSO stelt ook UHT (in de uitvoeringstoets) dat het voor een nabestaande moeilijk kan zijn om de nodige informatie voor een aanvraag voor werkelijk schade te achterhalen. De familieondersteuner kan de nabestaande helpen om de juiste informatie op te zoeken.

- Om deze redenen is begin dit jaar besloten om de werkelijke schade niet open te stellen voor nabestaanden. Het amendement heeft hierin verandering gebracht.
- De mate waarin een nabestaande inzicht heeft in de werkelijke schade van de overledene zal echter per situatie anders zijn. Nabestaanden die wel een goed inzicht hebben in de werkelijke schade van de overleden gedupeerde en kunnen mogelijk wel een vergoeding krijgen. Dat betekent dat het amendement op dit punt strikt gezien uitvoerbaar is en naar verwachting mogelijk voor een deel van de nabestaanden kan leiden tot aanvullende compensatie.
- Wel wordt geadviseerd om nabestaanden goed te informeren, om vooraf een weloverwogen beslissing te kunnen nemen over hoe kansrijk het is om een vergoeding voor werkelijke schade te ontvangen. Hierbij kan de familieondersteuner helpen. Ook kan de familieondersteuner de nabestaande helpen om de informatie op te zoeken die nodig is voor het beoordelen van de werkelijke schade.

Beslistermijnen, aanvraagtermijnen:

- Voor nabestaanden geldt een aanvraagtermijn van zes maanden na overlijden (als de gedupeerde na de inwerkingtreding van de regeling is overleden) of van zes maanden na de inwerkingtreding van de regeling (als de gedupeerde voor de inwerkingtreding van de regeling is overleden). Binnen die termijn moet een aanvraag zijn gedaan voor de eerste toets, de integrale beoordeling en de private schulden, voor zover de nabestaande daarop aanspraak kan maken. Voor werkelijke schade is geen aanvraagtermijn opgenomen. We gaan na of de manier waarop de aanvraagtermijn nu is geregeld, passend is voor de uitvoering van deze regeling.
- In het amendement is geregeld dat voor de 'wasstraat' een beslistermijn geldt van één dag of anders een redelijke termijn.
- UHT kan onder voorwaarden (zie bijlage 2) de integrale beoordeling afronden en een besluit tot toekenning van de compensatie of O/GS-tegemoetkoming nemen binnen een redelijke termijn van twee weken, niet in één dag zoals het amendement regelt.
- Uit de gesprekken met de ketenpartners blijkt dat een termijn van één dag of een redelijke termijn niet (altijd) mogelijk is. Daarom wordt eraan gedacht zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande termijnen voor KOT-gedupeerden. Deze termijn wijken echter erg af van de intentie van het amendement om de afhandeling van het herstelproces te versnellen.
- U ontvangt op een later tijdstip een uitgewerkt voorstel voor zowel de aanvraagtermijnen als de beslistermijnen in de regeling voor nabestaanden.

Gefaseerde en zo snel mogelijke inwerkingtreding:

- UHT verkent op dit moment enkele mogelijkheden om het startmoment van de uitvoering van de nabestaandenregeling te versnellen. Er wordt gekeken naar de balans tussen versnelling, uitvoeringscomplexiteit en risico's. Het volgende wordt verkend:
  1. Uitvoering met opgeknipte doelgroep:
     - Onderzocht wordt of versnelling mogelijk is als we toeslagpartner op moment van overlijden enerzijds en de kinderen van de overleden gedupeerde anderzijds wettelijk kunnen behandelen als twee groepen. Dan kan mogelijk eerder worden gestart met de uitvoering als de toeslagpartner de begunstigde is, omdat dit één nabestaande betreft.
     - Mogelijk kan de bestaande IV voor de KOT-populatie toegepast worden in geval de toeslagpartner de begunstigde is. Dit vergt aan de

achterkant van het proces enig handmatig werk om o.a. het rekeningnummer te wijzigen.
- Voor de populatie nabestaande kinderen (als er geen toeslagpartner is op het moment van overlijden) is het noodzakelijk om IV te ontwikkelen. Daarvoor lopen we het traject volgens plan uit, op basis van de te bepalen prioritering, zoals beschreven in de IV-nota die u ontving op vrijdag 24 november.

2. Versnelde IV ontwikkeling nabestaandenregeling:
   - Het mogelijk versneld ontwikkelen van het registreren en betalen van nabestaanden. Dit zou buiten de reguliere IV-organisatie om gaan en onderzocht wordt of dit versneld naast de reguliere IV kan worden gebouwd. Eerdere ervaringen met dergelijke work arounds zijn niet enkel en alleen positief. Dit zal aan het einde van het proces tot rework leiden om het alsnog op de reguliere IV te laten landen dan wel om te voorkomen dat er fouten kunnen ontstaan doordat kwaliteit en een juiste doorwerking in de systemen gegarandeerd kan worden.
   - U bent daarnaast geïnformeerd met de IV nota over de reguliere IV-planning. Bovengenoemde passage ziet dus op een ander spoor.

- UHT onderzoekt in de komende twee weken wat de haalbaarheid is van bovengenoemde varianten. Uitgangspunt hierbij is maximale versnelling voor het startmoment van uitvoering. De mate van uitvoeringscomplexiteit wordt meegenomen bij de advisering over het voorkeursscenario. Afstemming met ketenpartners als IV en CAP worden hierin ook meegenomen. Verwacht wordt dat deze ketenpartners met name bepalend zijn voor de mogelijkheden die UHT heeft.

Toelichting
- UHT heeft in de uitvoeringstoets geconstateerd dat het niet uitvoerbaar is om alle herstelregelingen uit de nabestaandenregeling in één behandeling (gesprek) samen te voegen. UHT heeft niet de benodigde expertise om alle herstelregelingen zelf uit te voeren.
- Op basis van de uitvoeringstoets van UHT is met de ketenpartners – CWS, Regieroute VSO, SBN, VNG en OTB – besproken hoe zij het amendement Leijten kunnen uitvoeren. In de gesprekken zijn samenwerking binnen de samengevoegde behandeling, doorlooptijd en mogelijke verdringing van andere groepen gedupeerden aan de orde geweest.
- Vanwege de uitkomst van de uitvoeringstoets van UHT was het uitgangspunt bij de gesprekken met SBN, CWS, Regieroute VSO, VNG en OTB dat zij hun herstelmaatregel binnen de regeling zelf uitvoeren. De publieke schuldeisers zijn hier buiten beschouwing gelaten omdat zij schulden ambtshalve kwijtschelden.
- Daarnaast blijkt uit de uitvoeringstoets van UHT én uit de gesprekken met CWS en de Regieroute VSO dat de integrale beoordeling en de werkelijke schade elkaar opvolgen en niet samengevoegd kunnen worden. Een aanvraag voor vergoeding van werkelijke schade kan pas worden beschikt als de integrale beoordeling afgerond is en als er geen bezwaar openstaat tegen de schadejaren die in de integrale beoordeling zijn vastgesteld. Het beoordelen van de werkelijke schade zou wel alvast tijdens de integrale beoordeling kunnen worden opgestart.

Algemeen beeld uit de gesprekken met de ketenpartners
- Het algemene beeld dat uit de gesprekken naar voren komt is dat de **samenwerking** met UHT zich vooral vertaalt in een vorm van een warme

overdracht. De familieondersteuner kan contactpersoon zijn voor de ketenpartners (het is prettig werken voor ketenpartners om een aanspreekpunt te hebben, dit werkt ook sneller) en de nabestaanden informeren over de herstelregelingen binnen de nabestaandenregeling.

- Een **doorlooptijd** van één dag is niet mogelijk en we concluderen op basis van de gesprekken met de ketenpartners dat ook een redelijke termijn niet haalbaar zal zijn. Daarom gaan we uit van de langere doorlooptijden. Dit komt doordat de doorlooptijd afhankelijk is van een aantal factoren waar de ketenpartner geen invloed op heeft:
    - de informatie die de nabestaande beschikbaar heeft om een aanvraag snel af te kunnen handelen;
    - het tempo waarin derde partijen, zoals schuldeisers, reageren op verzoeken;
    - de brede ondersteuning kan een langdurig traject zijn, afhankelijk van de voorzieningen die worden ingezet. De doorlooptijd is afhankelijk van wat er nodig is om een nieuwe start te faciliteren c.q. de door de nabestaande gestelde doelen te bereiken.
- UHT stelt als voorwaarden voor de samengevoegde behandeling dat bij alle betrokken ketenpartners een vast aanspreekpunt beschikbaar is, dat de herstelregelingen direct elkaar kunnen aansluiten en dat nabestaanden met voorrang behandeld kunnen worden.
- Dat uitgangspunt kan leiden tot verdringing van andere groepen gedupeerden: mensen die al lang wachten moeten nog langer wachten omdat nabestaanden voorrang krijgen. Of zich daadwerkelijk **verdringing** zal voordoen hangt af van diverse factoren, zoals het aantal personen dat een beroep doet op de regeling, eventuele wachtlijsten bij de ketenpartners, de complexiteit van de aanvragen en de tijd die nodig is om een aanvraag van nabestaanden af te handelen. Met name voor de VNG en de schadepartij is het onzeker of van verdringing sprake zal zijn. SBN en OTB verwachten dat geen sprake zal zijn van verdringing. In de bijlage wordt dit per ketenpartner nader toegelicht.

Politiek/bestuurlijke context

- De SP heeft tijdens de behandeling van het wetsvoorstel Wet aanvullende regelingen herstelloperatie toeslagen een amendement op de regeling voor nabestaanden van overleden gedupeerden ingediend. Het amendement introduceert de mogelijkheid om een aanvraag te doen voor het vergoeden van de werkelijke schade. Daarnaast wordt een ander en integraal proces geïntroduceerd om op verzoek van een nabestaande te komen tot compensatie en vergoeding van werkelijke schade en schulden en brede ondersteuning te bieden (samengevoegde behandeling).
- U heeft het amendement ontraden. Desalniettemin is het door de Tweede Kamer aanvaard. In uw brief van 12 juli jl. heeft u aangegeven dat de uitvoering van het amendement complex is en dat u nagaat hoe het uitvoerbaar kan zijn en dat daartoe een aanvullende uitvoeringstoets wordt gedaan. Tevens heeft u in die brief aangegeven in het eerste kwartaal van 2024 te willen starten met de uitvoering van de regeling. Omdat het niet haalbaar zou zijn om de regeling in zijn geheel vanaf dat moment uit te voeren, heeft u de mogelijkheid van een gefaseerde uitvoering genoemd, waarbij in het eerste kwartaal 2024 al gestart kan worden met de onderdelen van de regeling die op dat moment uitvoerbaar zijn.

Budgettaire gevolgen

- In de huidige begroting is geen rekening gehouden met de aanvullende middelen die samenhangen met het op deze wijze uitvoeren van de nabestaanden regeling. In de voorjaarsnota wordt voor de aanvullende middelen een bedrag van € 9 miljoen geclaimd.
- Er is geen sprake van additionele programma uitgaven, aangezien gedupeerden hier al recht op hebben bij niet-overlijden en in de begroting geen 'mindering' is opgenomen voor overleden gedupeerden.
- De benodigde tijd voor de bouw van de regeling binnen de bestaande IV-tooling wordt geschat op tenminste 200 IV-dagen. Daartoe is voor 2024 een bedrag van € 220.000 gereserveerd. Dit past binnen de begroting.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Verzending conceptwetsvoorstel naar adviesorganen

Datum
24 november 2023

Notanummer
2023-0000265428

Bijlage
Conceptwetsvoorstel Hersteloperatie toeslagen

Aanleiding

Het wetsvoorstel Wet termijnaanpassingen hersteloperatie toeslagen wordt conform het tijdpad komende week aan de Raad voor de Rechtspraak en Raad voor Rechtsbijstand aangeboden.

Beslispunt: aanbieden wetsvoorstel voor advies

Wij adviseren u om het bijgevoegde conceptwetsvoorstel inzake de hersteloperatie toeslagen ter advisering aan te bieden bij de Raad voor Rechtsbijstand en de Raad voor de Rechtspraak.

Toelichting

Inhoud wetsvoorstel
In het bijgevoegde conceptwetsvoorstel zijn de volgende maatregelen opgenomen:

1. De termijn voor het doen van een aanvraag voor aanvullende compensatie voor werkelijke schade verlengen van 1 januari 2024 naar 1 januari 2025.
2. De termijn voor het besluiten op een aanvraag voor aanvullende compensatie voor werkelijke schade verlengen van zes maanden (inclusief de mogelijkheid tot verlenging met zes maanden) naar twaalf maanden na ontvangst van de aanvraag (inclusief de mogelijkheid om deze termijn met ten hoogste twaalf maanden te verlengen).
3. De termijn voor het beslissen op bepaalde bezwaarschriften verlengen van de huidige termijnen uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb), naar termijnen die in overeenstemming zijn met de uitvoeringspraktijk. In de praktijk blijkt namelijk dat bepaalde beslistermijnen niet worden gehaald.
4. De termijn voor het indienen van een bezwaarschrift bij het bestuursorgaan wordt verlengd van 6 weken naar 16 weken.
5. De peildatum voor de brede ondersteuning voor ouders in het buitenland te wijzigen naar 31 december 2021 in plaats van 7 juli 2020, zodat meer ouders in het buitenland in aanmerking komen voor brede ondersteuning in het buitenland.

Nog niet opgenomen in het conceptwetsvoorstel
Op dit moment wordt een aantal zaken m.b.t. de (uitvoering van de) nabestaandenregeling nader onderzocht. U wordt hierover separaat nader geïnformeerd. Op het moment dat duidelijk is op welke manier de nabestaandenregeling kan worden vormgegeven wordt dit bij voorkeur nog op

een later moment toegevoegd aan het conceptwetsvoorstel. Bij voorkeur gebeurt dit door verspreiding van het wetsvoorstel t.b.v. de MR-ronde (gepland 16 februari). Om deze reden worden in het conceptwetsvoorstel ook nog geen aangepaste termijnen in de nabestaandenregeling voorgesteld. Dit geldt ook voor de termijnen voor de aanvullende compensatie voor de werkelijke schade van de ex-partner. De reden hiervoor is dat nog onbekend is op welke termijn dit in werking kan treden en wie deze regeling zal uitvoeren, waardoor geen realistische termijn kan worden bepaald. Ten slotte wordt gedurende de advisering door adviesorganen door ons doorgewerkt aan het verder verbeteren van het conceptwetsvoorstel en de toelichting.

Tijdpad

Actie	Dag	Datum
Ontvangst alle uitvoeringstoetsen	Maandag	Uiterlijk 8-1-2024
Aanvragen adviezen Raad voor de Rechtspraak en Raad voor Rechtsbijstand inzake aanpassen beslistermijnen	Maandag	27 november – 22 januari 2024
Ambtelijke onderraden doorlopen	n.t.b.	n.t.b.
Wetgevingstoets JenV	maandag	22-01 t/m 05-02
Wetsvoorstel verspreiden in MR-ronde	Vrijdag	16-02-2024
Behandeling in MR Aanbieden aan RvS voor advies	Vrijdag	23-02-2024
Ontvangst advies Afdeling advisering RvS	Woensdag	20-03-2024
Nader Rapport wetsvoorstel	Vrijdag	29-03-2024
Wetsvoorstel en nader rapport naar Koning	Vrijdag	29-03-2024
Indiening wetsvoorstel bij TK	dinsdag	02-04-2024
BEHANDELING IN TWEEDE KAMER (indicatief)		Tot 31 mei 2024
BEHANDELING IN EERSTE KAMER (n.t.b.)		Tot 25 juni 2024
Inwerkingtreding wetsvoorstel	maandag	01-07-2024

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

21-12-2023

21/12 13.30

HEDEN
TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Wetsvoorstel beslistermijnen verzenden naar adviesorganen

Datum
20 december 2023

Notanummer
2023-0000288889

Bijlagen
1. MvT
2. Wetsvoorstel

Aanleiding
De memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Wet termijnaanpassingen hersteloperatie toeslagen is op uw verzoek aangescherpt.

Beslispunt: aanbieden wetsvoorstel voor advies

Wij adviseren u om het bijgevoegde conceptwetsvoorstel inzake de hersteloperatie toeslagen ter advisering aan te bieden bij de Raad voor Rechtsbijstand en de Raad voor de Rechtspraak.

akkoord met paar tekstuele aanpassing

Toelichting
Wij hebben naar aanleiding van de ontvangen opmerkingen de memorie van toelichting conform het besprokene aangepast (zie bijgevoegd).

Nog niet opgenomen in het conceptwetsvoorstel
Op dit moment wordt een aantal zaken m.b.t. de (uitvoering van de) nabestaandenregeling nader onderzocht. U wordt hierover op korte termijn separaat geïnformeerd. Op het moment dat duidelijk is op welke manier de nabestaandenregeling kan worden vormgegeven wordt dit bij voorkeur nog op een later moment toegevoegd aan het conceptwetsvoorstel. Bij voorkeur gebeurt dit voor verspreiding van het wetsvoorstel t.b.v. de MR-ronde (gepland 16 februari). Om deze reden worden in het conceptwetsvoorstel ook nog geen aangepaste termijnen in de nabestaandenregeling voorgesteld. Dit geldt ook voor de termijnen voor de aanvullende compensatie voor de werkelijke schade van de ex-partner. De reden hiervoor is dat nog onbekend is op welke termijn dit in werking kan treden en wie deze regeling zal uitvoeren, waardoor geen realistische termijn kan worden bepaald. Ten slotte wordt gedurende de advisering door adviesorganen door ons doorgewerkt aan het verder verbeteren van het conceptwetsvoorstel en de toelichting.

Waarschijnlijk wordt onderstaand tijdpad krap doordat het wetsvoorstel op een later moment dan geschetst zal worden aangeboden aan de adviesorganen.

Tijdpad

Actie	Dag	Datum
Ontvangst alle uitvoeringstoetsen	Maandag	Uiterlijk 8-1-2024
Aanvragen adviezen Raad voor de Rechtspraak en Raad voor Rechtsbijstand inzake aanpassen beslistermijnen	Maandag	27 november – 22 januari 2024
Ambtelijke onderraden doorlopen	n.t.b.	n.t.b.
Wetgevingstoets JenV	maandag	22-01 t/m 05-02
Wetsvoorstel verspreiden in MR-ronde	Vrijdag	16-02-2024
Behandeling in MR Aanbieden aan RvS voor advies	Vrijdag	23-02-2024
Ontvangst advies Afdeling advisering RvS	Woensdag	20-03-2024
Nader Rapport wetsvoorstel	Vrijdag	29-03-2024
Wetsvoorstel en nader rapport naar Koning	Vrijdag	29-03-2024
Indiening wetsvoorstel bij TK	dinsdag	02-04-2024
BEHANDELING IN TWEEDE KAMER (indicatief)		Tot 31 mei 2024
BEHANDELING IN EERSTE KAMER (n.t.b.)		Tot 25 juni 2024
Inwerkingtreding wetsvoorstel	maandag	01-07-2024

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

DB&T / Programma DG Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Wetsvoorstel wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen

Datum
17 januari 2024

Notanummer
2024-0000080152

Bijlagen
1. Wetsvoorstel
2. Mvt wetsvoorstel

Aanleiding

Het wetsvoorstel Wet aanpassing termijnen hersteloperatie toeslagen is voor de kerst aangeboden aan de adviesorganen. De wijzigingen met betrekking tot de nabestaandenregeling als gevolg van het amendement Leijten waren nog niet in deze consultatieversie van het wetsvoorstel opgenomen. Hierbij ontvangt u ter bespreking een eerste concept voor de aanpassingen van de nabestaandenregeling, inclusief een voorstel voor beslistermijnen. Ook vragen wij u om op een specifiek onderdeel van de nabestaandenregeling een beslissing te nemen. Tot slot zijn er nog enkele overige aanpassingen gedaan in de MvT en is een aangepaste planning opgenomen.

Beslispunt: aanvullen nabestaandenregeling voor de situatie dat de begunstigde toeslagpartner overlijdt

Voorgesteld wordt om in de nabestaandenregeling op te nemen dat de eigen kinderen van de overleden aanvrager van kinderopvangtoeslag een beroep op de nabestaanderegeling kunnen doen als:

- de begunstigde toeslagpartner overlijdt voorafgaand aan of binnen de aanvraagtermijn en deze nog geen aanvraag heeft gedaan voor alle onderdelen van de nabestaandenregeling, of
- overlijdt voordat toekenning op alle onderdelen waarvoor deze in aanmerking gekomen zou zijn heeft plaatsgevonden.

In de nabestaandenregeling zoals nu opgenomen in de Wet aanvullende regelingen hersteloperatie toeslagen is bepaald dat de eigen kinderen van de overleden aanvrager van kinderopvangtoeslag alleen aanspraak kunnen maken op de regeling als er op het moment van overlijden van de aanvrager van kinderopvangtoeslag geen toeslagpartner was. Als de toeslagpartner is overleden voorafgaand aan inwerkingtreding van de nabestaandenregeling of binnen de aanvraagtermijn en als gevolg daarvan nog geen aanvraag heeft gedaan of overlijdt op het moment dat hij een aanvraag heeft ingediend en daarop nog geen toekenning heeft plaatsgevonden, kunnen de kinderen nu geen aanspraak maken. Dit is echter een onbedoeld gevolg van de manier waarop de regeling is vormgegeven. Daarom wordt voorgesteld om de eigen kinderen in deze situaties aanspraak te kunnen laten maken op de nabestaandenregeling. Als u instemt met dit voorstel zal dit in het wetsvoorstel worden ingevoegd.

Bespreekpunt: beslistermijnen nabestaandenregeling

Zoals u heeft verzocht zijn kortst mogelijke reële beslistermijnen voor de nabestaandenregeling onderzocht. Er wordt gedacht aan een termijn van 6+6 maanden, zowel voor de beslistermijn op een aanvraag voor compensatie (o.a. integrale beoordeling) als voor de beslistermijn op de beoordeling van werkelijke schade. Een voorstel voor de beslistermijn op bezwaar vraagt nog laatste nader overleg. Een integraal overzicht van alle voorgestelde beslistermijnen in de nabestaandenregeling wordt op korte termijn aan u voorgelegd.

Beslistermijn aanvraag compensatie nabestaanden m.u.v. werkelijke schade
Om een balans te vinden tussen de wens van de Tweede Kamer om tot snelle uitvoering van de nabestaandenregeling te komen en het streven naar een regeling die werkbaar is voor UHT, wordt gedacht aan een beslistermijn van 6+6 maanden. Deze termijn wordt uitvoerbaar geacht en geeft naar verwachting óók voldoende ruimte voor een zorgvuldig proces waarin nabestaanden die dat wensen de regie kunnen houden (en we aldus een wat langere termijn voor behandeling kunnen benutten). Daarnaast betekent deze langere termijn niet dat de behandeling van een individueel geval zo lang hoeft te duren, maar omdat niet alle nabestaanden door UHT tegelijk in behandeling kunnen worden genomen is deze termijn nodig om alle gevallen gespreid in de tijd binnen de beslistermijn te kunnen behandelen.

Een alternatieve beslistermijn is een beslistermijn van 4+4 maanden. Dit is de minimale termijn om het gespreid in behandeling nemen van aanvragen mogelijk te maken, rekening houdend met uitvoeringsrisico's. Met deze beslistermijn gaan nabestaanden sneller door het vaststellingsproces van de IB waardoor er minder aandacht kan zijn voor de positie en wensen van de nabestaanden en deze mogelijk minder regie op het proces heeft.

Beslistermijn aanvullende compensatie werkelijke schade
Voor het afhandelen van een aanvraag voor aanvullende compensatie voor werkelijke schade wordt eveneens gedacht aan een termijn van 6+6 maanden. Al tijdens de integrale beoordeling is vanuit CWS een screeningsjurist betrokken om samen met de nabestaande na te gaan of een verzoek tot aanvullende compensatie werkelijke schade een kans van slagen heeft. De familieondersteuner kan helpen bij het achterhalen van de benodigde informatie. Vervolgens kan de aanvraag met voorrang door de CWS worden opgepakt waarmee de beslistermijn haalbaar is. Mogelijk zullen andere groepen gedupeerden langer moeten wachten tot ze aan de beurt zijn, maar gezien de omvang van de populatie is dit effect naar verwachting beperkt en wordt op deze manier wel meer de aansluiting gezocht bij de intentie van het amendement Leijten.

Beslistermijn op bezwaar
- Bij de nabestaandenregeling willen we tegemoet komen aan de wens van de Tweede Kamer om het proces zo kort mogelijk te houden, onder meer door zo kort mogelijke beslistermijnen, terwijl bij de andere regelingen de termijnen verlengd worden. Tussen deze twee kanten moeten we balanceren en de keuzes goed onderbouwen en uitleggen, ook als het gaat om de beslistermijn op bezwaar.
- De beslistermijn op bezwaar heeft daarnaast direct invloed op de totale doorlooptijd van het herstelproces. Als er nog geen toekenning van IB heeft

plaatsgevonden, gaat de beslistermijn voor werkelijke schade namelijk pas lopen als de beslissing op de integrale beoordeling onherroepelijk vaststaat.
- U ontvangt zo spoedig mogelijk het voorstel voor de beslistermijn op bezwaar. Daarbij leggen we u ook het integrale overzicht van de voorgestelde beslistermijnen voor (met verwerking van uw eerdere besluiten).

Bespreekpunt: aangepaste wetteksten en toelichtingen

U vindt in het bijgevoegde (in revisie) de aangevulde concept memorie van toelichting en een conceptwettekst. Naast enkele redactionele wijzigingen zien de aanpassingen op de volgende zaken:
- wijziging nabestaandenregeling (deels)
- wijziging beslistermijnen schaderegeling ex-toeslagpartners
- toelichting verhouding met hoger recht

Wij bespreken graag met u of u zich kunt vinden in de gekozen lijn en of u nog suggesties voor wijziging heeft.

Nabestaandenregeling

Naar aanleiding van besluitvorming inzake de manier waarop de nabestaandenregeling uitvoerbaar is, is het wetsvoorstel en de MvT aangevuld. In de MvT vindt u de wijzigingen in revisie t.o.v. de vorige versie van die met u is besproken. De teksten over de nabestaandenregeling en beslistermijnen m.b.t. nabestaanden zijn in concept gereed en worden nog verder uitgewerkt en afgestemd. U ontvangt 2 februari een nieuwe versie. In de aangevulde MvT wordt toegelicht op welke onderdelen de nabestaandenregeling is aangepast om die uitvoerbaar te laten zijn. De datum van inwerkingtreding van de nabestaandenregeling is op dit moment nog niet precies bekend en is om die reden niet opgenomen.

De beslistermijnen op de werkelijke schade zijn in de MvT reeds toegelicht, de toelichting op de beslistermijnen op de aanvraag voor compensatie, en bezwaarzaken van nabestaanden staan nog op PM en worden op korte termijn nader uitgewerkt.

Wijziging beslistermijnen schaderegeling ex-toeslagpartners (separate bijlage)

Naar aanleiding van uw besluit over de uitvoering van de schaderegeling voor ex-toeslagpartners is het voornemen de beslistermijnen voor KOT-aanvragers en ex-toeslagpartners met elkaar in overeenstemming te brengen.

Aanvulling toelichting verlenging beslistermijnen: verhouding met hoger recht

In een eerste reactie op een eerdere versie van het wetsvoorstel hebben J&V en BZK aangegeven een paragraaf te missen met toelichting op de verhouding tot hoger recht. Deze is toegevoegd. Dit betreft met name artikel 6 EVRM/ artikel 17 Grondwet (redelijke termijn bij rechtsgang) en het rechtszekerheids- en vertrouwensbeginsel. Om te blijven zorgen voor een logisch gestructureerde MvT is het desbetreffende hoofdstuk wat gewijzigd.

Ter informatie: aangepaste planning

De planning is dat het wetsvoorstel op 5 maart wordt behandeld in de MCTH en op 8 maart in de MR. Voorafgaand daaraan (week van 14 februari) ontvangen wij adviezen van adviesorganen, waarop een reactie wordt opgesteld. Dit zal ook deel zal uitmaken van de MvT. Die reacties worden t.z.t. vanzelfsprekend aan u voorgelegd.

Voorleggen adviesorganen
Het wetsvoorstel met de aanpassing van de termijnen is voor de kerst ter advisering aangeboden aan de Raad voor de Rechtspraak, de Raad voor Rechtsbijstand en de Nederlandse Orde van Advocaten. Wij verwachten hun adviezen uiterlijk 14 februari te ontvangen. Vervolgens wordt in de memorie van toelichting per advies een reactie gegeven. Die reactie leggen wij vanzelfsprekend t.z.t. aan u voor. Ook is het wetsvoorstel voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk.

ACTH/MCTH/MR
Zoals met u besproken wordt het wetsvoorstel geagendeerd in een extra ingelaste MCTH op 5 maart. Aanlevering aan deze MCTH heeft als deadline 29 februari. Het ambtelijk voorportaal (ACTH) bespreekt in aanloop daarnaartoe het stuk op 14 februari. Behandeling in de MR is voorzien in de MR van 8 maart.

Wetgevingstoets
De Wetgevingstoets van J&V moet zijn afgerond uiterlijk op moment van bespreking in de MR. Daartoe worden gelijktijdig met de agendering in het ambtelijk voorportaal in de week van 14 februari de stukken met J&V gedeeld ten behoeve van de wetgevingstoets.
De Raad van State heeft gevraagd om ondershands alvast een versie te kunnen ontvangen. Dit zullen wij doen op het moment dat de adviezen van de Raad voor Rechtsbijstand en Raad voor de Rechtspraak zijn verwerkt (naar verwachting in de week van 20 februari).

Tijdpad (vanaf aanbieding aan Raad van State indicatief)

Actie	Dag	Datum
Aanbieding volgende versie wetsvoorstel in tas	Vrijdag	2 februari 2024
ACTH[1]	Woensdag	14 februari 2024
Verzending aan MCTH	Donderdag	29 februari
MCTH[2]	Dinsdag	5 maart 2024
Behandeling in MR Aanbieden aan RvS voor advies	Vrijdag	8 maart 2024
Ontvangst advies Afdeling advisering RvS (indicatief)	Woensdag	19 april 2024
Nader Rapport wetsvoorstel	Vrijdag	3 mei 2024
Wetsvoorstel en nader rapport naar Koning	Vrijdag	3 mei 2024
Indiening wetsvoorstel bij TK	dinsdag	13 mei 2024 (tot 13 mei reces)
BEHANDELING IN TWEEDE KAMER (indicatief)		Tot 15 juni 2024
BEHANDELING IN EERSTE KAMER (n.t.b.)		Tot 10 juli 2024
Inwerkingtreding wetsvoorstel	maandag	16 juli 2024

[1] De versie die naar de ACTH gaat is nog niet voorzien van een wetgevingstoets, en bevat nog niet de reactie op de adviesorganen
[2] De versie die naar de MCTH gaat bevat mogelijk nog niet de reactie op de adviesorganen

Financiële paragraaf
Momenteel zijn de benodigde middelen voor deze regeling (€ 9 mln.) nog niet gereserveerd. De middelen voor deze regeling zijn afhankelijk van de voorjaarsbesluitvorming of het eventueel zelf inpassen op artikel 13.

toelichting

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

A/13-02-2024

Ministerie van Financiën

TER BESPREKING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Wetsvoorstel naar ACTH

Datum
9 februari 2024

Notanummer
2024-0000161106

Bijlage
1. Wetsvoorstel en MvT
2. advies Raad voor Rechtspraak

Aanleiding

Het wetsvoorstel Wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen is aangepast naar aanleiding van eerdere besprekingen. Met deze nota vragen wij uw reactie zodat we die voor een volgende versie kunnen verwerken. De nu voorliggende versie van het wetsvoorstel wordt ook verzonden aan de leden van de ACTH, ter bespreking op woensdag 14 februari. Tevens hebben wij het advies van de Raad voor de Rechtspraak ontvangen.

Bespreekpunt: Nieuwe versie wetsvoorstel en planning

Het bijgevoegde wetsvoorstel is op enkele punten aangevuld en aangepast n.a.v. eerdere besprekingen.

Toelichting

Het bijgevoegde wetsvoorstel wordt op woensdag 14 februari behandeld in de ACTH. We werken ondertussen door aan het wetsvoorstel en de memorie van toelichting (beide documenten behoeven op onderdelen nog finetuning of uitwerking).

Het advies van de Raad voor de Rechtspraak is inmiddels door ons ontvangen (bijlage 2). De Raad adviseert op enkele punten de Memorie van Toelichting aan te vullen. U ontvangt op een later moment een conceptreactie en de voorstellen tot aanvulling van de Memorie van Toelichting. De adviezen van de Raad voor Rechtsbijstand en de Nederlandse Orde van Advocaten worden in de week van 12 februari verwacht. Na ontvangst bespreken wij ook die adviezen met u en stellen een reactie op die wordt opgenomen in de memorie van toelichting. Vervolgens wordt het wetsvoorstel op donderdag 29 februari verzonden naar de MCTH ter behandeling in de MCTH van dinsdag 5 maart. In overleg met BOA bezien we wanneer we u hiertoe de te verzenden versie kunnen voorleggen gezien samenloop met uw dienstreis. We delen het volledige wetsvoorstel tijdens het voorjaarsreces voor de wetgevingstoets met JenV. Vervolgens wordt het wetsvoorstel geagendeerd voor de MR van vrijdag 8 maart 2024 en op dezelfde dag voor advies aangeboden aan de Afdeling advisering van de Raad van State.

graag conceptbrief voorstel

Planning wetsvoorstel

Actie	Dag	Datum
ACTH Onderhandse verzending naar RvS	Woensdag	14 februari 2024
Voorjaarsreces Verzending JenV voor wetgevingstoets		16-02 t/m 26-02
Verzending aan MCTH	Donderdag	29 februari
MCTH[1]	Dinsdag	5 maart 2024
Behandeling in MR Aanbieden aan RvS voor advies	Vrijdag	8 maart 2024
Ontvangst advies Afdeling advisering RvS (indicatief)	Woensdag	19 april 2024
Nader Rapport wetsvoorstel	Vrijdag	3 mei 2024
Wetsvoorstel en nader rapport naar Koning	Vrijdag	3 mei 2024
Indiening wetsvoorstel bij TK	dinsdag	13 mei 2024 (tot 13 mei reces)
BEHANDELING IN TWEEDE KAMER (indicatief)		Tot 15 juni 2024
BEHANDELING IN EERSTE KAMER (n.t.b.)		Tot 10 juli 2024
Inwerkingtreding wetsvoorstel	maandag	16 juli 2024

Op dit moment wordt een uitvoeringstoets opgesteld inzake het beleggen van de aanvragen voor aanvullende compensatie voor de werkelijke schade voor ex-partners bij UHT. Deze uitvoeringstoets wordt uiterlijk begin april verwacht. Dit betekent dat deze uitvoeringstoets niet kan worden meegezonden met het wetsvoorstel naar de MR en de Afdeling advisering van de Raad van State. Indien mogelijk wordt de uitvoeringstoets nagezonden.

Voor de verlenging van de beslistermijnen is eerder een uitvoeringstoets uitgevoerd waarin nog wordt uitgegaan van twee opties, namelijk het hanteren van een generieke einddatum of het verlenen van terugwerkende kracht tot de datum van een persbericht. Er is echter in overleg met de uitvoering besloten om bepaalde specifieke beslistermijnen te verlengen, waardoor die uitvoeringstoets niet meer de lading dekt en gedateerd is. Om deze reden wordt die uitvoeringstoets zodanig aangepast dat het overeenkomt met de huidige maatregelen in het wetsvoorstel.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

[1] De versie die naar de MCTH gaat bevat mogelijk nog niet de wetgevingstoets JenV (naar verwachting wel op moment van behandeling in MR).

Ministerie van Financiën

14-02-2024

HEDEN – I.V.M. AANBIEDEN AAN AZ, MET OOG OP RECES
TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Aanbiedingsformulier MCTH

Datum
14 februari 2024

Notanummer
2024-0000167869

Bijlage
MCTH-formulier

Aanleiding
Het wetsvoorstel Wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen (het wetsvoorstel) wordt behandeld in de MCTH van dinsdag 5 maart 2024.

Beslispunt
Gaat u akkoord met verzending van het wetsvoorstel naar de MCTH?
Wij adviseren u om het bijgevoegde MCTH-aanbiedingsformulier te ondertekenen.

Toelichting
Het wetsvoorstel is vandaag behandeld in de ACTH. Daarin is besloten om het wetsvoorstel aan te bieden aan de MCTH voor behandeling in de MCTH van 5 maart 2024.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

15-02-2024

15/2 16.15

TERSTOND
TER BESPREKING 15 FEB 2024 16.15
Aan
Staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane~~de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane~~

dg herstel

Persoonsgegevens

Datum
15 februari 2024

Notanummer
2024-0000169329

Bijlagen
1. Overzicht adviezen
2. Advies NOvA
3. Advies Raad voor de rechtspraak

nota

NOTA Reactie overleg- en adviesorganen

Aanleiding

De Raad voor de Rechtspraak en de Nederlandse Orde van Advocaten hebben advies uitgebracht bij het conceptwetsvoorstel Wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen. Beide adviezen treft u aan in de bijlagen. Ook is het wetsvoorstel behandeld in de ACTH van afgelopen woensdag 14 februari. Wij zullen tijdens de bespreking de inhoud van de adviezen toelichten en terugkoppeling geven van de ACTH.

Bespreekpunten

- U wordt gevraagd kennis te nemen van de adviezen van de adviesorganen (bijgevoegd);
- Wij bespreken graag uw wensen qua reactie op de adviezen (vervolgens stellen wij een conceptreactie op die met u wordt gedeeld);
- U wordt gevraagd om aan te geven op welke manier en op welk moment wij de wijzigingen in de memorie van toelichting n.a.v. de adviezen aan u voorleggen.

Kernpunten

- De Raad voor de Rechtspraak adviseert de toelichting van het wetsvoorstel uit te breiden. Voorstel is om - waar dat niet al gebeurd was - de MvT op de desbetreffende punten aan te passen.
- De Nederlandse Orde van Advocaten adviseert negatief over het wetsvoorstel. Voorstel is om naar aanleiding van een aantal kritiekpunten in de MvT een nadere toelichting op te nemen, maar het advies vormt geen aanleiding om af te zien van de plannen.
- De Raad voor Rechtsbijstand geeft aan vandaag (15 februari jl.) hun advies te sturen.
- De ACTH geeft een tweetal aandachtspunten mee. Voorstel is om deze op te volgen.

In de bijlage treft u een overzicht van de adviezen en de voorgestelde wijze van verwerking.

Toelichting

Het wetsvoorstel wordt op 5 maart in de MCTH behandeld en op 8 maart in de MR. Er is tot de behandeling in de MR nog een aantal zaken dat voor die tijd wordt toegevoegd aan het wetsvoorstel. Het betreft in het kort de volgende zaken.

1. Uw opmerkingen op de versie van het wetsvoorstel van 13 februari worden verwerkt.
2. de paragraaf 'verhouding hoger recht' in de memorie van toelichting wordt op verzoek van JenV en BZK steviger gemaakt; en
3. Wij stellen reacties op de adviezen van de adviesorganen op die in de memorie van toelichting worden opgenomen.

Politiek/bestuurlijke context
Op 5 maart 2024 staat bespreking van het wetsvoorstel in de MCTH gepland.

Planning wetsvoorstel

Actie	Dag	Datum
Adviezen Raad voor Rechtsbijstand en NOvA verwacht	Week 7	12 – 17 februari
ACTH Onderhandse verzending naar RvS	Woensdag	14 februari 2024
Voorjaarsreces Verzending JenV voor wetgevingstoets		16-02 t/m 26-02
MCTH-formulier ondertekenen bewindspersoon, verzending aan MCTH	Dinsdag	Uiterlijk 27-02
Ondertekenen MR-formulier (wellicht niet nodig)		Uiterlijk 1 maart
MCTH[1]	Dinsdag	5 maart 2024
Behandeling in MR Aanbieden aan RvS voor advies	Vrijdag	8 maart 2024
Ontvangst advies Afdeling advisering RvS (indicatief)	Woensdag	19 april 2024
Nader Rapport wetsvoorstel	Vrijdag	3 mei 2024
Wetsvoorstel en nader rapport naar Koning	Vrijdag	3 mei 2024
Indiening wetsvoorstel bij TK	dinsdag	13 mei 2024 (tot 13 mei reces)
BEHANDELING IN TWEEDE KAMER (indicatief)		Tot 15 juni 2024
BEHANDELING IN EERSTE KAMER (n.t.b.)		Tot 10 juli 2024
Inwerkingtreding wetsvoorstel	maandag	16 juli 2024

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

[1] De versie die naar de MCTH gaat bevat mogelijk nog niet de wetgevingstoets JenV (naar verwachting wel op moment van behandeling in MR).

Ministerie van Financiën

HEDEN, T.B.V. BESPREKING 22/2 12:30
TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane

Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Wet termijnaanpassingen en nabestaandenregeling hersteloperatie

Datum
21 februari 2024

Notanummer
2024-0000172655

Bijlagen
1. Wetsvoorstel
2. Advies Raad voor Rechtsbijstand
3. Oude nota met bijlagen

Aanleiding

In het bijgevoegde wetsvoorstel is uw eerdere inbreng verwerkt en zijn reacties op de adviezen van de adviesorganen opgenomen.

Beslispunt: wetsvoorstel versturen naar MCTH

Wij adviseren u om het bijgevoegde wetsvoorstel aan te bieden aan de MCTH.

Toelichting

U vindt ten opzichte van de vorige versie van het wetsvoorstel die u heeft ontvangen de volgende zaken:

1. de naar aanleiding van uw inbreng aangepaste memorie van toelichting (met revisieversie; bijlage 1);
2. in de memorie van toelichting zijn de conceptreacties opgenomen op de adviezen van de Raad voor de Rechtspraak, de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA) en de Raad voor Rechtsbijstand (bijlage 1).

Eenheid van kabinetsbeleid

Stand van zaken en proces

Het wetsvoorstel is afgelopen vrijdag (16 februari) voor wetgevingstoets gedeeld met JenV en onderhands gedeeld met de Afdeling advisering van de Raad van State. Het wetsvoorstel wordt donderdag 29 februari verzonden naar de MCTH ter behandeling in de MCTH van dinsdag 5 maart. Indien de MCTH instemt met het voorstel wordt het behandeld in de MR van 8 maart (zie voor de totale planning het overzicht in de bijlage bij deze nota). U ontvangt kort voor de MCTH een annotatie.

Adviezen adviesorganen
Wij hebben eerder de adviezen van de Raad voor de Rechtspraak en de Nederlandse Orde van Advocaten met u gedeeld (bijlage 2). Wij hebben inmiddels het advies van de Raad voor Rechtsbijstand ontvangen. Een reactie op deze adviezen is opgenomen in de memorie van toelichting, op enkele punten zijn elders in de memorie van toelichting om die reden enkele toevoegingen gedaan. Wij verwachten dat de ATR vandaag (woensdag 21 februari) het advies vaststelt. Dit kan leiden tot wijziging van de memorie van toelichting.

Raad voor Rechtsbijstand
De Raad voor Rechtsbijstand geeft mee dat de substantiële verruiming van termijnen zoals voorgesteld in principe de rechtszekerheid negatief kan beïnvloeden. Daarnaast geeft de Raad mee dat de hersteloperatie forse uitdagingen kent in de uitvoering en vooral daardoor kampt met lange doorlooptijden. In de reactie wordt in de MvT nadere toelichting op de al ingezette acties opgenomen, als onderbouwing dat verdere versnelling moeilijk is, wat de langere termijnen rechtvaardigt. U vindt in paragraaf 10.2 van de memorie van toelichting de conceptreactie op dit advies.

Planning wetsvoorstel

Actie	Dag	Datum
Voorjaarsreces		16-02 t/m 26-02
Verzending aan MCTH	Donderdag	29 februari
MCTH[1]	Dinsdag	5 maart 2024
Behandeling in MR Aanbieden aan RvS voor advies	Vrijdag	8 maart 2024
Ontvangst advies Afdeling advisering RvS (indicatief)	Woensdag	19 april 2024
Nader Rapport wetsvoorstel	Vrijdag	3 mei 2024
Wetsvoorstel en nader rapport naar Koning	Vrijdag	3 mei 2024
Indiening wetsvoorstel bij TK	dinsdag	13 mei 2024 (tot 13 mei reces)
BEHANDELING IN TWEEDE KAMER (indicatief)		Tot 15 juni 2024
BEHANDELING IN EERSTE KAMER (n.t.b.)		Tot 10 juli 2024
Inwerkingtreding wetsvoorstel	maandag	16 juli 2024

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

[1] De versie die naar de MCTH gaat bevat mogelijk nog niet de wetgevingstoets JenV (naar verwachting wel op moment van behandeling in MR).

Ministerie van Financiën

07-03-2024

HEDEN – I.V.M. AANBIEDEN AAN KABINET VAN DE KONING
TER BESLISSING
Aan
Staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Ondertekenen brieven wetsvoorstel beslistermijnen en nabestaandenregeling

Datum
6 maart 2024

Notanummer
2024-0000197483

Bijlagen
1. Wetsvoorstel en MvT
2. Brief aan Koning
3. Uitvoeringstoetsen
4. Adviezen
5. Revisieversie MvT

Aanleiding

Het wetsvoorstel Wet aanpassingen termijnen en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen (het wetsvoorstel) is afgelopen dinsdag in de MCTH behandeld en staat op de agenda van de MR van komende vrijdag (8 maart 2024).

Beslispunt: ondertekening stukken voor Koning en Raad van State

Wij adviseren u om de volgende stukken te ondertekenen:
1. de bijgevoegde memorie van toelichting (bijlage 1); en
2. de brief aan de Koning (bijlage 2).

Toelichting

Wij verzenden het wetsvoorstel na de MR komende vrijdag ter advisering via de Koning naar de Afdeling advisering van de Raad van State. De memorie van toelichting is naar aanleiding van de bespreking met u van afgelopen maandag op onderdelen aangepast. Daarnaast is in overleg met de ministerie van JenV en BZK de paragraaf met de verhouding tot hoger recht versterkt (zie revisieversie, bijlage 5).

In de brief aan de Koning is in overleg met JenV opgenomen dat de Afdeling advisering van de Raad van State wordt gevraagd om bijzondere aandacht te schenken aan het voornemen om bepaalde beslistermijnen te verlengen en de verhouding van dat voornemen tot hoger recht. Wij verwachten dat de Afdeling rond 19 april adviseert. Wij vragen u om de brief aan de Koning en de memorie van toelichting te ondertekenen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

beoogde verlenging van de aanvraagtermijn (die op dit moment loopt tot en met 31 december 2023) terugwerkende kracht te verlenen tot en met 1 januari 2024.

De Staatssecretaris van Financiën,

Ministerie van Financiën

A/27-03-2024 bespreken

Programma DG Herstel

Persoonsgegevens

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Datum
26 maart 2024

Notanummer
2024-215645

Bijlagen
1. Tabel aanvullende regelingen
2. Nota 2022-187366
3. Nota 2022-234284

nota

Inzet BAC en CvW bij de aanvullende regelingen

Aanleiding

De bezwaarschriftenadviescommissie hersteloperatie toeslagen (BAC) en de Commissie van onafhankelijke deskundigen hersteloperatie toeslagen (hierna: CvW[1]) hebben een rol in de hersteloperatie toeslagen ten aanzien van mogelijk gedupeerde aanvragers van kinderopvangtoeslag (hierna KOT-aanvragers). De vraag is welke rol zij krijgen bij de uitvoering van de aanvullende regelingen. Indien niets wordt geregeld hebben de commissies geen enkele rol bij de aanvullende regelingen.

juli 2022

U heeft eerder ingestemd met het voorleggen aan de BAC en de CvW van de (bezwaar)zaken van een afgebakende groep kinderen van overleden ouders (nota 2022-187366, bijlage 2). Vanwege het onderzoek naar de rol van de commissies in het kader van het programma verbeteren en versnellen is eerder dit jaar en in 2023 besloten om de groep kinderen van overleden ouders niet toe te voegen aan de instellingsregeling BAC (nota 2022-234284, bijlage 3). Wij geven in deze nota breder aan welke rol wij zien voor de CvW en de BAC bij alle aanvullende regelingen.

september 2022

Beslispunt: wettelijk regelen van rol commissies bij aanvullende regelingen

Wij adviseren u om wettelijk te regelen dat de commissies CvW en BAC een rol kunnen krijgen met het oog op de uitvoering van de nabestaandenregeling, de ex-partnerregeling en de kindregeling.

De precieze taakomschrijving van deze commissies binnen deze regelingen vindt op een later moment plaats door aanpassing van de instellingsregelingen CvW en BAC en die taakomschrijving wordt nog aan u voorgelegd. Wij zien overigens enkel een rol voor de CvW en de BAC in situaties waarin die commissies ook in het kader van de integrale beoordeling een rol zouden hebben (zie hierna) en voor de BAC mogelijk bij de werkelijke schade voor de ex-partnerregeling.

???

Indien u instemt met dit beslispunt, dragen wij zorg voor een algemene juridische basis in het wetsvoorstel Wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen. Dat zal bij voorkeur gebeuren na ommekomst van het

[1] Deze commissie wordt ook wel aangeduid als de Commissie van wijzen.

advies van de Afdeling advisering van de Raad van State op het wetsvoorstel.[2] Vervolgens worden op een later moment de instellingsregelingen BAC en CvW aangepast, waarin specifiek de taken van deze commissies worden geregeld.

Kern

- We stellen voor om wettelijk te regelen dat de commissies (BAC en CvW) een rol *kunnen* krijgen met het oog op de uitvoering van de nabestaandenregeling, de ex-partnerregeling en de kindregeling.
- De invulling van de taakomschrijving van deze commissies vindt op een later moment plaats door aanpassing van de Uitvoeringsregelingen BAC en CvW. Die aanpassingen worden nog aan u voorgelegd. Wij leggen in deze nota de huidige denkrichtingen in dit kader al aan u voor, zodat wij dit met u kunnen bespreken.
- Als uitgangspunt geldt dat wij de werkzaamheden van deze commissies bij de aanvullende regelingen zo gericht mogelijk willen inrichten. De commissies krijgen enkel een rol indien sprake is van een toetsing op gedupeerdheid van de overleden aanvrager.
- We zien dus **geen** rol voor de commissies voor de gehele ex-partnerregeling, kindregeling of nabestaandenregeling. Mogelijk zou de BAC nog wel een rol kunnen spelen bij bezwaren tegen de beschikking werkelijke schade voor de ex-partner.
- We zien op dit moment het meeste in een rol voor de CvW in zowel de nabestaandenregeling, de ex-partnerregeling en de kindregeling. We willen de BAC alleen inzetten in bepaalde, nog nader in te vullen, situaties in de nabestaandenregeling (en dus niet in de ex-partnerregeling en de kindregeling). We informeren u later over de mogelijke inzet van de BAC bij de werkelijke schade in de ex-partnerregeling.
- U vindt in bijgevoegd overzicht (bijlage 1) een overzicht van de (verwachte) omvang van de totale populatie in de aanvullende regelingen en van de populatie waarin de CvW en de BAC een rol krijgen.
- Er moet ten aanzien van de ex-partnerregeling en de kindregeling nog een gesprek met de CvW plaatsvinden. Ook vindt nog een analyse plaats van de uitvoeringsconsequenties voor de situatie waarin de CvW een rol krijgt. Beide worden binnen enkele weken afgerond.
- Er worden t.z.t. uitvoeringstoetsen verricht op de voorgenomen wijzigingen van de instellingsregelingen.

Toelichting

In de Wet hersteloperatie toeslagen is bepaald dat Onze Minister commissies kan instellen met het oog op de uitvoering van bepaalde regelingen in de hersteloperatie toeslagen. Het is om deze reden nodig om wettelijk te bepalen voor welke aanvullende regelingen die commissies een taak kunnen krijgen. Vervolgens wordt in de Instellingsregelingen bepaald welke taak dat betreft.

Rol CvW en BAC

De CvW beoordeelt voorgenomen beschikkingen van UHT ten aanzien van de aanvrager van kinderopvangtoeslag tot het geheel of gedeeltelijk afwijzen van een aanvraag tot compensatie of een OG/S-tegemoetkoming. Ook adviseert het over de vraag of sprake is van een schrijnend geval volgens de vangnetbepaling. De BAC heeft tot taak het adviseren van de Belastingdienst/Toeslagen over bezwaren

[2] Artikel 5.2 van de Wet hersteloperatie toeslagen, waarin wordt verwezen naar de regelingen waar de commissies een taak vervullen, wordt dan uitgebreid.

van aanvragers van kinderopvangtoeslag tegen beschikkingen die zijn vastgesteld betreffende de compensatie en OG/S-tegemoetkoming, aanvullende werkelijke schade en de vangnetbepaling. In beide gevallen kan sprake zijn van een uitzonderingsgrond waardoor een zaak niet aan de betreffende commissie hoeft te worden voorgelegd.

De voornaamste functie van zowel de CvW als de BAC is het bieden van extra waarborgen aan aanvragers die van mening zijn dat zij ten onrechte niet als gedupeerde zijn aangemerkt. Een toets op gedupeerdheid van de overleden aanvrager vindt in de meeste gevallen niet plaats in de ex-partnerregeling en de kindregeling. In de nabestaandenregeling zal in meer gevallen gedupeerdheid vastgesteld moeten worden. Dit hangt o.a. af van het aantal zelfmelders. De bepaling of een ex-partner of kind in aanmerking komt voor de ex-partnerregeling of kindregeling is een afgeleide van de eerdere toetsing op gedupeerdheid van de aanvrager van kinderopvangtoeslag en hierbij hebben de BAC en de CvW een rol gehad. Om deze reden is het niet nodig om de CvW en BAC open te stellen voor de gehele ex-partnerregeling, de kindregeling en de regeling voor nabestaanden.

Ex-partners, kinderen en nabestaanden kunnen in aanmerking komen voor respectievelijk de ex-partnerregeling, de kindregeling of de nabestaandenregeling als de KOT-aanvrager is overleden (zie bijlage 1). Hierbij geldt de eis dat aannemelijk wordt dat de KOT-aanvrager of ex-partner als gedupeerde zou zijn aangemerkt indien diegene nog in leven zou zijn geweest (en de betrokkene aan de overige voorwaarden van die regeling voldoet). In dit specifieke geval is de gedupeerdheid van de ouder dus niet eerder vastgesteld en toetst UHT dat nog. Indien de overleden aanvrager nog zou hebben geleefd en een aanvraag voor herstel zou hebben ingediend dan zouden de CvW en de BAC daar in voorkomende gevallen een rol hebben gehad. Wij stellen om deze reden voor om wettelijk te regelen dat de CvW en de BAC een rol *kunnen* vervullen bij de uitvoering van de ex-partnerregeling, de kindregeling en de nabestaandenregeling. Ook vindt nog een analyse plaats van de uitvoeringsconsequenties van de CvW een rol geven. Vervolgens is de vraag op welke manier die taak wordt ingevuld in de Instellingsregelingen.

Invulling van de werkzaamheden van de CvW en de BAC
Wij vinden het in het kader van uniformiteit van (extra) rechtsbescherming ten opzichte van aanvragers van kinderopvangtoeslag in beginsel logisch om beide commissies, dus zowel de CvW als de BAC, een rol te geven bij de toetsing op gedupeerdheid van de overleden KOT-aanvrager voor de nabestaandenregeling, ex-partnerregeling en kindregeling. De CvW kijkt naar het antwoord op de vraag of sprake is van gedupeerdheid en de BAC kijkt naar de beschikking als geheel. Hier dient bij te worden bedacht dat de doorlooptijden bij de BAC lang zijn. De gemiddelde doorlooptijd in bezwaar is op dit moment bij aanvragers van kinderopvangtoeslag meer dan een jaar en loopt op. Ouders die geen beroep niet tijdig beslissen indienen wachten in voorkomende gevallen twee jaar of meer. Het aantal bezwaren ligt daarnaast fors hoger dan de eerdere prognoses. De bezwaren inzake de nieuwe regelingen gaan door een separaat team worden behandeld, maar dit neemt de zorgen qua doorlooptijd bij de BAC niet weg. Bij de CvW is er geen sprake van wachttijd. De CvW doet enkele dagen over de behandeling. De doorlooptijd om tot een advies van de BAC te komen is (veel) langer, het bezwaarproces is ook anders van aard, zo hoort de BAC voorafgaand aan het advies belanghebbenden tijdens een hoorzitting.

Tegen deze achtergrond denken wij er op dit moment aan om de CvW wel standaard een rol te geven als er (gedeeltelijk) geen gedupeerdheid wordt aangenomen bij de overleden aanvrager in de ex-partnerregeling, de nabestaandenregeling en de kindregeling door UHT. De BAC krijgt dan niet standaard een rol. De keuze om dat niet standaard voor de BAC te doen, doet op zich niets af aan de rechtsbescherming voor de betrokkene. UHT stelt, na beoordeling van de CvW, de beschikking vast waarna rechtsbescherming is geborgd door de mogelijkheid van bezwaar tegen de beslissing en (hoger) beroep bij de rechter.

De BAC een rol geven
Wij stellen voor om de rol van de BAC in de nabestaandenregeling – in ieder geval op dit moment – open te houden en deze niet op voorhand in te vullen aan de hand van de systematiek van de huidige instellingsregeling. Dit om de volgende redenen.

- De systematiek van de huidige instellingsregeling (voorleggen aan de BAC, tenzij zich één of meer van vijf uitzonderingsgronden voordoen) moet zich nog bewijzen in de praktijk. Die systematiek is vooral ook ingegeven doordat in de beleidsbesluiten (compensatie) standaard voorlegging aan de BAC was voorzien.
- De gronden van de instellingsregeling zullen niet direct toepasbaar zijn, de best toepasbare grond (evidente advieslijnen) zal vergen dat zaken eerst standaard worden voorgelegd, vanuit de verwachting dat zich in zaken van nabestaanden ook nieuwe rechtsvragen voor zullen doen (vgl. de inschatting van de CvW).
- Als snelle duidelijkheid van belang is, dan is een route zonder BAC veel flexibeler. UHT kan dat prioriteren door deze zaken bij aparte teams te beleggen.
- De omvang van het aantal zaken laat zich niet ten volle voorspellen. Hoe meer zaken, hoe groter de werklast voor UHT en BAC en hoe lastiger zaken te prioriteren zijn.
- De Tweede Kamer heeft om snelle duidelijkheid gevraagd in de afhandeling, het kiezen voor een langer bezwaarproces met BAC past daar niet bij.

Verwachte populatie per regeling
In de tabel in bijlage 1 is per regeling aangegeven hoe groot de verwachte populatie is en in hoeveel gevallen naar verwachting een toets op gedupeerdheid van de aanvrager door UHT moet plaatsvinden omdat sprake is van een overleden aanvrager. Dit betreft naar verwachting een aanzienlijk kleinere populatie dan de totale populatie van die regelingen.

Er zitten onzekerheidsmarges in het aantal aanvragers. Wij vinden het daarom niet raadzaam om uit te gaan van harde getallen. Dat geldt voor het totale aantal aanvragers, maar ook voor het gedeeltelijk daarvan dat langs CvW en vervolgens BAC gaat. De gehele populatie overleden aanvragers van kinderopvangtoeslag in Nederland in de relevante periode is vele malen groter dan de concrete zaken die nu bij UHT in beeld zijn als mogelijk gedupeerd. (statistisch gezien is er een veel grotere groep overleden kot-ouders (statistisch rond de 10.000, die groep is nog groter als het gaat om ouders die nooit KOT hebben aangevraagd). Kinderen en ex-toeslagpartners zullen niet altijd een goede inschatting kunnen maken van de gedupeerdheid van de KOT-ouder. Dat leidt er bij de kindregeling bijvoorbeeld toe

dat er een ruime meerderheid van de zelfmelders kinderen betreft van ouders die nooit KOT hebben aangevraagd. Datzelfde kan zich bij de andere regelingen voordoen. Alhoewel een goede uitleg dan mogelijk zorgt voor het voorkomen van vervolgprocedures, weten we dat nog niet zeker. De uitvoering is in maart opgestart, op dit moment worden kinderen gevraagd de reden van hun aanvraag toe te lichten.

Zienswijze CvW en BAC
Er is een aantal weken geleden informeel met de voorzitter van de CvW gesproken over de mogelijk inzet van de CvW in de nabestaandenregeling. De insteek wordt onderschreven al is het nodig om nog door te spreken over invulling van de bewijslast. Dat zal voor deze dossiers net iets andere afspraken verlangen dan ten aanzien van de aanvragers van kinderopvangtoeslag. Over de kindregeling en ex-partnerregeling is nog niet gesproken met de CvW. Om de CvW een rol te kunnen geven bij de kindregeling, moet UHT binnen enkele maanden kunnen starten met het voorleggen van zaken aan de CvW.

U wordt op korte termijn geïnformeerd over de zienswijze van de BAC.

Proces
Indien u een rol ziet voor de commissies, nemen wij bij voorkeur na ommekomst van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State in het wetsvoorstel Wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen een algemeen geformuleerde wijziging van de wettelijke grondslag voor de commissies in de Wet hersteloperatie toeslagen op. Daarnaast zullen wij de instellingsregelingen BAC en CvW naar aanleiding van een analyse van de uitvoeringsconsequenties voor de situatie waarin de CvW een rol krijgt in de kindregeling en de ex-partnerregeling en uw besluit aanpassen. Vanzelfsprekend worden alle wijzigingen ter beslissing aan u voorgelegd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
De staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG Herstel
Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Wijzigingen (eind)data in Wet hersteloperatie toeslagen

Datum
2 april 2024

Notanummer
2024-0000212803

Bijlagen
1. Nota Startmoment uitvoering HZK-regeling

Aanleiding

In de Wet hersteloperatie toeslagen (Wht) zijn voor verschillende herstelregelingen vervaltermijnen opgenomen. De noodvoorziening voor de aanvrager van kinderopvangtoeslag (KOT-aanvrager) vervalt bijvoorbeeld per 1 januari 2025, in de regeling voor gedupeerden in de huurtoeslag, zorgtoeslag en het kindgebonden budget (HZK-regeling) geldt een uiterste uitbetaaldatum van 31 december 2025 en voor het ambtshalve kwijtschelden van bestuursrechtelijke schulden door uitvoerders die vallen onder de verantwoordelijkheid van SZW is de einddatum 1 januari 2026. De huidige termijnen leiden tot knelpunten voor gedupeerden en daarom stellen wij voor om deze data in de wet aan te passen.

Beslispunt: aanpassen wettelijke vervaldata

Wij adviseren u om in te stemmen met het aanpassen van de Wht op de volgende punten:

1. De uiterste betaaldatum in de HZK-regeling van 31 januari 2025 te schrappen en te regelen dat de uiterste betaaldatum maximaal een jaar na datum beschikking is (cf. overige nieuwe regelingen).
2. Te regelen dat de einddatum van de incidentele noodvoorziening in de HZK en voor KOT-aanvragers bij koninklijk besluit wordt bepaald.
3. Te regelen dat de uiterste datum voor het ambtshalve kwijtschelden van bestuursrechtelijke schulden door uitvoerders van SZW bij koninklijk besluit wordt bepaald.

Toelichting

Algemeen

Wij stellen ten aanzien van de vervaldata voor om die data niet te vervangen door data verder in de toekomst, maar om voor de bovengenoemde drie onderdelen te werken met een bepaling die regelt dat het laten vervallen ervan geschiedt bij koninklijk besluit. Dit zorgt voor flexibiliteit om waar nodig bepaalde onderdelen eerder buiten werking te stellen.

1. Uiterste betaaldatum HZK-regeling

In de Wht is bepaald dat de betaling van de tegemoetkoming van de HZK-regeling door de Belastingdienst/Toeslagen binnen vier weken nadat de beschikking tot toekenning is bekendgemaakt, plaatsvindt. Indien de rechthebbende daar om heeft verzocht volgt uitbetaling op een latere datum, maar niet later dan 31 december 2025. Ten tijde van het introduceren van deze datum was de inschatting dat de HZK-regeling eerder zou starten en ook eerder zou zijn

afgerond. Inmiddels is de start van de HZK-regeling uitgesteld tot januari 2025 (zie nota in bijlage). Als de uiterste betaaldatum die in de wet is opgenomen wordt gehandhaafd, dan voorzien wij dat dit knelpunten voor gedupeerden mee zou kunnen brengen. Het is namelijk mogelijk dat er een samenloop is tussen de regeling voor KOT-gedupeerden en de uitvoering van de HZK-regeling. Indien voor KOT-gedupeerden relatief laat (in 2025) gedupeerdheid vastgesteld wordt, kan men allereerst de schulden opgelost willen hebben alvorens uitbetaald te worden vanuit de HZK-regeling.

Om te voorkomen dat HZK-benadeelden mogelijk tegen knelpunten aanlopen met de huidige uiterste betaaldatum, wordt voorgesteld om de uiterste betaaldatum te laten vervallen en te vervangen door een bepaling dat uitstel van uitbetaling kan plaatsvinden tot een jaar na dagtekening van de beschikking tot toekenning van een tegemoetkoming. Hiermee wordt ook aangesloten op de systematiek voor bijvoorbeeld kinderen die een geldbedrag ontvangen op grond van de kindregeling. Door aan te sluiten bij de werkwijze van de overige regelingen ontstaan er bovendien geen onderlinge verschillen en borgt deze werkwijze dat iedere benadeelde dezelfde termijn van uitstel kan aanvragen.

2. Noodvoorziening HZK-regeling en voor KOT-aanvragers

In de Wht is geregeld dat de incidentele noodvoorziening voor de HZK met ingang van 1 januari 2025 vervalt. Omdat de HZK-regeling per januari 2025 in uitvoering zal gaan, vinden wij het wenselijk om de noodvoorziening minstens gedurende de uitvoering van de HZK-regeling te laten doorlopen. Omdat de HZK-regeling al in werking is getreden, kan er al aanspraak gemaakt worden op de incidentele noodvoorziening. In 2022 en 2023 zijn er 136 verzoeken binnengekomen. Verwacht kan worden dat wanneer met uitvoering gestart wordt, er vaker beroep gedaan wordt op de noodvoorziening. Om te voorkomen dat gedupeerden die in een noodsituatie verkeren tussen wal en schip vallen, wordt daarom voorgesteld om de einddatum van de incidentele noodvoorziening aan te passen en te regelen dat de einddatum wordt vastgesteld bij koninklijk besluit. Hetzelfde stellen wij voor ten aanzien van de noodvoorziening voor KOT-aanvragers.

3. Ambtshalve kwijtschelding publieke schulden (SZW)

Tot slot is in de Wht geregeld dat publieke schuldeisers ambtshalve schulden voor de gedupeerde KOT-aanvragers, partners en ex-toeslagpartners kwijtschelden. De wettelijke einddatum die geldt voor de uitvoerders vallende onder de verantwoordelijkheid van SZW is 1 januari 2026. Daarna kan kwijtschelding enkel op aanvraag.

Ambtshalve kwijtschelding kan pas plaatsvinden nadat gedupeerdheid is vastgesteld. Aangezien de verwachting is dat de laatste IB's eind 2025 zullen worden afgerond, is het niet wenselijk om de einddatum van 1 januari 2026 voor het ambtshalve kwijtschelden van publieke schulden te handhaven. Net als met de noodvoorziening geldt hier dat er nog een groep is die een IB moet doorlopen om vast te stellen of er sprake is van gedupeerdheid. Daar komt nog bij dat voor de ex-toeslagpartners geldt dat de compensatie (en het kwijtschelden van schulden) afhankelijk is van het moment waarop gedupeerdheid bij de KOT-aanvrager wordt vastgesteld. Het is dan ook reëel dat ook deze datum kan leiden tot een knelpunt voor gedupeerde ouders of ex-toeslagpartners. Om te zorgen dat ook voor de laatste groepen gedupeerde ouders en ex-toeslagpartners de publieke schulden nog ambtshalve kunnen worden kwijtgescholden, wordt voorgesteld om in de Wht

Waarom alleen SZW?

de einddatum van 1 januari 2026 te laten vervallen en te regelen dat de einddatum wordt vastgesteld bij koninklijk besluit. Relevante bepalingen die hieronder vallen worden meegenomen in de wijziging.

Uitvoeringstoetsen
De wijzigingen die worden voorgesteld hebben weinig tot geen impact op de uitvoering en zijn uitvoerbaar. Zowel DGT als SZW geven aan geen u-toets te vereisen voor deze wijzigingen.

Financiële paragraaf
HZK: In de Voorjaarsnota 2024 is al rekening gehouden met de start in januari 2025 voor de uitvoering en betalingen van de HZK-regeling. In de meerjarenprognose is voor deze regeling een bedrag gereserveerd van €28,8 mln. op basis van de aanname van totaal 22.500 benadeelden. De verdeling van het budget is als volgt: Huurtoeslag € 19,6 mln., Zorgtoeslag € 5,5 mln. en Kindgebonden Budget €3,7 mln. Op basis van het werkelijk aantal benadeelden kunnen deze bedragen nog wijzigen.

Noodvoorziening KOT: Dit heeft geen financiële impact.

Ambtshalve kwijtschelding publieke schulden (SZW): Op basis van de huidige inzichten verwachten wij dat de budgetten toereikend zijn.

Proces
Indien u instemt met de voorgestelde wijzigingen, nemen wij de wijzigingen bij voorkeur na ommekomst van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State op in het wetsvoorstel Wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen. Indien dit niet mogelijk blijkt, kunnen deze wijzigingen eventueel bij nota van wijziging op genoemd wetsvoorstel worden geïntroduceerd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG Herstel Herstelbeleid

Persoonsgegevens

Datum
11 april 2024

Notanummer
2024-0000229885

Bijlagen
geen

nota

Verlengen termijn SBN nabestaandenregeling

Aanleiding

Op grond van de Wht start en eindigt de aanvraagtermijn voor de private schuldenregeling bij SBN op hetzelfde moment als de aanvraagtermijn voor diverse onderdelen van de nabestaandenregeling die worden uitgevoerd door UHT. Dit kan leiden tot een probleem met het tijdig beslissen, omdat SBN pas kan beslissen op de aanvraag op het moment dat UHT heeft geoordeeld dat sprake is van gedupeerdheid van de overleden aanvrager en dat kan enige tijd duren. Hierdoor ontstaan knelpunten in het halen van de beslistermijn bij de uitvoering van het overnemen of betalen van privaatrechtelijke schulden door SBN. Daarom stellen wij in deze nota voor dit aan te passen en SBN altijd een beslistermijn van zes maanden te geven.

Daarnaast informeren wij u in deze nota over de oplossing voor een praktisch probleem rond de start van de aanvraagtermijn van de aanvullende compensatie voor de werkelijke schade in het geval sprake is van meerdere begunstigde kinderen.

Beslispunt: beslistermijn voor SBN stellen op zes maanden vanaf vaststellen gedupeerdheid overleden aanvrager

Wij adviseren u om te regelen dat voor SBN de beslistermijn van zes maanden pas start vanaf het moment dat vaststaat dat sprake is van een gedupeerde overleden aanvrager van kinderopvangtoeslag in de situatie dat die gedupeerdheid nog niet is vastgesteld op het moment dat de nabestaande de aanvraag doet voor de private schuldenregeling.

Toelichting

Aanvraag- en beslistermijn SBN in de nabestaandenregeling

In de wet is bepaald dat een aanvraag voor de nabestaandenregeling wordt ingediend binnen zes maanden na inwerkingtreding van de nabestaandenregeling (indien de aanvrager is overleden voor inwerkingtreding van de regeling) of binnen zes maanden na de datum van overlijden van de aanvrager bij overlijden na inwerkingtreding van de nabestaandenregeling. Deze termijn kan eenmaal met zes maanden worden verlengd. De aanvraagtermijn voor de compensatie en tegemoetkoming vangt hierdoor op hetzelfde moment aan als de aanvraagtermijn voor de privaatrechtelijke schuldenregeling en eindigt ook op hetzelfde moment. De beslistermijn is voor beide aanvragen zes maanden na ontvangst van de

aanvraag (met de mogelijkheid om eenmaal met zes maanden te verlengen). Dit kan tot problemen leiden voor SBN.

In veel gevallen heeft de UHT op het moment van de aanvraag al in beeld dat sprake is van een gedupeerde overleden aanvrager. In andere gevallen dient UHT eerst te onderzoeken of een nabestaande die een aanvraag heeft gedaan in aanmerking komt voor de nabestaandenregeling. Gedurende dat onderzoek loopt dan ook de beslistermijn voor SBN, zonder dat voor SBN helder is of sprake is van een nabestaande van een overleden aanvrager cf. de nabestaandenregeling. Het kan hierdoor voorkomen dat iemand zich als nabestaande meldt bij SBN voordat voor SBN duidelijk is of het gaat om een begunstigde nabestaande volgens de regeling.

Wij stellen daarom voor om te regelen dat in de situatie dat de gedupeerdheid van de overleden aanvrager kinderopvangtoeslag nog niet is vastgesteld op het moment dat de nabestaande de aanvraag doet voor de private schuldenregeling, de beslistermijn van zes maanden voor SBN pas start op het moment dat vaststaat dat sprake is van een gedupeerde overleden aanvrager van kinderopvangtoeslag. Dit betekent dat de aanvraagtermijn voor de nabestaande conform de huidige wet samenloopt met de aanvraagperiode bij UHT, maar dat SBN voldoende tijd krijgt om de aanvragen te beoordelen en op de aanvraag te beschikken. Wij verwachten dat deze aanvraagtermijn geen problemen oplevert voor een potentieel gedupeerde, omdat er altijd begeleiding door een persoonlijk zaakbehandelaar nabestaandenregeling plaatsvindt, die helpt bij het doen van die aanvraag.

Ter informatie: aanvraagtermijn aanvullende compensatie voor de werkelijke schade in het geval van meerdere begunstigde kinderen.

Indien er sprake is van meerdere begunstigde kinderen, met elk een zelfstandige aanspraak, is het mogelijk dat het ene kind het eens is met de IB-beschikking en het andere niet en in bezwaar gaat; de IB-beschikking staat dan nog niet onherroepelijk vast. Dit beïnvloedt, voor alle kinderen, de aanvraagtermijn voor de werkelijke schade. De betrokkenen moeten allen weten wanneer de aanvraagtermijn voor werkelijke schade start en eindigt.

Het is mogelijk dat de kinderen onderling geen contact met elkaar hebben en niet van elkaar weten dat sprake is van een lopende bezwaar of (hoger) beroepsprocedure. Zij dienen allen geïnformeerd te worden over het moment waarop de IB-beschikking onherroepelijk vast komt te staan zodat zij kunnen weten wanneer de aanvraagtermijn voor werkelijke schade aanvangt en eindigt. Om dit te bewerkstelligen, zal UHT een brief versturen naar alle betrokken kinderen wanneer de IB voor alle kinderen onherroepelijk is geworden.

Proces
Indien u instemt met het beslispunt nemen wij deze wetswijziging bij voorkeur op in de versie van het wetsvoorstel na ommekomst van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State.

hoe zit het met bezwaar?

er is 1 bezwaar tegen 1 beschikking mogelijk

en er is 1 aanvraag voor hele schade mogelijk

Planning wetsvoorstel

Actie	Dag	Datum
Ontvangst advies Afdeling advisering RvS (indicatief)	Woensdag	17 april 2024
MR (omdat demissionair kabinet)	Woensdag	8 mei
Nader Rapport wetsvoorstel	Woensdag	8 mei 2024
Wetsvoorstel en nader rapport naar Koning	Woensdag	8 mei 2024
Indiening wetsvoorstel bij TK	dinsdag	13 mei 2024 (tot 13 mei reces)
BEHANDELING IN TWEEDE KAMER (indicatief)		Tot 15 juni 2024
BEHANDELING IN EERSTE KAMER (n.t.b.)		Tot 10 juli 2024
Inwerkingtreding wetsvoorstel	maandag	16 juli 2024

Ministerie van Financiën

TER BESPREKING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG Herstel
Programma DG Herstelbeleid

Persoonsgegevens

Datum
12 mei 2024

Notanummer
2024-0000319529

Bijlagen
geen

nota

Opvolging RvS-advies wetvoorstel beslistermijnen/nabestaanden

Aanleiding

Naar aanleiding van de eerste bespreking van het advies van de Raad van State over het wetsvoorstel beslistermijnen/nabestaanden ontvangt u nadere toelichting op een aantal relevante thema's.

Bespreekpunten

Graag bespreken we met u de vervolgacties voor het wetsvoorstel aan de hand van het advies van de Raad van State en de toelichting op een aantal punten in deze nota.

Kernpunten

De toelichting van deze nota gaat in op de volgende onderwerpen

1. Juridisch: terugkoppeling van de bespreking met J&V/BZK
2. Uitvoering: aanpassing van de beslistermijn en de uitvoerbaarheid
3. Uitvoering: scenario's voor de werkvolgorde, anders dan FIFO
4. Uitvoering: eerbiedigende werking aanpassing beslistermijn
5. Planning: scenario's voor de planning van het wetsvoorstel

Gegeven toelichting op bovenstaande en met name punt 5 zien we op dit moment de volgende mogelijkheden ten aanzien van het wetsvoorstel:

a. Handhaven wetsvoorstel, met de volgende aanpassingen:
   - Schrappen van de 'materieel' terugwerkende kracht
   - Een verkorting van de beslistermijn op bezwaarzaken (huidig voorstel: max 24 maanden), naar 20 maanden
   - Het schrappen van de verlenging van de beslistermijn op ET-bezwaren
   - Het aanvullen van de onderbouwing waarbij ingegaan wordt op andere behandelvolgordes

   De termijn van 20 maanden is gebaseerd op de in deze nota opgenomen analyse van de uitvoering. Het is onzeker of deze aanpassingen voldoende tegemoet komen aan de bezwaren van de Raad van State. De verwerking van kleine aanpassingen vertraagt de indiening met circa 1-2 weken.

b. Wachten tot begin juni om aan de hand van besluitvorming en doorrekening omtrent onorthodoxe maatregelen bezwaar te bezien of nog een andere aanpassing van de beslistermijn mogelijk is. Of die inzichten tot een andere beslistermijn leiden is overigens onzeker omdat de

0022

onconventionele maatregelen er op gericht zijn de eerder gestelde doelen (eind 2026 bezwaren afgerond) alsnog te halen. Uitstel zal wel leiden tot verkleining van de impact van het wetsvoorstel omdat inwerkingtreding dan ook zal opschuiven.

c. Splitsing van het wetsvoorstel: het laten vervallen van de wijziging van de beslistermijnen en het wetstraject vervolgen met de aanpassingen voor nabestaanden, aanvraagdatum werkelijke schade, peildatum ouders in het buitenland en uitvoerder schaderegeling ex-partners. Splitsing vertraagt de indiening met tenminste vier weken.

Na een keuze voor een van deze hoofdrichtingen voor het vervolg, werken wij dit verder uit en leggen wij u waar nodig op een later moment kleinere onderliggende keuzes voor.

Toelichting

1. *Terugkoppeling bespreking BZK/J&V*

1.1 Zes maanden als redelijke termijn

De Raad van State merkt op dat "de rechter in de regel bij de vaststelling van de redelijke termijn vasthoudt aan de vuistregel van een half jaar voor de bezwaarfase". Dat is aanzienlijk minder dan de beslistermijn van (maximaal) 30 maanden die nu voorgesteld wordt. Er zijn omstandigheden waaronder een langere bezwaarfase juridisch gezien gerechtvaardigd is, maar aangezien er geen precedent is voor de huidige situatie, is het niet te voorspellen hoe een rechter zal oordelen indien een bezwaarmaker nog vóór het aflopen van de (nieuwe) wettelijke beslistermijn zich beroept op het overschrijden van de redelijke termijn.

Mocht een rechter beslissen dat de redelijke termijn in een individueel geval overschreden is, lijkt het ook niet duidelijk wat dan de consequentie zal zijn. Wordt er in dat geval slechts een schadevergoeding toegekend (€500 per half jaar is de huidige rechtspraktijk, ongeacht de uiteindelijke uitkomst van een bezwaar) of krijgt de bezwaarmaker ook de mogelijkheid direct een beroep niet tijdig beslissen in te dienen, ook al is de wettelijke beslistermijn nog niet verstreken? Indien het laatste, zal dit wetsvoorstel weinig verschil maken t.o.v. de huidige praktijk en daarom overbodig zou zijn.

Daarnaast is er in het extreme geval zelfs het risico dat een rechter de nieuwe wettelijke beslistermijnen in het algemeen onverbindend verklaart, omdat hij deze strijdig acht met art. 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (het recht op eerlijk proces). Normaal gesproken wordt de redelijke termijn bepaald door de omstandigheden van het specifieke geval, maar het zou mogelijk kunnen zijn dat een rechter bepaalt dat de nieuwe wettelijke beslistermijnen dusdanig lang zijn dat ze in geen enkel geval meer redelijk te noemen zijn. Hoe groot dit risico is, is moeilijk in te schatten vanwege het gebrek aan precedent.

1.2 Onredelijk lange termijn in wetsvoorstel, vergoeding €500 per half jaar

J&V/BZK merken op dat niet volgehouden moet worden dat de voorgestelde beslistermijnen op bezwaar nog redelijk te noemen zijn. De MvT is nu kennelijk nog dubbelzinnig te lezen hierover en dat vraagt aanpassing. J&V/BZK geven aan dat overwogen moet worden compensatie te bieden voor het feit dat een termijn niet meer redelijk is, zodat dit aansluit bij de huidige rechtspraktijk waarin een

overschrijding van de redelijke termijn in alle gevallen leidt tot een schadevergoeding van €500 per half jaar. Die compensatie vindt nu alleen plaats als de indiener van het bezwaar in het gelijk wordt gesteld (waarmee de dagtekening van de compensatiebeschikking wijzigt naar de datum waarop beslissing op bezwaar werd genomen, en de compensatie verhoogd wordt met €500 per half jaar aan vergoeding voor immateriële schade).

FIN stelt voor om in het geval het wetsvoorstel doorgezet wordt, explicieter te markeren dat voorgestelde beslistermijn niet in elk geval redelijk te noemen is, en dat compensatie plaatsvindt doordat bezwaarmakers die gelijk krijgen een nieuwe dagtekening op hun IB krijgen (namelijk de dag waarop besloten is op het bezwaar), waarbij voor elk extra half jaar dat dit langer is dan de oorspronkelijke IB-dagtekening, € 500 immateriële schadecompensatie geboden wordt.

FIN stelt niet voor om ook een wachttijdcompensatie te bieden aan bezwaarmakers die niet in het gelijk worden gesteld. Omdat ondanks de ingezette verbetermaatregelen de bezwaarafhandeling ook de komende periode veel tijd in beslag zal blijven nemen, zou daarmee een gegarandeerde beloning ontstaan voor het indienen van een bezwaar met een groot risico op aanzuigende werking, en juist nog langere wachttijden voor de afhandeling van bezwaarzaken.

1.3 Alternatieve behandelvolgorde

De Raad van State geeft aan dat "het EHRM de hoge werklast van autoriteiten alleen een mogelijke rechtvaardiging [van de redelijke termijn] acht indien sprake is van een tijdelijke achterstand en er direct maatregelen zijn genomen om de achterstand weg te werken, bijvoorbeeld door te besluiten om zaken te behandelen op volgorde van urgentie, gewicht of het belang dat voor de rechtzoekende op het spel staat." J&V/BZK benadrukken daarom het belang van het nadenken over andere behandelvolgordes dan op basis van binnenkomst, en geven in overweging om al snel in het proces een schifting te maken en voor sommige (naar hun aard meer spoedeisende) bezwaren een ander behandeltraject te doorlopen. Doordat de definitie van een redelijke termijn afhankelijk is van de omstandigheden van het individuele geval, zal een dergelijke werkwijze ervoor zorgen dat in veel meer gevallen de redelijke termijn gehaald wordt, omdat de urgente zaken waarin het sneller onredelijk is om langer te moeten wachten eerder opgepakt zullen worden. Zie ook hieronder onder punt 3.

1.4 Laatste redmiddel

Van belang is dat bij hun beoordeling J&V en BZK ervan uitgaan dat er geen mogelijkheden meer tot versnelling van het proces zijn en dit wetsvoorstel dus een laatste redmiddel is. Ook de Raad van State wijst op het belang om – gelet op de constitutionele knelpunten – met andere maatregelen tot versnelling van de afhandeling van bezwaar te komen en anders dragend te motiveren waarom dit niet mogelijk is. Met andere woorden is het voor de onderbouwing van dit juridisch kwetsbare wetsvoorstel van het grootste belang dat er geen langere beslistermijnen voorgesteld worden dan echt strikt noodzakelijk zijn, doordat alle realistische versnelmogelijkheden uitgeput zijn.

1.5 Nieuwe vicieuze cirkel

De Raad van State wijst erop dat als het wetsvoorstel tot nieuwe juridische complicaties leidt, er een nieuwe vicieuze cirkel kan ontstaan van mensen die procederen (bijvoorbeeld over de redelijke termijn) en daarmee druk zetten op de

uitvoeringspraktijk en de rechtspraak. De preciezere consequenties van deze opmerking bestuderen J&V en BZK nog.

1.6 Aanvullende wetgevingstoets
BZK/J&V geven aan in aanloop naar aanlevering naar de MR enkele dagen nodig te hebben voor de wetgevingstoets die aanvullend nodig is omdat RvS dictum C geeft. Deze aanvullende wetgevingstoets kijkt naar de manier waarop FIN het RvS-advies uiteindelijk verwerkt.

2. *Uitvoering: aanpassing van de beslistermijn en de uitvoerbaarheid*

ET-bezwaren
Aan de hand van doorrekeningen die nu gaande zijn, blijkt dat de verwachting is dat bezwaren tegen de Eerste Toets al in de tweede helft van 2024 zullen worden afgerond. Daarmee zou een aanpassing van deze beslistermijn niet meer nodig zijn.

IB-bezwaren
UHT heeft de afgelopen dagen een nieuw model gemaakt van de effecten van verschillende beslistermijnen en verschillende inwerkingtredingsdata op bezwaar. Hieronder is een analyse weergegeven waarin we zien hoeveel procent van de nieuwe bezwaren er binnen termijn afgehandeld kan worden bij inwerkingtreding per 1 oktober, 1 november en 1 december. Daarbij gaan we in het model uit van First In First Out (FIFO).

We zien dat een belsistermijn korter dan 87 weken (circa 20 maanden) geen tot nauwelijks effect heeft op het aantal zaken dat binnen termijn afgehandeld kan worden. De belangrijkste reden dat dit effect pas echt optreedt bij de 86/87 wekengrens komt door de grote werkvoorraad aan bezwaren. Met andere woorden; het overgrote deel van de beslistermijnen gaat niet op aan het inhoudelijk doorlopen van het bezwaar maar aan het wachten totdat de achterstanden zijn weggewerkt. Pas ongeveer 87 weken na de inwerkingtreding van het wetsvoorstel kan worden gestart met de zaken die onder de nieuwe termijn zijn ingediend. Als de termijn na dat moment valt zijn dan ook vrijwel alle zaken binnen de termijn. Als de termijn eerder wordt gesteld, vallen vrijwel alle zaken buiten de termijn, om dat de snelheid van afronding op dat moment in pas loopt met de snelheid van de eerdere instroom. Met andere woorden, er wordt beperkt 'ingelopen,' de afhandelingstijd blijft dus constant en daarmee langer dan de gestelde termijn.

Beslistermijn Inwerkingtreding (# nieuwe bezwaarzaken)	52 weken	78 weken	86 weken*	87 weken*	104 weken
1-10-2024 (circa 6.400 zaken)	0%	0%	20%	93%	100%
1-11-2024 (circa 6.000 zaken)	0%	0%	22%	94 %	100%
1-12-2024	0%	0%	23%	94%	100%

(circa 5.600 zaken)					

NB1: de 86 weken is opgenomen om duidelijk te maken dat we in het model zien dat het kantelpunt ligt bij een beslistermijn van 87 weken (circa 20 maanden): dit de kortst mogelijke termijn waarbij meer dan 90% van de zaken binnen de termijn afgehandeld kan worden.

NB2: In de bovenstaande cijfers voor de IB-bezwaren zijn de nieuwste doorrekeningen over de afhandeling van bezwaren en de gevolgen van aanvullende (onorthodoxe) maatregelen niet meegenomen. Eind mei/begin juni zou de doorrekening met betrekking tot de IB-bezwaren kunnen worden voorgelegd op basis van de dan genomen besluiten.

3. *Uitvoering: scenario's voor de werkvolgorde, anders dan FIFO*

Achtergrondinfo

- Er is een werkvoorraad van 5.718 bezwaren, waarvan 1.875 BNTB (peildatum 28 maart 2024).
- Per maand worden er gemiddeld 168 nieuwe BNTB's ingediend (gemiddelde over oktober 2023-maart 2024).
- Maandelijks handelt team IB nu 56 bezwaren af (gemiddelde over oktober 2023-april 2024). De afhandelcapaciteit binnen het cluster BBI wordt volledig gealloceerd aan BNTB's en er is geen ruimte om andere bezwaren op te pakken. Dit omdat de rechter UHT verplicht om bezwaren waarvoor een BNTB is ingediend voorrang te geven. Ondertussen loopt de werkvoorraad BNTB's dus snel verder op omdat maandelijkse instroom een stuk hoger is dan afhandelcapaciteit.

ET-bezwaren niet meer oppakken en inzetten op andere manier

- Dit wordt ten zeerste afgeraden. Het team voor ET-bezwaren is nu ingesteld en bezig met een flinke inhaalactie. UHT zou binnen 5 maanden de huidige achterstanden weggewerkt kunnen hebben, wat betekent dat we 1.300 zaken minder hebben. Ook minder ingebrekestellingen. Bovendien zal het een bron van BNTB's blijven als dit type bezwaren niet meer worden opgepakt. Het team kan daarna worden omgeschoold en worden ingezet op bezwaar-IB.
- Als we nu zouden stoppen met het afhandelen van ET-bezwaren, zouden we team ET (20 FTE) kunnen inzetten voor het afhandelen van IB-bezwaren. De aanname is dat zij dezelfde productiviteit(sgroei) volgen als nieuwe medewerkers, en dus pas na enkele maanden 100% productief zijn (om precies te zijn, we nemen aan dat productiviteit 0%-33%-66%-100% is in de eerste vier maanden). We vervroegen de doorstroom dus eigenlijk met enkele maanden (1 juni 2024 i.p.v. 1 november 2025), waarmee we in totaal dit jaar ongeveer 300 extra IB-bezwaren kunnen afhandelen Aangezien de werkvoorraad BNTB's nu al 1.875 is en alleen maar zal toenemen, zal dit geen effect hebben op de ruimte om op korte termijn iets anders op te kunnen pakken dan bezwaren met BNTB's.

Niet oppakken pro-forma bezwaar

- Pro-forma ingediende bezwaarschriften worden nu al niet door bezwaarbehandelaren in behandeling genomen. Een bezwaar wordt in principe pas toegewezen aan bezwaarbehandelaar als het bezwaardossier compleet is en gronden zijn aangeleverd aan de backoffice. Backoffice is momenteel bezig achterstanden op het compleet maken van het bezwaardossier in te halen.

Lopende pilot groene baan (afstappen van FIFO)

- Er wordt binnen UHT gekeken hoe de doorlooptijden (van in eerste instantie IB-bezwaren) verkort kunnen worden. Hiervoor zijn als startpunt vijf typen denkrichtingen geïdentificeerd.

1. verschillende werkstromen opzetten met als doel hogere productiviteit door specialisatie;
2. anders prioriteren, om sommige bezwaren sneller af te doen;
3. processtappen verkorten/ weglaten;
4. processtappen in parallel uitvoeren; en
5. capaciteit verhogen en voor andere groepen bezwaren aanwenden.

- Het aanpassen van de beslistermijnen kan ruimte creëren om de verplichte werkvolgorde los te laten en meer te differentiëren in de behandelvolgorde, omdat de behandelvolgorde minder wordt bepaald door het afdoen van BNTB's.
- Specifiek voor type 1, het opzetten van verschillende werkstromen met als doel een hogere productiviteit te realiseren, is begin mei een pilot gestart binnen IB Bezwaar. Deze pilot streeft ernaar te testen of het afhandelen van simpelere bezwaren relatief sneller gaat als deze gebundeld worden belegd bij een specifieke groep bezwaarbehandelaren. Voorbeelden van relatief simpelere bezwaren zijn bezwaarmakers die nooit kinderopvangtoeslag hebben ontvangen en bezwaarmakers met een afwijzing op zowel de ET als de IB.
- Deze pilot wordt in de maand mei en in de loop van juni uitgevoerd en voor bredere uitrol getoetst op kwantitatieve resultaten, eenvoud inregelen binnen interne proces, ketencapaciteitstoets, vakinhoudelijke toets en de belevingstoets die zowel bezwaarmaker als medewerker meeneemt.

4. *Uitvoering: eerbiedigende werking aanpassing beslistermijn*

In het wetsvoorstel is opgenomen dat bij zowel de bezwaren als de aanvragen voor aanvullende compensatie van werkelijke schade, alle beslistermijnen worden aangepast die nog niet zijn verlopen als de wet in werking treedt. De RvS geef aan dat bij zulke 'materiële terugwerkende kracht' er een dwingende redenen van algemeen belang moet zijn, en gewogen moet worden gewogen of de maatregel proportioneel is in verhouding tot het te bereiken doel. "*De in de toelichting gegeven motivering dat het ook toepassen op lopende gevallen het effect van de maatregel aanzienlijk vergroot, volstaat in dit verband niet*," aldus de RvS.

Als het wetsvoorstel zou afzien van de 'materieel terugwerkende kracht', is er sprake van zogenoemde eerbiedigende werking, en geldt de nieuwe beslistermijn alleen voor nieuwe aanvragen en bezwaren.

4.1 Bezwaren

Voor bezwaren zijn de gevolgen van het mogelijk wijzigen van het wetsvoorstel naar eerbiedigende werking (waarbij de nieuwe beslistermijn alleen voor nieuwe zaken zal gelden in plaats van ook voor lopende) naar verwachting redelijk beperkt. Instroom tot half april was ongeveer 6.900 IB-bezwaren, de verwachte instroom tussen half april en eind augustus is 2.100 IB-bezwaren. Vanaf september worden er nog circa 5.400 IB-bezwaren verwacht. Met betrekking tot de IB verkleint het afzien van wijzigen van lopende beslistermijnen de aantallen dus van 7500 bezwaren naar 5400 bezwaren.

4.2 Aanvragen werkelijke schade

Dat de RvS in de alinea onder 3c naast beslistermijnen op bezwaar ook doelt op beslistermijnen voor werkelijke schade, kan opgemaakt worden uit voetnoot 20. Die voetnoot verwijst naar artikel 8.9 van het wetsvoorstel dat alleen gaat over het overgangsrecht voor de verlengde beslistermijn op aanvragen voor aanvullende compensatie van werkelijke schade.

Anders dan voor bezwaar, zou het voor aanvragen werkelijke schade aanzienlijke consequenties hebben als alleen na inwerkingtreding van het wetsvoorstel ingediende aanvragen een langere beslistermijn zouden kennen.

Op peildatum 1 februari 2024 was de beslistermijn nog niet verlopen van meer dan 2.200 van de bijna 2.900 aanvragers van aanvullende compensatie voor werkelijke schade die nog geen beschikking hadden. Dit forsere aandeel nog niet verlopen beslistermijnen hangt samen met het feit dat de beslistermijn hier met 6+6 maanden aanzienlijk langer is dan de beslistermijn op bezwaar.

Gelet op de ontwikkelingen rondom de aanvullende schaderoutes en het aanmeldportaal, is de verwachting bovendien dat rondom geplande live-gang van het portaal – voorzien over een aantal maanden tijd - nog een aanzienlijk aantal aanvragen werkelijke schade zal worden ingediend voordat de wettelijke beslistermijnen zijn verlengd.

Ondanks dat 'materieel terugwerkende kracht' een aanzienlijke impact zou hebben op het bereik van het wetsvoorstel, is de ambtelijke inschatting dat hiervoor niet de aanvullende onderbouwing beschikbaar is die tegemoet zou komen aan de bezwaren van de Raad van State.

4.3 Stand van zaken uitvoering nabestaandenregeling

UHT gaat er tot op heden vanuit dat de nabestaandenregeling begin september kan worden opgestart. UHT kan later starten met uitvoering van de regeling, maar bezien moet worden hoe dit zich verhoudt tot het openstellen van het zelfmeldersloket ex-toeslagpartners en de HZK-regeling, omdat de voorkeur uitgaat naar het niet gelijktijdig opstarten van verschillende regelingen in dezelfde periode. Starten in december kan gelet op de tijd van het jaar gevoelig zijn.

Beginnen met de uitvoering voordat de wet door de Eerste Kamer is vastgesteld, leidt er - indien de EK vervolgens niet instemt met het wetsvoorstel - toe dat er betalingen plaatsvinden zonder wettelijke basis en er geen rechtmatige beschikking is waartegen bezwaar kan worden gemaakt. Deze consequenties zien mogelijk op de gehele doelgroep van de nabestaandenregeling, omdat als reeds

een deel daarvan behandeld is, ook verwachtingen worden gewekt richting de overige nabestaanden waaraan deze rechten kunnen ontlenen.

5. Planning: Scenario's voor de planning van het wetsvoorstel

Het wetsvoorstel bevat op dit moment de volgende onderdelen
1.1 Verlengen beslistermijn aanvraag aanvullende compensatie werkelijke schade
1.2 Verlengen beslistermijn bezwaarzaken
2. Verlengen aanvraagtermijn aanvullende compensatie werkelijke schade
3. Verlengen termijn indienen bezwaar
4. Verlengen peildatum brede ondersteuning buitenland
5. Verruimen grondslag commissies voor aanvullende regelingen
6. Aanpassen uitvoerder schaderegeling ex-toeslagpartners

Planning wetsvoorstel
De start van de planning van het wetsvoorstel is afhankelijk van het moment waarop het naar aanleiding van het advies van de Afdeling aangepaste beleid is vastgesteld. Vervolgens kost het, afhankelijk van de impact van de wetsaanpassingen, naar verwachting in het geval van zeer lichte aanpassingen (zoals het veranderen van een termijn) ten minste een week om het wetsvoorstel gereed te maken voor wetgevingstoetsing door J&V. Bij middelmatige impact is dat ten minste twee weken en bij ingrijpende aanpassing zoals splitsing van het wetsvoorstel is dat ten minste vier weken.

Na het afronden van de wetgevingstoets (van naar verwachting enkele dagen) wordt het wetsvoorstel met het nader rapport naar de MR gezonden. Indien de MR instemt met het wetsvoorstel wordt het diezelfde dag aangeboden bij het Kabinet van de Koning. De Koning dient het wetsvoorstel vervolgens in bij de Tweede Kamer. Wij verwachten dat het ook in het meest gunstige scenario qua voortgang niet haalbaar is om het wetsvoorstel vóór het zomerreces door beide Kamers te laten behandelen.

Splitsen van het wetsvoorstel
Het is mogelijk om het wetsvoorstel te splitsen. Hiertoe dient het huidige wetsvoorstel te worden aangepast. Indien de aangebrachte wijzigingen ingrijpend van aard zijn, dient het voorstel opnieuw aan de ministerraad te worden voorgelegd, die beslist over het opnieuw horen van de Afdeling over de wijzigingen. Een splitsing van het wetsvoorstel (bijvoorbeeld om controversiële en niet-controversiële gedeelten te scheiden) zonder dat daaruit inhoudelijk wijzigingen voortvloeien, is op zichzelf nog niet als een ingrijpende wijziging te beschouwen.[1]

Splitsing waarbij een gedeelte van de maatregelen uit het wetsvoorstel nog niet wordt getroffen en, indien dat wenselijk wordt geacht, op een later moment (waarschijnlijk aangepast) wordt opgenomen in een (nieuw) wetsvoorstel heeft tot gevolg dat het voor het tweede wetsvoorstel niet mogelijk is om het uitgebrachte advies van de Afdeling te hergebruiken. Het is dan noodzakelijk om een nieuw advies te vragen aan de Afdeling. Dit houdt in dat dit tweede wetsvoorstel in de

[1] Ook in geval van twijfel over de ingrijpendheid van een wijziging neemt de ministerraad een beslissing. Zie artikel 7.15 aanwijzingen voor de regelgeving.

MR dient te worden geagendeerd, opnieuw advies aan de Afdeling dient te worden gevraagd en een tweede nader rapport moet worden opgesteld.

Indicatief tijdpad voor het snelste scenario (uitgaande van zeer lichte aanpassingen) m.b.t. aanpassing en indiening wetsvoorstel

Actie	Dag	Datum
Beleidsaanpassingen n.a.v. advies Afdeling advisering RvS definitief	Maandag	bijvoorbeeld op 27 mei 2024
Wetgevingstoets aanvragen bij JenV en (inter)departementale afstemming	Maandag	3 juni 2024
Verzending wetsvoorstel en nader rapport in MR-ronde	vrijdag	7 juni 2024
MR (omdat demissionair kabinet)	vrijdag	14 juni 2024
Wetsvoorstel en nader rapport naar Koning	Vrijdag	14 juni 2024
Indiening wetsvoorstel bij TK	dinsdag	18 juni 2024
BEHANDELING IN TWEEDE KAMER (indicatief)	Vrijdag	Tot 5 juli 2024
Zomerreces		10 juli t/m 9 september
BEHANDELING IN EERSTE KAMER (n.t.b.)	Dinsdag	Tot 8 oktober 2024
Inwerkingtreding wetsvoorstel	maandag	21 oktober 2024

Communicatie
N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context
Aan de Kamer is toegezegd in het 2e kwartaal van 2024 de Kamer te informeren over het wetsvoorstel.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

05_06_2024

Ministerie van Financiën

616
12.30.

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

nader rapport wetsvoorstel Wet aanpassing termijnen nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen

Datum
4 juni 2024

Notanummer
2024-0000341514

Bijlagen
0. MR-formulier;
1. nader rapport;
2. wetsvoorstel (incl. MvT);
3. (concept) Uitvoeringstoetsen;
4. adviezen;
5. Revisieversie wetsvoorstel.

Aanleiding

Op woensdag 1 mei jl. is het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State (de Afdeling) vastgesteld (dictum C). Het advies is met u besproken en heeft geleid tot aanpassingen in het wetsvoorstel en de toelichting. U vindt bijgevoegd het nader rapport, het aangepaste wetsvoorstel, aangepaste uitvoeringstoetsen en een MR-formulier. Wij bespreken deze stukken komende donderdag 6 juni met u om 12:30 uur.

Toelichting

Beslispunt 1: instemmen met en ondertekenen van nader rapport en aangepast wetsvoorstel

Wij adviseren u om akkoord te gaan met het bijgevoegde nader rapport, het aangepaste wetsvoorstel (inclusief bijlagen) en het MR-formulier.

Indien u hiermee instemt, verzoeken wij u om het MR-formulier, de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel en het nader rapport te **ondertekenen**.

We hebben de eerder voorgenomen verlenging van de beslistermijnen op bezwaarschriften naar aanleiding van het advies van de Afdeling verwijderd uit het wetsvoorstel en de toelichting. Voor de beslistermijn die met het wetsvoorstel nog wel verlengd wordt – de beslistermijn op aanvragen voor aanvullende compensatie van de werkelijke schade – is het bereik naar aanleiding van het advies van de Afdeling beperkt tot beschikkingen die na inwerkingtreding van de wet worden genomen. Daarmee is de eerder voorgenomen toepassing op reeds lopende aanvragen verwijderd uit het wetsvoorstel.

De inhoud van het nader rapport voldoet voor het overige aan hetgeen u eerder heeft besloten. Vanwege het dictum (C) wordt het wetsvoorstel weer geagendeerd voor behandeling in de MR (van vrijdag 14 juni). Om die reden worden de stukken komende vrijdag voor interdepartementale verspreiding aangeboden bij Algemene Zaken.

In aanloop naar de MR vindt nog een wetgevingstoets plaats door JenV. Ook vindt door ons nog een kwaliteitstoets plaats op het wetsvoorstel, hetgeen zou kunnen leiden tot technische wijzigingen van het wetsvoorstel. Wij verwachten geen discussie in de MR over het wetsvoorstel.

Aanbiedingsbrief bij wetsvoorstel
U ontvangt komende maandag 10 juni een concept van de aanbiedingsbrief bij het wetsvoorstel dat nog met u zal worden besproken. Deze brief wordt niet geagendeerd in de MR en wordt verzonden op de dag dat de Koning het wetsvoorstel aanbiedt bij de Tweede Kamer. Dat is naar verwachting op z'n vroegst op maandag 17 juni 2024.

Wijzigingen in wetsvoorstel na aanbieding wetsvoorstel voor advies RvS
Er zijn tussen het moment van het aanbieden van het wetsvoorstel ter advisering bij de Raad van State d.d. 12 maart 2024 en het opstellen van het nader rapport verschillende wijzigingen aangebracht in het wetsvoorstel. Deze zijn al eerder ter beslissing aan u voorgelegd en worden aan het einde van het nader rapport opgesomd. Het betreft, kort omschreven, de volgende wijzigingen.

- De beslistermijn van zes maanden voor SBN bij het kwijtschelden van schulden eindigt niet eerder dan zes maanden nadat vaststaat dat sprake is van een gedupeerde aanvrager van kinderopvangtoeslag die is overleden. Hiermee wordt bewerkstelligd dat SBN voldoende tijd heeft om deze aanvragen te beoordelen.
- De kinderen van de nabestaande die geen aanspraak kunnen maken op de nabestaandenregeling indien de toeslagpartner voorafgaand aan inwerkingtreding van deze regeling of binnen de aanvraagtermijn is overleden, en op een of meer onderdelen van de regeling nog geen toekenning heeft plaatsgevonden, kunnen aanspraak maken op de nabestaandenregeling.
- Op grond van de Wet hersteloperatie toeslagen gelden voor diverse regelingen vervaldata. Die vervaldata worden geschrapt. Het betreft:
  - de uiterste betaaldatum voor de Dienst Toeslagen inzake de regeling voor gedupeerden in de huurtoeslag, zorgtoeslag en het kindgebonden budget (HZK) van 31 januari 2025.
  - de incidentele noodvoorziening voor de HZK en voor aanvragers van kinderopvangtoeslag die zou vervallen met ingang van 1 januari 2025.
  - de mogelijkheid tot het ambtshalve kwijtschelden van schulden door publieke schuldeisers die vallen onder de verantwoordelijkheid van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid die zou vervallen met ingang van 1 januari 2026.
- In dit wetsvoorstel wordt de mogelijkheid opgenomen om de commissies een rol te geven bij de uitvoering van de kindregeling, de ex-partnerregeling en de nabestaandenregeling. De nadere invulling van de taken van de commissies wordt te zijner tijd geregeld in de Instellingsregeling bezwaarschriftenadviescommissie hersteloperatie toeslagen en de Instellingsregeling Commissie van onafhankelijke deskundigen hersteloperatie toeslagen.

Tot slot is een aantal wetstechnische en redactionele verbeteringen aangebracht.

Indicatief tijdpad

Actie	Dag	Datum
Bespreking bij staatssecretaris Ondertekening stukken (MR-formulier)	Donderdag	6 juni 2024, om 12:30 uur
Ondertekening stukken Stukken verspreiden voor MR-ronde	Vrijdag	7 juni 2024

MR	vrijdag	14 juni 2024
Indiening wetsvoorstel door Koning Verzenden aanbiedingsbrief	Vanaf maandag	17 juni 2024
Procedurevergadering VC FIN	Donderdag	27 juni 2024

Beslispunt 2: herstel omissies aanvraag- en beslistermijn regeling voor nabestaanden van overleden kinderen

Wij adviseren u om ermee akkoord te gaan dat:
1. de aanvraagtermijn niet eerder eindigt dan zes maanden nadat is vastgesteld dat de aanvrager kinderopvangtoeslag gedupeerd is; en
2. de beslistermijn niet eerder eindigt dan zes maanden nadat is vastgesteld dat de aanvrager van kinderopvangtoeslag gedupeerd is.

akkoord

Nabestaanden van overleden kinderen kunnen in aanmerking komen voor de tegemoetkoming die aan het kind bij leven, conform de kindregeling, zou zijn toegekend. Deze aanvraagtermijn eindigt zes maanden na de datum van inwerkingtreding van de regeling (vanaf 22 april 2024) indien het kind is overleden op of voor die datum van inwerkingtreding. Wanneer het kind overlijdt na 22 april 2024, eindigt deze aanvraagtermijn zes maanden na de datum waarop het kind is overleden. Er is hierbij geen rekening gehouden met het feit dat op dat moment nog niet altijd is vastgesteld of de aanvrager kinderopvangtoeslag gedupeerd is. Hiervan is het onbedoelde effect dat indien gedupeerdheid pas op een later moment wordt vastgesteld (bijvoorbeeld indien na IB alsnog gedupeerdheid blijkt) de aanvraagtermijn korter is dan zes maanden of zelfs al volledig is verstreken. Geadviseerd wordt om deze omissie te herstellen door te regelen dat de aanvraagtermijn niet eerder eindigt dan zes maanden nadat is vastgesteld dat de aanvrager kinderopvangtoeslag gedupeerd is. De nabestaande heeft dan ook in die situatie zes maanden de tijd om zich te melden voor de regeling voor overleden kinderen.

Daarnaast is het mogelijk dat nabestaanden van overleden kinderen zich al melden voordat is vastgesteld dat de aanvrager kinderopvangtoeslag gedupeerd is. Nu is het zo dat de beslistermijn aanvangt zodra een aanvraag binnenkomt bij UHT. Dit betekent dat UHT in een dergelijke situatie de aanvraag op formele gronden zou moeten afwijzen, UHT een kortere beslistermijn zou hebben of dat UHT de beslistermijn zou overschrijden om een afwijzing te voorkomen. Het voorstel is om te regelen dat de beslistermijn niet eerder eindigt dan zes maanden (met de mogelijkheid tot verlenging met zes maanden) nadat is vastgesteld dat de ouder gedupeerd is, omdat vanaf dat moment ook de aanvraag voor de regeling voor nabestaanden van een overleden kind kan worden behandeld.

Deze wijzigingen zijn op dit moment al verwerkt in het wetsvoorstel en de artikelsgewijze toelichting. Omdat deze aanpassingen zien op technische aanpassingen om onbedoelde gevolgen te voorkomen, worden deze niet nader toegelicht in het algemeen deel van de memorie van toelichting, maar alleen in de artikelsgewijze toelichting. Indien u niet instemt met beslispunt 2, verwijderen we die aanvullingen uit het wetsvoorstel voordat het wordt ingediend bij de Tweede Kamer.

Ter informatie

Financiële impact niet verlengen beslistermijn
Bij de voorjaarnota 2024 is extra budget aangevraagd voor de uitvoering van de hersteloperatie. Bij die aanvraag is vanwege het lopende wetstraject slechts beperkt extra budget aangevraagd voor het betalen van dwangsommen wegens niet tijdig beslissen op bezwaren. Hierover bent u geïnformeerd bij de toelichting op de voorjaarsnotaclaim 2024. De financiële argumenten speelden weliswaar voor het kabinet geen rol in de discussie, maar tegelijkertijd zou een aanpassing van de beslistermijnen wel gevolgen hebben voor het aantal te verwachten dwangsommen. Omdat het naar aanleiding van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State niet haalbaar lijkt om de beslistermijnen op bezwaar aan te passen, zal rekening moeten worden gehouden met een aanzienlijke groep bezwaarmakers die te maken krijgt met een verlopen beslistermijn en als gevolg daarvan een ingebrekestelling en een beroep niet tijdig beslissen kan indienen.

Op basis van de cijfers bij het Uitvoeringsplan 2.0 uit begin 2024 is de inschatting dat het huidige budget op dwangsommen bij niet verlengen van de beslistermijnen op bezwaarzaken naar verwachting circa € 95 miljoen te laag is. Op dit moment wordt een herijking uitgevoerd naar de cijfers en aannames rondom de prognoses voor de bezwaarafhandeling. Voor deze uitgaven is geen budget gereserveerd op artikel 13. Mee- en tegenvallers zullen volgens reguliere begrotingsregels in eerste instantie binnen de huidige kaders van artikel 13 worden ingepast. Indien dit niet mogelijk is, zal dit opnieuw meegenomen worden in het eerstvolgende reguliere begrotingsmoment.

punt mee-nemen in aanbiedings brief bij Wetsvoorst

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

06_06_2024

Ministerie van Financiën

HEDEN
TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Ondertekening MR-formulier

Datum
6 juni 2024

Notanummer
2024-0000344542

Bijlagen
0. aanbiedingsformulier MR
1. nader rapport
2. wetsvoorstel en MvT
3. uitvoeringstoetsen
4. adviezen
5. revisieversie NR

Aanleiding
Het nader rapport en het wetsvoorstel aanpassing termijnen nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen (het wetsvoorstel) worden vrijdag 7 juni 20124 verspreid voor behandeling in de MR de week erna.

Beslispunt: ondertekenen MR-formulier
Wij adviseren u om het bijgevoegde MR-formulier te ondertekenen.

Jahncard

Toelichting
Wij bieden het nader rapport en het wetsvoorstel (incl. bijlagen) vrijdag 7 juni 2024 aan bij Algemene Zaken. Wij verzoeken u om die reden het bijgevoegde MR-formulier te ondertekenen.

Er vindt op dit moment voor het wetsvoorstel nog een interne kwaliteitstoets plaats. Om die reden leggen wij het wetsvoorstel nog niet voor ter ondertekening. We vragen in het MR-formulier machtiging aan de MR om nog technische wijzigingen aan te brengen.

Wij leggen op vrijdag 14 juni het nader rapport en de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel ter ondertekening aan u voor. Indien de MR instemt, worden de stukken naar het Kabinet van de Koning gebracht zodat de Koning het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer kan indienen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

14-06-2024

TER BESLISSING UITERLIJK 14 JUNI
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Ondertekenen stukken wetsvoorstel

Datum
14 juni 2024

Notanummer
2024-0000349137

Bijlagen
1. Nader rapport
2. wetsvoorstel en MvT
3. uitvoeringstoetsen
4. adviezen
5. nota's actieve openbaarmaking

Aanleiding

Het wetsvoorstel Wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen wordt komende vrijdag (14 juni) behandeld in de MR. Indien de MR er mee instemt om het wetsvoorstel met nader rapport aan de Tweede Kamer te doen sturen, vragen wij u om deze stukken te ondertekenen. Vervolgens zal het voorstel van wet worden aangeboden aan het Kabinet van de Koning.

Beslispunten: ondertekenen stukken wetsvoorstel en openbaarmaking nota's

Wij adviseren u:
1. om het wetsvoorstel in te laten dienen bij de Tweede Kamer. Indien u hiermee instemt, verzoeken wij u om de **memorie van toelichting** en het **nader rapport** te ondertekenen.
2. om akkoord te gaan met het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn actieve openbaarmaking nota's. Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt. Er wordt nog een enkele nota (m.b.t. de aanbiedingsbrief) toegevoegd aan deze set.

akkoord

Toelichting

Het wetsvoorstel wordt komende vrijdag 14 juni behandeld in de MR. Indien de MR instemt, verzoeken wij u om de bijgevoegde stukken door de Koning in te laten dienen bij de Tweede Kamer. Wij vragen u om de memorie van toelichting en het nader rapport te tekenen.

Over de aanbiedingsbrief wordt u nog separaat geïnformeerd. Op de dag van aanbieding van het wetsvoorstel zal deze afzonderlijk door ons verzonden worden naar de Tweede Kamer.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.